Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Department of Economics and Business Master in Public Administration (MPA)

2021-05

þÿ • Ã É Ä µ Á ¹ º Ì Â - » µ ³ Ç ¿ Â Ã Ä ¿ ´ · ¼ Ì
þÿ Ä ¿ ¼ - ± - ¼ µ » - Ä · À µ Á ¯ À Ä É Ã · Â :

þÿ ' µ » Î ½ · Â , " µ Î Á ³ ¹ ¿ Â ™ .

þÿ Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± " ¹ ¿ ¯ º · Ã · Â • À ¹ Ç µ ¹ Á ® Ã µ É ½ , £ Ç ¿ » ® Ÿ ¹ º ¿ ½ ¿ ¼ ¹ º Î ½ • À ¹ Ã Ä · ¼ Î ½ º ± ¹
þÿ ± ½ µ À ¹ Ã Ä ® ¼ ¹ ¿ • µ ¬ À ¿ » ¹ Â ¬ Æ ¿ Å , 2 0 2 1 - 0 5

http://hdl.handle.net/11728/11984

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΜΑΪΟΣ 2021

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΒΕΛΩΝΗΣ

ΜΑΪΟΣ 2021

ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Διατριβή η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΒΕΛΩΝΗΣ

ΜΑΪΟΣ 2021

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Γεώργιος Ι. Βελώνης, 2021

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της διατριβής από το Πανεπιστημίου Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΒΕΛΩΝΗΣ

Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διατριβή εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στις 17/05/2021 από τα μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων (Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος):

Δρ ΛΕΜΟΝΑΚΗΣ Χρήστος

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:

Δρ ΖΑΪΡΗΣ Αντώνιος

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:

Δρ ΜΑΣΟΥΡΑΣ Ανδρέας

Η ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

Γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα ότι η παρούσα εργασία με τίτλο «*ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ - ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ*», αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές που έχω χρησιμοποιήσει, έχουν δηλωθεί κατάλληλα στις βιβλιογραφικές παραπομπές και αναφορές. Τα σημεία όπου έχω χρησιμοποιήσει ιδέες, κείμενο ή/και πηγές άλλων συγγραφέων, αναφέρονται ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή.

Ο Δηλών

Στην οικογένεια μου

Ευχαριστίες

Μετά το πέρας της διπλωματικής εργασίας, θέλω να ευχαριστήσω εκ βάθος καρδίας όλους όσους στάθηκαν δίπλα μου κατά την εκπόνησή της.

Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Καθηγητή μου, κύριο Λεμονάκη Χρήστο, για την αμέριστη βοήθεια που μου παρείχε και για την αγαστή και απρόσκοπτη συνεργασία.

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στους καθηγητές και στο Διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου Νεάπολις για τις υπέροχες γνώσεις και υπηρεσίες που μου προσέφεραν κατά τη διάρκεια των μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Τέλος, θα ήθελα να απευθύνω ιδιαίτερες και θερμές ευχαριστίες στην οικογένεια μου, η οποία με στηρίζει, με συμβουλεύει και με καθοδηγεί καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου.

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η εξέταση της έννοιας του εσωτερικού ελέγχου, η μελέτη του ρόλου του στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και η έρευνα της σημασίας και εφαρμογής του στο πλαίσιο λειτουργίας του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας. Συνελέγησαν πρωτογενή δεδομένα με τη χρήση ερωτηματολογίου, το οποίο απεστάλη και απαντήθηκε από εκατόν οκτώ (108) αστυνομικούς υπαλλήλους της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και από προσωπική έρευνα σε αρχεία των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, στα οποία τυγχάνει να έχω πρόσβαση ως Αξιωματικός της.

Τα ως άνω δεδομένα αναλύθηκαν μέσω του προγράμματος στατιστικής ανάλυσης SPSS και διατυπώθηκαν διαγραμματικά μέσω της εφαρμογής EXCEL του προγράμματος MICROSOFT OFFICE 2013. Απόρροια της ως άνω ανάλυσης αποτέλεσε η εξαγωγή σημαντικών συμπερασμάτων, τα οποία πρόκειται να συνδράμουν στην βελτίωση και στην αποδοτικότερη εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου στο δημόσιο τομέα και ειδικότερα στην Ελληνική Αστυνομία.

Σημαντικοί όροι: Εσωτερικός Έλεγχος, Δημόσιος Τομέας, Δημόσιο Χρήμα, Ελληνική Αστυνομία

ABSTRACT

The purpose of this dissertation is to examine the concept of internal audit, to study its role in the wider spectrum of public sector and the research of its application in the context of the operation of the Hellenic Police. Raw data were collected using a questionnaire that was answered by one hundred and eight (108) policemen and policewomen of the Hellenic Police, as well as personal research using the Hellenic Police's archives to which I have access being a lieutenant.

The above-mentioned data were analyzed using the statistical analysis program SPSS and were converted to charts using EXCEL MICROSOFT OFFICE 2013. Important conclusions were drawn as a result of the previously mentioned analysis, which will contribute to the improvement of effectiveness and efficiency of internal audit in the public sector, particularly the Hellenic Police.

Keywords: Internal Audit, Public Sector, Public Money, Hellenic Police

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες vii
Περίληψη viii
ABSTRACT ix
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΩΝ xiii
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ xv
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ xvii
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 1
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ 1
1.1 Εισαγωγή 1
1.2 Αναγκαιότητα Εκπόνησης Διπλωματικής Διατριβής 1
1.3 Δομή και Διάρθρωση της Διπλωματικής Διατριβής 2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 4
ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ 4
2.1 Εισαγωγή 4
2.2 Ιστορική αναδρομή 4
2.3 Περί Ελεγκτικής 8
2.4 Εννοιολογικό Πλαίσιο 8
2.4.1. Ορισμός Εσωτερικού Ελέγχου 8
2.4.2. Αναγκαιότητα του εσωτερικού ελέγχου 9
2.4.3. Τύποι Εσωτερικού Ελέγχου 10
2.4.4. Συστήματα εσωτερικού ελέγχου 12
2.4.5. Στόχος Εσωτερικού Ελέγχου 13
2.5 Η Υπηρεσία του Εσωτερικού Ελέγχου στο Εσωτερικό ενός Οργανισμού 13
2.5.1. Γενικά 13
2.5.3. Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου 14
2.5.4. Κανονισμός Λειτουργίας Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου 15
2.5.5. Εσωτερικός Ελεγκτής 16
2.5.6. Αρμοδιότητες Εσωτερικού Ελεγκτή 17
2.5.7. Αρμοδιότητες Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου 18
2.6 Εξωτερικός Ελεγκτής και Διάκριση από τον Εσωτερικό Ελεγκτή 19
2.6.1. Γενικά 19
2.6.2. Φορείς που υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο 19
2.6.3. Θεμελιώδεις Αρχές Ελεγκτικής Επιστήμης 20
2.6.4. Διαφορές Εξωτερικού και Εσωτερικού Ελέγχου 20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 23
Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ 23

3.1 Φορείς Δημόσιου Τομέα 23
3.2 Προκλήσεις και Επιπτώσεις στη Λειτουργία του Δημόσιου Τομέα 23
3.3 Αδυναμίες στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης 24
3.4 Διαφθορά στο Δημόσιο Τομέα 25
3.5 Είδη ελέγχου στη Δημόσια Διοίκηση 27
3.6 Εσωτερικός έλεγχος στον Δημόσιο Τομέα 28
3.7 Στάδια διαδικασίας ελέγχου στη Δημόσια Διοίκηση 29
3.8 Προβλήματα κατά τη διάρκεια του ελέγχου και προτεινόμενοι τρόποι αντιμετώπισης 31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 33
Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ 33
4.1 Ιστορική Αναδρομή 33
4.2 Διάρθρωση Ελληνικής Αστυνομίας 35
4.4 Πηγές Χρηματοδότησης της Ελληνικής Αστυνομίας 36
4.4.1. Τακτικός Προϋπολογισμός 36
4.4.2 Ευρωπαϊκά Αναπτυξιακά Προγράμματα 37
4.5 Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης και Επιτελικού Σχεδιασμού 40
4.6 Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων 40
4.7 Απολογισμός Προμηθειών της Ελληνικής Αστυνομίας κατά το έτος 2020 41
4.8 Παγία Προκαταβολή 42
4.9 Διαχειριστής Χρηματικού Υπηρεσίας 43
4.10 Διαχειριστής Υλικού Υπηρεσίας 43
4.11 Αντικείμενα εσωτερικού ελέγχου 44
4.12 Εσωτερικός Έλεγχος στην Ελληνική Αστυνομία 48
4.12.1 Υπηρεσία διενέργειας εσωτερικού ελέγχου 48
4.12.2 Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης 48
4.12.3 Διάρθρωση Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης 48
4.12.4 Εσωτερικοί Ελεγκτές - Οικονομικοί Επιθεωρητές Ελληνικής Αστυνομίας 49
4.12.5 Σκοπός Οικονομικών Επιθεωρήσεων 50
4.12.6 Διάκριση Οικονομικών Επιθεωρήσεων 50
4.12.7 Διαδικασία Εσωτερικού Ελέγχου 51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 53
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ 53
5.1 Σκοπός της έρευνας 53
5.2 Ερευνητικά ερωτήματα 53
5.3 Δείγμα της έρευνας μέσω ερωτηματολογίου 54
5.4 Δομή του ερωτηματολογίου 54

5.5 Στατιστικές μέθοδοι επεξεργασίας πρωτογενών δεδομένων 54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 55
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΙΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ 55
6.1 Περιγραφική Στατιστική 55
6.1.1. Ερωτήσεις σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο στην Ελληνική Αστυνομία. 55
6.1.2. Δημογραφικά στοιχεία 74
6.2 Επαγωγική στατιστική 77
6.2.1. Επίδραση της προϋπηρεσίας και της ηλικίας 78
6.2.2. Επίδραση της αυξημένης, λόγω εσωτερικού ελέγχου, επιμέλειας των υπαλλήλων 80
6.2.3. Επίδραση της ύπαρξης διαταγών και Π.Δ. 81
6.2.4. Η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης εσωτερικού ελέγχου 82
6.2.5. Η επίδραση της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην Υπηρεσία 83
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 85
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 88
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 96
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ 97

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΩΝ	
Α.Ε.Π.	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
Α.Ε.	Ανώνυμη Εταιρία
Α.Ε.Α.	Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Γ.Δ.Ο.Υ.Ε.Σ.	Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης και Επιτελικού Σχεδιασμού
Γ.Ε.Δ.Δ.	Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης
Δ.Α.Δ.	Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού
Δ.Ε.Κ.Ο.	Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί
Δ.Ε.Π.	Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα
Δ.Σ.	Διοικητικό Συμβούλιο
Ε.Δ.Ε.	Ένορκη Διοικητική Εξέταση
ΕΛ.ΑΣ.	Ελληνική Αστυνομία
Ε.Π.Ε.	Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης
Ε.Υ.Ε.Π.	Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος
Η.Π.Α.	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής
Κ.Ν.	Κωδικοποιημένος Νόμος
μ.Χ.	μετά Χριστόν
Ν.Δ.	Νομοθετικό Διάταγμα
Ν.Π.Δ.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
Ο.Τ.Α	Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
π.Χ.	προ Χριστού
Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.	Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης
Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε.	Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών
Σ.Ε.Υ.Υ.Π.	Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας & Πρόνοιας
Σ.Ο.Ε.Ε.	Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου
Σ.Ο.Ε.Λ.	Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Υ.Δ.Ε.Α.Π.	Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων

ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.	Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης
Φ.Ε.Κ.	Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
E.R.P.	Enterprise Resource Planning (Διαχείριση Επιχειρησιακών Πόρων)
G.D.P.	Gross Domestic Product
I.I.A.	Institute of Internal Auditors

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
Διάγραμμα 1: Εξίσωση εσωτερικού ελέγχου στην ΕΛ.ΑΣ.	Σελίδα 44
Διάγραμμα 2: Χρησιμοποιεί η Υπηρεσία σας κάποια από τα κάτωθι εργαλεία διοίκησης;	Σελίδα 56
Διάγραμμα 3: Γνωρίζετε για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που χρησιμοποιούνται στην Ελληνική Αστυνομία;	Σελίδα 57
Διάγραμμα 4: Κάθε πότε διεξάγεται εσωτερικός έλεγχος στην Υπηρεσία σας;	Σελίδα 58
Διάγραμμα 5: Σε τι βαθμό έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι στην Υπηρεσία σας, κατά το προηγούμενο έτος;	Σελίδα 59
Διάγραμμα 6: Πιστεύετε ότι η ύπαρξη και λειτουργία μιας μονάδας εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;	Σελίδα 60
Διάγραμμα 7: Σε ποια (-ες) κατεύθυνση (-εις) η μονάδα εσωτερικού ελέγχου πιστεύετε ότι προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;	Σελίδα 61
Διάγραμμα 8: Υπάρχει στην Υπηρεσία σας ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, κατάλληλο για την υλοποίηση εργασιών εσωτερικού ελέγχου;	Σελίδα 62
Διάγραμμα 9: Πιστεύετε ότι ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται αμερόληπτα και ανεξάρτητα;	Σελίδα 63
Διάγραμμα 10: Έχει πρόσβαση η ομάδα εσωτερικού ελέγχου σε όλη τη διαθέσιμη πληροφορία του οργανισμού σας;	Σελίδα 64
Διάγραμμα 11: Ελέγχονται ενδελεχέστερα συμβάσεις και συναλλαγές με μεγάλα ποσά;	Σελίδα 65
Διάγραμμα 12: Υφίσταται σαφής περιγραφή των καθηκόντων και των ευθυνών σας;	Σελίδα 66
Διάγραμμα 13: Πιστεύετε ότι ένα σωστά δομημένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να προλάβει περιπτώσεις διαφθοράς και υπεξαιρέσεων;	Σελίδα 67
Διάγραμμα 14: Έχουν οι εσωτερικοί ελεγκτές την απαιτούμενη επάρκεια για την εκτέλεση των καθηκόντων τους;	Σελίδα 68

Διάγραμμα 15: Συντάσσονται έγγραφες αναφορές από τους εσωτερικούς ελεγκτές όσον αφορά τα ευρήματα των ελέγχων;	Σελίδα 69
Διάγραμμα 16: Παρέχονται συμβουλές από τους εσωτερικούς ελεγκτές προς τους αρμόδιους χειριστές υποθέσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας τους;	Σελίδα 70
Διάγραμμα 17: Βοηθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές με τις ειδικές τους γνώσεις στην αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου;	Σελίδα 71
Διάγραμμα 18: Υπάρχουν διαταγές και Προεδρικά Διατάγματα που προσδιορίζουν επακριβώς τη διαδικασία με την οποία πρέπει να εκτελούνται και να ελέγχονται οι διάφορες διεργασίες εντός του Σώματος;	Σελίδα 72
Διάγραμμα 19: Πόσο επιδρά στην επιμέλεια που δείχνετε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας το γεγονός ότι το έργο σας υπόκειται σε εσωτερικό έλεγχο	Σελίδα 73
Διάγραμμα 20: Φύλο	Σελίδα 74
Διάγραμμα 21: Ηλικία	Σελίδα 75
Διάγραμμα 22: Οικογενειακή κατάσταση	Σελίδα 76
Διάγραμμα 23: Επίπεδο σπουδών	Σελίδα 76
Διάγραμμα 24: Χρόνος προϋπηρεσίας στην ΕΛ.ΑΣ.	Σελίδα 77
Διάγραμμα 25: Η επίδραση της προϋπηρεσίας στην ερώτηση 5	Σελίδα 79
Διάγραμμα 26: Η επίδραση της ηλικίας στην ερώτηση 5	Σελίδα 80
Διάγραμμα 27: Η επίδραση της αυξημένης επιμέλειας στην ερώτηση 12	Σελίδα 81
Διάγραμμα 28: Η επίδραση του θεσμικού πλαισίου στην ερώτηση 18	Σελίδα 82
Διάγραμμα 29: Η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης στην ερώτηση 8	Σελίδα 83
Διάγραμμα 30: Η επίδραση της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην ερώτηση 4	Σελίδα 84

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1: Χρησιμοποιεί η Υπηρεσία σας κάποια από τα κάτωθι εργαλεία διοίκησης;	Σελίδα 55
Πίνακας 2: Γνωρίζετε για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που χρησιμοποιούνται στην Ελληνική Αστυνομία;	Σελίδα 57
Πίνακας 3: Κάθε πότε διεξάγεται εσωτερικός έλεγχος στην Υπηρεσία σας;	Σελίδα 58
Πίνακας 4: Σε τι βαθμό έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι στην Υπηρεσία σας, κατά το προηγούμενο έτος;	Σελίδα 59
Πίνακας 5: Πιστεύετε ότι η ύπαρξη και λειτουργία μιας μονάδας εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;	Σελίδα 60
Πίνακας 6: Σε ποια (-ες) κατεύθυνση (-εις) η μονάδα εσωτερικού ελέγχου πιστεύετε ότι προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;	Σελίδα 61
Πίνακας 7: Υπάρχει στην Υπηρεσία σας ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, κατάλληλο για την υλοποίηση εργασιών εσωτερικού ελέγχου;	Σελίδα 62
Πίνακας 8: Πιστεύετε ότι ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται αμερόληπτα και ανεξάρτητα;	Σελίδα 63
Πίνακας 9: Έχει πρόσβαση η ομάδα εσωτερικού ελέγχου σε όλη τη διαθέσιμη πληροφορία του οργανισμού σας;	Σελίδα 64
Πίνακας 10: Ελέγχονται ενδελεχέστερα συμβάσεις και συναλλαγές με μεγάλα ποσά;	Σελίδα 65
Πίνακας 11: Υφίσταται σαφής περιγραφή των καθηκόντων και των ευθυνών σας;	Σελίδα 66
Πίνακας 12: Πιστεύετε ότι ένα σωστά δομημένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να προλάβει περιπτώσεις διαφθοράς και υπεξαιρέσεων;	Σελίδα 67

Πίνακας 13: Έχουν οι εσωτερικοί ελεγκτές την απαιτούμενη επάρκεια για την εκτέλεση των καθηκόντων τους;	Σελίδα 68
Πίνακας 14: Συντάσσονται έγγραφες αναφορές από τους εσωτερικούς ελεγκτές όσον αφορά τα ευρήματα των ελέγχων;	Σελίδα 69
Πίνακας 15: Παρέχονται συμβουλές από τους εσωτερικούς ελεγκτές προς τους αρμόδιους χειριστές υποθέσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας τους;	Σελίδα 70
Πίνακας 16: Βοηθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές με τις ειδικές τους γνώσεις στην αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου;	Σελίδα 71
Πίνακας 17: Υπάρχουν διαταγές και Προεδρικά Διατάγματα που προσδιορίζουν επακριβώς τη διαδικασία με την οποία πρέπει να εκτελούνται και να ελέγχονται οι διάφορες διεργασίες εντός του Σώματος;	Σελίδα 72
Πίνακας 18: Πόσο επιδρά στην επιμέλεια που δείχνετε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας το γεγονός ότι το έργο σας υπόκειται σε εσωτερικό έλεγχο	Σελίδα 73
Πίνακας 19: Φύλο	Σελίδα 74
Πίνακας 20: Ηλικία	Σελίδα 74
Πίνακας 21: Οικογενειακή κατάσταση	Σελίδα 75
Πίνακας 22: Επίπεδο σπουδών(εκτός των σπουδών στην Αστυνομική Ακαδημία	Σελίδα 76
Πίνακας 23: Χρόνος προϋπηρεσίας στην Ελληνική Αστυνομία	Σελίδα 77
Πίνακας 24: Η επίδραση της προϋπηρεσίας στην ερώτηση 5	Σελίδα 78
Πίνακας 25: Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Δια-κύμανσης της προϋπηρεσίας στην ερώτηση 5	Σελίδα 78

Πίνακας 26: Η επίδραση της ηλικίας στην ερώτηση 5	Σελίδα 79
Πίνακας 27: Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της ηλικίας στην ερώτηση 5	Σελίδα 79
Πίνακας 28. Η επίδραση της αυξημένης επιμέλειας στην ερώτηση 12	Σελίδα 80
Πίνακας 29: Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της αυξημένης επιμέλειας στην ερώτηση 12	Σελίδα 81
Πίνακας 30: Η επίδραση του θεσμικού πλαισίου στην ερώτηση 18	Σελίδα 81
Πίνακας 31: Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης του θεσμικού πλαισίου στην ερώτηση 18	Σελίδα 82
Πίνακας 32. Η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης στην ερώτηση 8	Σελίδα 82
Πίνακας 33: Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της συχνότητας υλοποίησης στην ερώτηση 8	Σελίδα 83
Πίνακας 34. Η επίδραση της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην ερώτηση 4	Σελίδα 83
Πίνακας 35: Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην ερώτηση 4	Σελίδα 84

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

1.1 Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο 1 θα παρουσιασθεί σύντομα η αναγκαιότητα εκπόνησης της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής, λαμβάνοντας υπόψη την τωρινή κατάσταση του εσωτερικού ελέγχου και θα περιγράψουμε το περιεχόμενο και τη δομή της διατριβής.

1.2 Αναγκαιότητα Εκπόνησης Διπλωματικής Διατριβής

Ο έλεγχος αποτελεί μια διαδικασία που λαμβάνει χώρα σε κάθε οργανισμό, ανεξαρτήτως μεγέθους, κλάδου, κύκλου εργασιών και αριθμού εργαζομένων. Υλοποιείται από συγκεκριμένα άτομα, τα οποία έχουν την εν λόγω αρμοδιότητα με σκοπό την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του φορέα. Στην εποχή μας, η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας και η ενίσχυση του εποπτικού πλαισίου έχουν επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την υφή και την μορφή του ελέγχου, είτε αυτός υλοποιείται από υπαλλήλους εντός του οργανισμού (εσωτερικός έλεγχος) είτε από εξωτερικούς συνεργάτες (εξωτερικός έλεγχος).

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων στους κλάδους της αγοράς εντείνεται καθημερινά, με αποτέλεσμα κάθε εταιρία να προβαίνει πολύ συχνά σε εσωτερικό έλεγχο σε όλα τα τμήματα της, με στόχο να προλάβει δυσχερείς καταστάσεις στο μέλλον. Απότοκο των ως άνω εξελίξεων αποτελεί η ανάγκη αναβάθμισης των συστημάτων ελέγχου, γεγονός το οποίο υποχρέωσε το δημόσιο τομέα να εξειδικεύσει τη διαδικασία ελέγχου που λαμβάνει χώρα στο εσωτερικό του με στόχο τη συρρίκνωση της κατασπατάλησης του δημόσιου χρήματος.

Η παρούσα διπλωματική διατριβή εκπονείται με στόχο την ενδελεχή μελέτη και κατανόηση από τους αναγνώστες του επιστημονικού πεδίου του ελέγχου, των τρόπων υλοποίησης του, πραγματοποιώντας μια ιστορική αναδρομή από τις πρώτες του μορφές μέχρι και την υλοποίηση του στην εποχή μας. Θα αναλυθεί η διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου στον ευρύτερο δημόσιο τομέα της Ελλάδος, με σκοπό να τονισθεί η τεράστια αξία του και τα οφέλη που αποκομίζει ο ελληνικός λαός από την αυστηρή και πιστή εφαρμογή του. Τέλος, θα εισέλθουμε στον κόσμο της Ελληνικής Αστυνομίας, στον οποίο θα εξερευνήσουμε λεπτομερώς τη λειτουργία και τις πρακτικές εσωτερικού ελέγχου,

όπως αυτές λαμβάνουν χώρα στο εν λόγω Σώμα με στόχο τη διαφάνεια, την αμεροληψία και τη θεμιτή χρήση των οικονομικών πόρων.

Για το συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο δεν υπάρχει μεγάλος όγκος ερευνών, papers, διπλωματικών και διδακτορικών εργασιών – διατριβών. Αυτή η εργασία θα αποτελέσει έναν πολύτιμο αρωγό στην επιστημονική διερεύνηση του εσωτερικού ελέγχου, αλλά θα δώσει, ταυτόχρονα, και μια ισχυρή ώθηση σε νέους επιστήμονες να ασχοληθούν, να μελετήσουν και να ερευνήσουν τη λειτουργία της Ελληνικής Αστυνομίας εκ των έσω.

1.3 Δομή και Διάρθρωση της Διπλωματικής Διατριβής

Η κάτωθι διπλωματική διατριβή αποτελείται από 5 θεματικές ενότητες διαμέσου των οποίων θα αναλυθεί εις βάθος η έννοια του ελέγχου και ο σκοπός υλοποίησης του, καθώς και η σημασία διενέργειας εσωτερικού ελέγχου στο δημόσιο τομέα. Επίσης, θα ερευνηθεί γιατί είναι πολύ σημαντική η υλοποίηση του εσωτερικού ελέγχου στο πλαίσιο λειτουργίας της ΕΛ.ΑΣ., η οποία, ως γνωστόν, χρηματοδοτείται από δημόσιο χρήμα.

Στο παρόν κεφάλαιο θα πραγματοποιηθεί μια εισαγωγή στη διπλωματική εργασία αναλύοντας την σπουδαιότητα και την αναγκαιότητα εκπόνησης της. Στη συνέχεια, θα παρουσιασθεί η διάρθρωση αυτής με σκοπό ο αναγνώστης να έρθει σε μία πρώτη επαφή με το αντικείμενο και το περιεχόμενο της παρούσας εργασίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα οριοθετήσουμε εννοιολογικά τον εσωτερικό έλεγχο, θα πραγματοποιηθεί μια ιστορική αναδρομή, αλλά και μια αναφορά στο νομικό πλαίσιο που διέπει την εφαρμογή του. Επιπρόσθετα, θα αναλύσουμε την αναγκαιότητα υλοποίησης του εσωτερικού ελέγχου, τους τύπους και το ρόλο του, τα συστήματα και το στόχο που σκοπεύει να φέρει εις πέρας. Επίσης, θα αναφερθούμε στην επιστήμη της Ελεγκτικής, στην οποία στηρίζεται ολόκληρη η διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου, με στόχο να προσπαθήσουμε να γνωρίσουμε από τη βάση του το εν θέματι επιστημονικό πεδίο. Άμεση απόρροια των προαναφερθέντων εννοιών είναι η δημιουργία μίας σταθερής βάσης πάνω στην οποία θα στηρίξουμε την έρευνα και τα συμπεράσματά μας. Τέλος, θα περιγράψουμε τη συνεισφορά και τη λειτουργία αυτού του είδους ελέγχου στο εσωτερικό ενός οργανισμού, διακρίνοντας παράλληλα το ρόλο του εσωτερικού και του εξωτερικού ελεγκτή.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα προσεγγίσουμε επιστημονικά την έννοια του Δημόσιου τομέα, τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει, τις αδυναμίες και τα προβλήματα που

εμφανίζονται και θα αναλύσουμε τον τρόπο εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου σε αυτόν. Παράλληλα, θα τονισθεί η σημασία υλοποίησης του και ο ρόλος του στην εύρυθμη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και, γενικότερα, του Ελληνικού Κράτους.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα αναφερθούμε στην Ελληνική Αστυνομία, στην ιστορία της, στο νομικό πλαίσιο λειτουργίας της και στον τρόπο εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου σε αυτήν. Επίσης, θα εξετάσουμε ποιες είναι οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υλοποίηση του εν θέματι ελέγχου, ποια διαδικασία ακολουθούν και ποια είναι τα αντικείμενα ελέγχου.

Στο πέμπτο κεφάλαιο θα προσεγγίσουμε τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε η δημιουργία του ερωτηματολογίου, θα παρουσιάσουμε τα ερευνητικά ερωτήματα και θα αναλύσουμε την στατιστική μέθοδο ανάλυσης που θα χρησιμοποιήσουμε. Το ερωτηματολόγιο έχει απαντηθεί από εκατόν οκτώ (108) αστυνομικούς υπαλλήλους που υπηρετούν σε Υπηρεσίες που διαχειρίζονται δημόσιο χρήμα και υπόκεινται σε πολύ αυστηρό εσωτερικό έλεγχο και οι οποίοι συνέδραμαν καθοριστικά στην υλοποίηση της παρούσας έρευνας με την παροχή σημαντικότατων πληροφοριών.

Στο έκτο και τελευταίο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα του ως άνω ερωτηματολογίου σε μορφή πινάκων και διαγραμμάτων και θα καταγράψουμε τα συμπεράσματα της συνολικής έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.1 Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο θα αναλύσουμε την έννοια του εσωτερικού ελέγχου, θα ανατρέξουμε στο παρελθόν ώστε να ανακαλύψουμε τις πρώτες εφαρμογές του και θα καταγράψουμε τις νομικές διατάξεις που εγκαθιδρύουν, αλλά και περιορίζουν την εφαρμογή του. Επιπρόσθετα, θα αναφερθούμε στην επιστήμη της Ελεγκτικής, προσπαθώντας να γνωρίσουμε τι πραγματεύεται το εν λόγω επιστημονικό πεδίο και με ποιο τρόπο συνδέεται άρρηκτα με την υλοποίηση του εσωτερικού ελέγχου.

2.2 Ιστορική αναδρομή

Από την προϊστορική εποχή, ο άνθρωπος συναλλάσσεται σε καθημερινή βάση με άλλους συνανθρώπους του, ώστε να καλύψει τις ανάγκες του. Από τη μία πλευρά βρίσκεται ο πωλητής, ο οποίος πουλάει έναντι αμοιβής τα αγαθά που έχει στην ιδιοκτησία του, όπως ζώα, γη, τρόφιμα και αντικείμενα. Από την άλλη πλευρά, ο αγοραστής γίνεται κύριος των ως άνω αγαθών είτε ανταλλάσσοντας τα με αγαθά της ιδιοκτησίας του είτε πληρώνοντας μέσω των νομισμάτων που κυριαρχούσαν σε κάθε εποχή (χελώνες Αίγινας, Ιππάρια Κορίνθου, Τετράδραχμο Αττικής, Τάλαντα, Μνα, Δραχμή, Ευρώ).

Με το πέρασμα των χρόνων, δημιουργήθηκε η ανάγκη καταγραφής των ως άνω συναλλαγών, με σκοπό είτε τη διαφύλαξη των συμφερόντων κάθε πλευράς είτε τη διατήρηση ενός ιστορικού, το οποίο στο τέλος μιας προκαθορισμένης χρονικής περιόδου θα ελεγχόταν από το άτομο που ήταν επιφορτισμένο με την διαχείριση των οικονομικών υποθέσεων. Σύμφωνα με αρχαιολογικές έρευνες, η καταγραφή αυτή ξεκίνησε να γίνεται πάνω σε πέτρες, πλάκες και κορμούς δέντρων, στα οποία απεικονίζονταν αριθμητικές πράξεις και ταμειακοί λογαριασμοί (απαιτήσεις, οφειλές, χρόνος εξόφλησης).

Περί το 5.000 π.Χ., οι πολίτες της αρχαίας Μεσοποταμίας, κατέγραφαν πάνω σε δίσκους τις επιχειρηματικές τους συμφωνίες, ζωγραφίζοντας τελείες και σχήματα που είχαν τη μορφή παρενθέσεων. Κατά την 3^{η} χιλιετία π.Χ., οι Φαραώ της Αιγύπτου και της αρχαίας Σουμερίας όριζαν κάποιον σκλάβο του παλατιού ως «Επιστάτη των Σφραγίδων», αξίωμα το οποίο παρείχε στον κάτοχο του την ισχυρότατη δύναμη ελέγχου των εσόδων του παλατιού από την φορολογία των σιτηρών, καθώς και τη γενικότερη διαχείριση των

οικονομικών ζητημάτων. Γύρω στη 2η χιλιετία π.Χ., στην αρχαία Βαβυλώνα, οι κάτοικοι της πραγματοποιούσαν συναλλαγές υπό την σκέπη εμπορικών και λογιστικών νόμων (Φλιτούρης, 2007).

Τον 3ο αιώνα π.Χ., στην Αθήνα, είχε θεσπιστεί το αξίωμα του «Λογιστή» και του «Ευθύνου». Οι μεν πρώτοι συνεδρίαζαν συγκεκριμένες ημερομηνίες κάθε έτους, ήλεγχαν εξονυχιστικά τους λογαριασμούς που διέθεταν οι τοπικοί άρχοντες και τους οδηγούσαν ενώπιον του Δικαστηρίου, όταν παρατηρούσαν παρεκκλίσεις. Αυτό αποτέλεσε και το πρώτο «Σώμα Ελεγκτών» στην ιστορία της χώρας μας. Οι δε «Εύθυνοι» αποτελούσαν έναν ειδικό φορέα επιθεωρητών, αποτελούμενο από 10 Αθηναίους εφόρους, οι οποίοι είχαν εκλεχθεί απολύτως δημοκρατικά από το Δήμο και, μαζί με τους «Λογιστές», ήλεγχαν τους λογαριασμούς των αρχόντων που αποχωρούσαν από την «ενεργό δράση», αλλά μέχρι πρότινος διαχειρίζονταν δημόσιο χρήμα. Παράλληλα, συναντάμε στην υπόλοιπη Ελλάδα, τους «συνηγόρους», τους «αρχησκόπους» από τη Φθιώτιδα, τους «απολόγους» από τη Θάσο και τους «δοκιμαστήρες» από την Αχαΐα.

Στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, το δημόσιο χρήμα ελεγχόταν από τους υπάτους (consules), τους κήνσορες (censores) και τους ταμίες (quaestores), οι οποίοι μετά το πέρας των σαρωτικών ελέγχων τους, υπέβαλαν έγγραφη αναφορά στη Ρωμαϊκή Σύγκλητο (Senatus Romanus) με τα ευρήματα τους (Νάκος, 2008). Κατά τη διάρκεια του 13ου αιώνα μ.Χ. θεσπίστηκε η θέση του «εφόρου» στην περιφέρεια της Πίζας στην Ιταλία, ενώ προς τα τέλη του 16ου αιώνα μ.Χ. ιδρύθηκε η «Ένωση Επαγγελματιών Ελεγκτών» με έδρα την Βενετία (Τσακλάγκανος, 2015).

Περί τον 17ο αιώνα μ.Χ., ο Francois-Bertnard Barreme (1638-1703), σπουδαίος Γάλλος μαθηματικός, ανέλαβε να επαληθεύει τους λογαριασμούς που αφορούσαν τη διαχείριση και την εκμετάλλευση του δημόσιου χρήματος, σε συνεργασία με το Ελεγκτικό Συνέδριο της Γαλλίας, με σκοπό τη συρρίκνωση των φαινομένων υπεξαίρεσης και υφαρπαγής. Σύμφωνα με τον οικονομολόγο κύριο Νικόλαο Γ. Δήμου (2000), η Μεγάλη Βρετανία αποτελεί την πατρίδα της Ελεγκτικής, με τη σύγχρονη μορφή της, καθώς αποτέλεσε την πρώτη χώρα στην οποία πραγματοποιήθηκαν επίσημοι λογιστικοί έλεγχοι και με απόφαση του Βασιλιά της, ενσωματώθηκαν στο οικείο Σύνταγμα της χώρας (British Constitution) ως υποχρεωτικές διαδικασίες ελέγχου.

Στην Ελλάδα, από το 1920 έως το 1956, ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων που εξέδιδαν οι ανώνυμες εταιρίες ήταν εντελώς επιφανειακός. Ο Ν. 2190/1920 «Περί ανώνυμων εταιρειών» προέβλεπε τον διορισμό μη επαγγελματιών ελεγκτών από την Γενική Συνέλευση της εταιρίας, οι οποίοι αφενός υπέγραφαν την έκθεση που είχε

ετοιμάσει και συντάξει το Διοικητικό Συμβούλιο και αφετέρου πληρώνονταν από την ίδια την εταιρία με αποτέλεσμα να εξαρτώνται πλήρως από την ελεγχόμενη επιχείρηση.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (Η.Π.Α.), το 1941, ιδρύεται το Institute of Internal Auditors (IIA) - Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών, το οποίο αριθμεί περισσότερα από 200.000 μέλη και κύριος σκοπός του είναι να παρέχει δυναμική ηγεσία στο επάγγελμα του εσωτερικού ελεγκτή[1]. Ακολουθώντας το ως άνω παράδειγμα, ιδρύθηκε το 1985 το Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδος, το οποίο είναι μέλος του IIA, αποτελείται από περισσότερα από 650 μέλη στην Ελλάδα και είναι ο μόνος επαγγελματικός φορέας στη χώρα μας σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος του εσωτερικού ελεγκτή[2].

Το 1955, εκδίδεται το Ν.Δ. 3329/1955 «Περί συστάσεως σώματος ορκωτών λογιστών», με το οποίο συστάθηκε και ιδρύθηκε το Σώμα Ορκωτών Λογιστών. Πλέον, η άποψη του επαγγελματία ελεγκτή ήταν ανεξάρτητη από τη βούληση του ελεγχόμενου και προς βελτίωση του επιπέδου των ελέγχων, το 1979, υιοθετήθηκαν νέα πρότυπα ελέγχου, τα οποία ήταν πλήρως εναρμονισμένα με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα.

Με τον Ν. 2477/1997 (ΦΕΚ Α΄ 59), όπως αυτός τροποποιήθηκε με το άρθρο 8 του Ν. 3074/2002 (ΦΕΚ Α΄ 296) ιδρύθηκε το Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου (Σ.Ο.Ε.Ε.) το οποίο παρακολουθεί και συντονίζει την επιθεώρηση και τον έλεγχο, που διενεργεί το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης. Επιπλέον, το Σ.Ο.Ε.Ε. αποφασίζει την υλοποίηση ελέγχων από επιθεωρητές των Σωμάτων και Υπηρεσιών Επιθεώρησης και Ελέγχου.

Επιπρόσθετα, το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης (Σ.Ε.Ε.Δ.Δ.) ιδρύθηκε με τον Ν. 2477/1997 (ΦΕΚ Α΄ 59), όπως αυτός τροποποιήθηκε με τον Ν. 3074 /2002 (ΦΕΚ Α΄ 296). Το εν λόγω Σώμα επιθεωρεί τις δράσεις των φορέων της Δημόσιας Διοίκησης, συλλέγει τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία για την στοιχειοθέτηση ποινικών και πειθαρχικών διώξεων και ελέγχει εξονυχιστικά τις δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των ως άνω φορέων.

Με τον Ν. 2477/1997 (ΦΕΚ Α΄ 59) θεσμοθετείται η λειτουργία της ανεξάρτητης αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη που διαμεσολαβεί μεταξύ πολιτών και δημοσίων υπηρεσιών, Ο.Τ.Α, Ν.Π.Δ.Δ. και επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, με σκοπό την νομική

[1] https://na.theiia.org/about-us/Pages/About-The-Institute-of-Internal-Auditors.aspx
[2] www.hiia.gr

προστασία του πολίτη, την αντιμετώπιση των περιστάσεων κακοδιοίκησης και την εφαρμογή του νομικού πλαισίου.

Με τον Ν. 2671/98 (Φ.Ε.Κ. 289 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, ιδρύθηκε το Σώμα Επιθεωρητών - Ελεγκτών του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών (Σ.Ε.Ε.Υ.Μ.Ε.), το οποίο διασφαλίζει την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών του ανωτέρω Υπουργείου, την απαρέγκλιτη τήρηση των νόμων και κανονισμών και προλαμβάνει και καταστέλλει τις περιπτώσεις διαφθοράς.

Το 1999 ιδρύεται το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας, ενώ με τον Ν.2676/1999 ιδρύθηκε η Υπηρεσία Ελέγχου Δαπανών Υγείας Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (ΥΠ.Ε.Δ.Υ.Φ.Κ.Α.), η οποία εποπτεύει και συντονίζει τις δαπάνες του εγχώριου συστήματος υγειονομικής περίθαλψης, ελέγχοντας ταυτόχρονα όλα τα ασφαλιστικά ταμεία.

Το 2001 ιδρύθηκε το Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας & Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) και η Ειδική Υπηρεσία Επιθεωρητών Περιβάλλοντος (Ε.Υ.Ε.Π.). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον Ν. 2920/2001 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 131) το Σ.Ε.Υ.Υ.Π. διενεργεί ελέγχους και έρευνες κατ' εντολή του Υπουργού Υγείας, του Συνηγόρου του Πολίτη, του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης ή αυτεπαγγέλτως. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 Ν. 2947/2001, η Ε.Υ.Ε.Π. διαπιστώνει αν εφαρμόζονται οι περιβαλλοντικοί κανονισμοί στα έργα του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σε όλη την Ελλάδα.

Το 2002, με τον υπ' αριθ. 3074 Νόμο του Ελληνικού Κράτους, θεσμοθετήθηκε ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Ε.Δ.Δ.), με σκοπό να επιτελεί συντονιστικό και ελεγκτικό ρόλο στο σύνολο των δράσεων των Σωμάτων και των Υπηρεσιών Επιθεώρησης και Ελέγχου της Δημόσιας Διοίκησης.

Τέλος, το 2003, εκδόθηκε ο Νόμος 3148/2003 «Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αντικατάσταση και συμπλήρωση των διατάξεων για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και άλλες διατάξεις», ο οποίος ίδρυσε την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, της οποίας κύριος σκοπός είναι ο έλεγχος των ενεργειών των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και, γενικότερα, η εποπτεία του Σ.Ο.Ε.Λ.[3]

[3] https://www.soel.gr

2.3 Περί Ελεγκτικής

Η Ελεγκτική αποτελεί έναν κλάδο της οικονομικής επιστήμης που μελετά τις γενικές αρχές, τις διαδικασίες και τους κανονισμούς υλοποίησης των οικονομικών ελέγχων, με στόχο την πρόληψη τυχόν λαθών και καταχρήσεων και την εξακρίβωση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης. Παράλληλα, μέσω των ως άνω ελέγχων επαληθεύεται η αλήθεια των δηλώσεων τρίτων προσώπων που διαχειρίζονται οικονομικά την ξένη περιουσία.

Επίσης, δημιουργεί νέα γνώση διαμέσου της μεθοδικής και συνεχούς έρευνας που υλοποιεί και επιτυγχάνει μια αξιόπιστη και έγκαιρη παρουσίαση αυτών των νέων δεδομένων. Η σύγχρονη Ελεγκτική συνδέεται άμεσα με την οικονομική επιστήμη και χρησιμοποιεί και ανταλλάσσει στοιχεία και διαδικασίες με τη λογιστική, τη χρηματοοικονομική των επιχειρήσεων, το εμπορικό και ασφαλιστικό δίκαιο και την στατιστική.

Η κατάλληλη αξιοποίηση της νέας γνώσης οδηγεί στη θεσμοθέτηση πρότυπων ελέγχων και λειτουργιών που οδηγούν εκ του ασφαλούς στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με τον κύριο Τσακλάγκανο (2015), η πεμπτουσία της εν θέματι επιστήμης αποτελεί ο έγκαιρος και έγκυρος εντοπισμός των οικονομικών παρεκκλίσεων και λαθών. Όσον αφορά την οικονομική πλευρά, η Ελεγκτική καθοδηγεί τον γενόμενο έλεγχο από τον ελεγκτή σε έναν οικονομικό φορέα (Αληφαντής, 2011), ενώ από κοινωνικής πλευράς, είναι υποχρεωμένη να μεταδίδει και να εκδίδει αξιόπιστα πορίσματα και αναφορές σχετικά με την οικονομική κατάσταση του ελεγχόμενου.

2.4 Εννοιολογικό Πλαίσιο

2.4.1. Ορισμός Εσωτερικού Ελέγχου

Σύμφωνα με την ΙΙΑ, «*ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί μια ανεξάρτητη και αντικειμενική διαβεβαιωτική και συμβουλευτική δραστηριότητα, σχεδιασμένη να προσθέτει αξία και να βελτιώνει τις λειτουργίες ενός οργανισμού. Βοηθάει τον οργανισμό να επιτύχει τους αντικειμενικούς σκοπούς του, υιοθετώντας μία συστηματική, επαγγελματική προσέγγιση στην αξιολόγηση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων, των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης*»[4].

[4] https://global.theiia.org/translations/Pages/Greek-Translations.aspx

Δυστυχώς, πολύ συχνά, η διοίκηση αγνοεί επιδεικτικά τη σημασία και την εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου, υπονομεύοντας με αυτόν τον τρόπο την τεράστια στρατηγική σημασία που έχει ως προς τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος και την επίτευξη των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων της επιχείρησης. Τονίζεται ότι αυτό το είδος ελέγχου προσθέτει αξία και εξελίσσει τις λειτουργίες της εταιρίας, καθώς αφενός αποτιμά αποτελεσματικότερα και αφετέρου διαχειρίζεται αποδοτικότερα τον κίνδυνο που αντιμετωπίζει ο οργανισμός μέσα στο πλαίσιο της αγοράς (Colbert, 2002).

2.4.2. Αναγκαιότητα του εσωτερικού ελέγχου

Αρχικά, η εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου υποστηρίζει την υλοποίηση των αποφάσεων των διοικητικών οργάνων κάθε εταιρίας (Γενική Συνέλευση, Διοικητικό Συμβούλιο), πετυχαίνοντας την απρόσκοπτη λειτουργία της, δίχως παρεκκλίσεις και παραβιάσεις των κανονισμών. Βέβαια, για να αποφευχθούν οι παραπάνω κίνδυνοι, θα πρέπει η διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου να προσαρμόζεται στις ειδικές απαιτήσεις του συνεχώς μεταβαλλόμενου περιβάλλοντος της επιχείρησης (Βασιλείου - Belsom, 2002). Θα πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι δεν απαιτείται μόνο η αξιολόγηση των κινδύνων ως πιθανές μελλοντικές καταστάσεις, αλλά η εταιρία οφείλει να εκτιμήσει και τον τρόπο που θα επηρεάσουν αυτοί οι κίνδυνοι τη λειτουργία της (Ψαθάς, 2001).

Οι οργανισμοί διοικούνται από ανθρώπους. Τα άτομα, από τη φύση τους, χαρακτηρίζονται από τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους. Αυτά οδηγούν τον κάθε άνθρωπο να κάνει λάθη, δεδομένου ότι ουδείς είναι αλάνθαστος (Καζαντζής, 2006). Στο σημείο αυτό, υπεισέρχεται ο εσωτερικός έλεγχος, ο οποίος αποθαρρύνει τους υπαλλήλους να πράττουν ατασθαλίες και απάτες και, ουσιαστικά, καταπολεμά κάθε αρνητική σκέψη που είτε αιωρείται είτε υλοποιείται.

Τα προαναφερθέντα λάθη διακρίνονται σε ακούσια και εκούσια λάθη, ανάλογα αν υπήρχε ή όχι ηθελημένη υλοποίηση τους. Θα πρέπει να επισημάνουμε σε αυτό το σημείο ότι ο εσωτερικός έλεγχος, εκτός από κατασταλτικά, ενεργεί και προληπτικά, παρέχοντας σαφείς οδηγίες και συμβουλές στους υπαλλήλους όλων των επιπέδων σχετικά με την πιστή εφαρμογή των κανονισμών, αλλά και την υπενθύμιση των επιπτώσεων σε περίπτωση παρεκκλίσεων.

Συχνά, διάφοροι φορείς, ενώ τηρούν κατά γράμμα τους κανονισμούς της αγοράς, πλήττονται από εσωτερικά γεγονότα παρεκτροπών, τα οποία πλήττουν και τη φήμη της εταιρίας, αλλά και την εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders).

Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι ο εσωτερικός έλεγχος αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο στην ευημερία του οργανισμού και χαρακτηρίζεται ως μία υψίστης σημασίας λειτουργία για τους παρακάτω λόγους. Αρχικά, η διοίκηση γνωρίζει σαφώς ότι υλοποιούνται οι αποφάσεις και εντολές της, ενώ ταυτόχρονα είναι σίγουρη ότι οι συμφωνίες και οι συναλλαγές με τους πελάτες λαμβάνουν χώρα εντός των νόμιμων πλαισίων. Επίσης, αποφεύγεται η επιβολή προστίμων στην επιχείρηση, δεδομένου ότι πλέον δεν υποπίπτει σε λάθη, αλλά και μέσω των αποτελεσμάτων του εσωτερικού ελέγχου, παρέχονται έμμεσα συμβουλές στη διοίκηση σχετικά με ποιες διαδικασίες πρέπει να πραγματοποιούνται διαφορετικά. Τέλος, βελτιώνει τη λειτουργία του τμήματος προμηθειών, καθώς τα αγαθά παρέχονται στην καλύτερη δυνατή ποιότητα και τιμή, αλλά και εξασφαλίζει υψηλά επίπεδα ασφάλειας και αποφυγής εργατικών ατυχημάτων, όπως και μειώνει τις περιβαλλοντική μόλυνση από πλευράς της επιχείρησης.

2.4.3. Τύποι Εσωτερικού Ελέγχου

Οι τύποι εσωτερικού ελέγχου είναι οι κάτωθι:

- **Λογιστικός Έλεγχος**

Οι λογιστικοί έλεγχοι εξετάζουν το βαθμό ακρίβειας και ακεραιότητας των οικονομικών λογιστικών καταστάσεων. Στόχος τους αποτελεί η προστασία των οικονομικών περιουσιακών στοιχείων του οργανισμού, η πλήρης καταγραφή τους στις ενδεδειγμένες από τον νόμο καταστάσεις και η διασφάλιση ότι δεν έχουν καταχωρηθεί λανθασμένα στοιχεία.

Επίσης, ο εν λόγω τύπος ελέγχου οδηγεί στην ορθή και αληθή δήλωση όλων των οικονομικών στοιχείων, γεγονός που ενδυναμώνει την ακρίβεια και την ορθότητα αυτών, περιγράφει στα ενδιαφερόμενη μέρη (stakeholders) την πραγματική οικονομική κατάσταση της οικονομικής μονάδας και βοηθά την εταιρία να αποφύγει δυσάρεστες μελλοντικές καταστάσεις νομικής και ποινικής φύσεως.

- **Έλεγχος Συμμόρφωσης**

Οι έλεγχοι συμμόρφωσης πραγματοποιούνται με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι όλες οι ενέργειες του οργανισμού συνάδουν και είναι ομόρροπες με το εγχώριο νομικό

πλαίσιο, τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί παλαιότερα, την κουλτούρα και τις αξίες της επιχείρησης, καθώς και το μοντέλο εταιρικής διακυβέρνησης που ακολουθείται.

Στο σύγχρονο επιχειρησιακό περιβάλλον, ο εν θέματι έλεγχος πραγματοποιείται, κυρίως, στην αξιολόγηση της πολιτικής Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού (Human Resources) που υλοποιεί κάθε εταιρία σχετικά με τις νομικές υποχρεώσεις, αλλά και τις διαδικασίες που ακολουθεί. Ο έλεγχος συμμόρφωσης επιβεβαιώνει το γεγονός ότι ο οικονομικός φορέας, μέσω των πολιτικών που εφαρμόζει, είναι σύννομος και φερέγγυος απέναντι στο προσωπικό του και στο Κράτος, βοηθάει στη βελτίωση του μοντέλου Δ.Α.Δ. που ακολουθείται, συρρικνώνει τον κίνδυνο αντιμετώπισης ζητημάτων δικαστικής φύσεως στο μέλλον και επιλύει τυχόν προβλήματα που παρατηρούνται μέσω της επισταμένης έρευνας που πραγματοποιεί στο οικοδόμημα της εταιρίας.

- **Διοικητικός Έλεγχος**

Οι διοικητικοί έλεγχοι εστιάζουν στη λειτουργία των τμημάτων της οικονομικής μονάδας, στον τρόπο με τον οποίο αυτά συνεργάζονται μεταξύ τους, στην αποδοτική ή μη επικοινωνία τους και στην εν γένει οργάνωση του φορέα. Επιπρόσθετα, εξετάζουν το διοικητικό πεδίο κάθε οργανισμού, ελέγχουν την αποτελεσματικότητα του και παρατηρούν τον τρόπο κατανομής των διαθέσιμων πόρων, έτσι ώστε να μειώσουν το συνολικό λειτουργικό κόστος, να αυξήσουν τα δυνητικά οφέλη και κέρδη, βελτιώνοντας τον υλοποιούμενο σχεδιασμό και λαμβάνοντας καλύτερες στρατηγικές αποφάσεις (Montana & Charnoy, 2011).

- **Λειτουργικός – Διαχειριστικός Έλεγχος**

Οι λειτουργικοί – διαχειριστικοί έλεγχοι αξιολογούν ανά τακτά χρονικά διαστήματα τη συνολική λειτουργία της επιχείρησης με σκοπό να ελέγξουν αν οι εκτελούμενες διαδικασίες λαμβάνουν χώρα με τον αποδοτικότερο τρόπο. Ουσιαστικά, παρατηρούν προσεκτικά τις διεργασίες που υλοποιούνται σε κάθε ένα τμήμα της οικονομικής μονάδας, με στόχο αφενός να προσδιορίσουν αν η παραγόμενη απόδοση είναι στα επίπεδα που έχει θέσει η Διοίκηση και αφετέρου να διακρίνουν ευκαιρίες στο περιβάλλον, μέσω των οποίων θα αυξήσουν την παραγωγικότητα και το μερίδιο αγοράς της επιχείρησης (Καζαντζής, 2006).

- **Έλεγχος Παραγωγής**

Οι έλεγχοι παραγωγής εξετάζουν ενδελεχώς τη διαδικασία παραγωγής, προκειμένου να διασφαλίσουν ότι τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες παραγωγής, οι προδιαγραφές των αγαθών και τα υψηλά επίπεδα ποιότητας που απαιτεί το αγοραστικό κοινό. Παράλληλα, επιβεβαιώνουν ότι χρησιμοποιήθηκαν τα κατάλληλα

μηχανήματα και εξοπλισμοί, παράχθηκε η απαιτούμενη και συμφωνηθείσα ποσότητα και, τέλος, λειτούργησε σωστά το Τμήμα Προμηθειών, όσον αφορά την έγκαιρη και έγκυρη ανατροφοδότηση της εταιρίας με τις απαραίτητες πρώτες ύλες (Παπαστάθης, 2014).

- **Έλεγχος Συστημάτων Πληροφόρησης**

Οι έλεγχοι των συστημάτων πληροφόρησης εξασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες που διακινούνται μέσω των εσωτερικών πληροφοριακών συστημάτων (όπως το ERP) χαρακτηρίζονται από ακρίβεια, αξιοπιστία και εμπιστευτικότητα.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας και η ανάγκη για ταχύτατη παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών αύξησε κατακόρυφα την σημασία και την αναγκαιότητα των ως άνω ελέγχων με απόρροια οι οικονομικές μονάδες να επενδύουν χιλιάδες ευρώ στην αναβάθμισή τους.

2.4.4. Συστήματα εσωτερικού ελέγχου

Μέσα σε κάθε σύγχρονη εταιρία λειτουργεί η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, η οποία είναι αρμόδια να οργανώνει και να κατευθύνει τις απαραίτητες διαδικασίες με απώτερο σκοπό την υλοποίηση των στόχων που έχουν τεθεί, προστατεύοντας τα περιουσιακά στοιχεία του οργανισμού, τηρώντας το νομικό πλαίσιο και τους κανονισμούς και προσδίδοντας αξιοπιστία στο brand name της εταιρίας (Παπαστάθης, 2014). Διεξάγει ελέγχους εντός των ορίων της επιχείρησης, επιτηρώντας ταυτόχρονα την οργάνωσή της, τα πρότυπα που τηρούνται και τον προϋπολογισμό της (Φίλος, 2004). Όλα τα παραπάνω λαμβάνουν χώρα αποτελεσματικά και αποδοτικά μέσω συστημάτων εσωτερικού ελέγχου (Internal Control Systems), τα οποία αποτελούν μια πολύ σημαντική λειτουργία που μεταφέρει την απαραίτητη ανατροφοδότηση (feedback) σε όσους ασκούν διοίκηση, γρήγορα, έγκυρα και έγκαιρα.

Ουσιαστικά, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου χαρακτηρίζεται ως ένα πλάνο που καταστρώνει και φέρνει εις πέρας μία οικονομική μονάδα, ώστε είτε να προλάβει είτε να καταστείλει τις παρατυπίες που συμβαίνουν εντός του οργανισμού και ζημιώνουν οικονομικά, διοικητικά και ηθικά αυτόν. Η αποδοτική λειτουργία του εν λόγω συστήματος απαιτεί την αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ της ανώτατης διοίκησης και του τμήματος εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να διασφαλίζονται τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας, να είναι ακριβείς και έγκυρες οι λογιστικές καταστάσεις και να είναι άμεσα διαθέσιμες όλες οι απαραίτητες πληροφορίες.

Τέλος, το ανωτέρω σύστημα, για να αποδίδει τα μέγιστα, θα πρέπει να είναι αποδοτικό (efficient), ανεξάρτητο (independent) και υπεύθυνο (authoritative). Όσον αφορά την αποδοτικότητα, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει να οδηγεί στην ανεύρεση όλων των σφαλμάτων και στην παροχή συμβουλών για την αντιμετώπισή τους, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του οικονομικού φορέα. Παράλληλα, η ανεξαρτησία είναι δύσκολα επιτεύξιμη, δεδομένης της άμεσης επαφής του εσωτερικού ελεγκτή και του ελεγχόμενου. Για αυτό το λόγο, απαιτείται προσπάθεια και από τα δύο μέρη να αντιληφθούν πόσο σπουδαίο είναι το λειτούργημα του εσωτερικού ελεγκτή και πόσο απαραίτητη είναι η διενέργεια του εν λόγω ελέγχου στο εσωτερικό του φορέα. Τέλος, η υπευθυνότητα έγκειται στη δημιουργία και την ενίσχυση της οργανωσιακής κουλτούρας της επιχείρησης κατά το στάδιο της επίλυσης των παρεκκλίσεων που παρατηρήθηκαν (Ζαφειράκου & Ταχυνάκη, 2007).

2.4.5. Στόχος Εσωτερικού Ελέγχου

Ο στόχος της διαδικασίας του εσωτερικού ελέγχου μέσα σε μία επιχείρηση είναι η παροχή πληροφόρησης και ανατροφοδότησης (feedback) προς τη διοίκηση σχετικά με τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν, καθώς και προτάσεων για την αναβάθμιση της συνολικής λειτουργίας της εταιρίας και τη διόρθωση τυχόν αβελτηρίων (Baumgartner & Hamilton, 2004).

Σύμφωνα με τους Baumgartner και Angela (2004), σκοπός του εσωτερικού ελέγχου είναι να εντοπισθούν, να αντιμετωπιστούν και να μειωθούν στο ελάχιστο οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Στην εποχή μας, το συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον απαιτεί από τους οργανισμούς να είναι ευέλικτοι, ώστε να αποφεύγουν κάθε τροχοπέδη που εμφανίζεται στο δρόμο τους, κάτι το οποίο επιτυγχάνεται σε μεγάλο βαθμό με τη βοήθεια του εσωτερικού ελέγχου.

2.5 Η Υπηρεσία του Εσωτερικού Ελέγχου στο Εσωτερικό ενός Οργανισμού

2.5.1. Γενικά

Στην παρούσα παράγραφο, αναλύεται η ολότητα του εσωτερικού ελέγχου και συγκεκριμένα αναφέρεται ο ρόλος του εσωτερικού ελέγχου στο εσωτερικό της οικονομικής μονάδας, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των διευθυντών και των εσωτερικών ελεγκτών, η διάρθρωση του τμήματος εσωτερικού ελέγχου και ο κώδικας δεοντολογίας του.

2.5.2. Ο ρόλος του Εσωτερικού Ελέγχου στον Οργανισμό

Ο τρόπος που θα οργανωθεί ο εσωτερικός έλεγχος εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη δομή του οργανισμού, η οποία καθορίζεται βάσει του μεγέθους του. Οπότε, γίνεται κατανοητό ότι αν το οργανόγραμμα του φορέα εμπεριέχει θέσεις επιπέδου διευθύνσεων ή κλάδων, τότε επιβάλλεται να ορίζεται αντίστοιχα θέση και για τον εσωτερικό έλεγχο. Ο προσδιορισμός θέσης στο οργανόγραμμα είναι απαραίτητη συνιστώσα για την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου (Παπαδάτου, 2001).

Σύμφωνα με τον Sawyer (2003), όσο υψηλότερα ιεραρχικά κατατάσσονται τα επίπεδα του εσωτερικού ελέγχου, τόσο σπουδαιότερη οντότητα θεωρείται. Όταν μια υπηρεσία βρίσκεται στα υψηλά κλιμάκια ενός οργανογράμματος, τότε είναι φυσικό επακόλουθο η προσφορά υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών. Άμεση απόρροια των προαναφερόμενων αποτελεί το γεγονός ότι, πλέον, οι ελεγχόμενοι φορείς θα υπολογίζουν περισσότερο τον εσωτερικό έλεγχο και θα ακολουθούν κατά γράμμα τις υποδείξεις και τις συμβουλές του.

Παράλληλα, είναι οξύμωρο το γεγονός ότι η διεύθυνση εσωτερικού ελέγχου ελέγχει τις γενικές διευθύνσεις του οργανισμού. Αυτό, όμως, αποδεικνύει την τεράστια συνεισφορά του στην εύρυθμη λειτουργία του οικονομικού φορέα.

2.5.3. Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου

Η οργάνωση και ο τρόπος στελέχωσης του εν λόγω τμήματος εξαρτάται από τις αποφάσεις και την πολιτική που ασκούν τα υψηλόβαθμα διοικητικά στελέχη και λιγότερο από τις επιθυμίες και τις βλέψεις του διευθυντή του, ο οποίος οργανώνει εσωτερικά το τμήμα και το διοικεί σύμφωνα με τη φιλοσοφία του και την κουλτούρα του οργανισμού.

Ο διευθυντής αποφασίζει τη δομή του κανονισμού λειτουργίας, παρέχει τις κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με τις οποίες θα σχεδιαστεί ο ετήσιος προγραμματισμός και οργανώνει την υλοποίησή του. Παράλληλα, ασχολείται με την εκπαίδευση και αξιολογεί τα στελέχη του, τους αναθέτει τις κατάλληλες εργασίες, λαμβάνοντας υπόψη του τις γραμματικές τους γνώσεις και την εμπειρία τους. Επιπρόσθετα, εποπτεύει τις διαδικασίες ελέγχου από την αρχή μέχρι το τέλος, παρακολουθεί την εφαρμογή των αποφάσεων και ενημερώνει σχετικά την ανώτατη διοίκηση.

Πέρα από όλα αυτά, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να δημιουργηθεί ένα εγκάρδιο κλίμα συνεργασίας μεταξύ των στελεχών του τμήματος, αλλά και της διεύθυνσης με τις άλλες διευθύνσεις.

2.5.4. Κανονισμός Λειτουργίας Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Εντός του οργανισμού, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου πρέπει να χαίρει αποδοχής και ανεξαρτησίας, στοιχεία τα οποία θα πρέπει να καταγράφονται στον εσωτερικό κανονισμό του εν λόγω Τμήματος, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η απόλυτη εφαρμογή τους.

Σύμφωνα με τον Power (1999), ο εν θέματι κανονισμός οφείλει να διευκρινίζει επακριβώς τον τρόπο με τον οποίο θα διενεργείται ο εσωτερικός έλεγχος, το πλήθος των δραστηριοτήτων του, τη θέση του τμήματος στο οργανόγραμμα του οργανισμού, καθώς και το πλαίσιο εποπτείας του. Παράλληλα, ο κανονισμός αυτός, θα πρέπει να είναι δυνατόν να εφαρμοστεί και να μην επιδέχεται αμφισβητήσεις, ενώ θα πρέπει να μπορεί να επιτύχει τον σκοπό του τμήματος, καθιστώντας σαφή τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των εσωτερικών ελεγκτών (Παπαδάτου, 2001). Επίσης, στον κανονισμό γίνεται αναφορά στις υποχρεώσεις, στις ευθύνες και στα καθήκοντα των ελεγκτών, περιγράφοντας ενδελεχώς τον τρόπο στελέχωσης και λειτουργίας του τμήματος. Όλα τα παραπάνω θα πρέπει να εκφράζονται με απλό και κατανοητό τρόπο.

Στο πλαίσιο του κανονισμού λειτουργίας, πραγματοποιείται προσπάθεια να διαφυλαχθεί το κύρος των στελεχών από διώξεις αστικής ή ποινικής φύσεως, αναφορικά με διάφορες πράξεις οι οποίες ανάγονται στις δραστηριότητες του τμήματος. Επίσης, επεξηγείται επακριβώς η διαδικασία ελέγχου, η οποία αποτελεί προϊόν του ετήσιου προγραμματισμού, εγκρίνεται στο σύνολο της από τη διοίκηση και αφορά την πραγματοποίηση των ελέγχων, τον τρόπο που θα ενημερωθεί ο διευθυντής του ελεγχόμενου τμήματος για τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν, τη διαδικασία υποβολής του εν λόγω πορίσματος στην αρμόδια επιτροπή και, τέλος, την παρακολούθηση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων.

Είναι δεδομένο ότι κάθε εσωτερικός κανονισμός περιλαμβάνει έναν κώδικα δεοντολογίας που προσδιορίζει τη συμπεριφορά των εσωτερικών ελεγκτών, καθώς και τον τρόπο που θα επικοινωνούν μεταξύ τους. Παράλληλα, ξεκαθαρίζεται ότι ο διευθυντής του τμήματος εσωτερικού ελέγχου θα συμμετάσχει στα συμβούλια διεύθυνσης, ώστε να ενημερώνεται και να συζητά με τα υπόλοιπα στελέχη για θέματα

που αφορούν την ελεγκτική και την πρόσβαση των εσωτερικών ελεγκτών σε ειδικές βάσεις δεδομένων.

2.5.5. Εσωτερικός Ελεγκτής

Εσωτερικοί ελεγκτές είναι οι υπάλληλοι ενός οργανισμού, οι οποίοι σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και υλοποιούν όλες τις ελεγκτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο λειτουργίας της ως άνω μονάδας.

Ο ρόλος τους στις επιχειρήσεις της εποχής μας είναι σπουδαίος και συνεχώς αυξάνεται η συχνότητα και ποιότητα εφαρμογής του δεδομένου ότι, πλέον, προσλαμβάνονται ως εσωτερικοί ελεγκτές, εργαζόμενοι με πλειάδα προσόντων, όπως τα παρακάτω (Παπαδάτου, 2001):

- Πτυχίο πανεπιστημίου με κατεύθυνση ανάλογη της δραστηριοποίησης του εργοδότη.
- Χαρακτηρίζονται από πνεύμα οργάνωσης και αποτελεσματικής διοίκησης.
- Άριστη γνώση χρήσης ηλεκτρονικών υπολογιστών και ικανότητα εφαρμογής προτύπων, μεθόδων και διαδικασιών.
- Ικανότητα παρατήρησης, έρευνας και κατανόησης γεγονότων και αποτελεσμάτων.
- Ερμηνεύουν και ποσοτικοποιούν τα δεδομένα προς όφελος του οργανισμού.
- Ικανότητα να αξιολογούν και να εκτιμούν τα συστήματα λειτουργίας.
- Αντιστέκονται σε όλες τις αρνητικές προκλήσεις γύρω του.
- Ενεργούν με λεπτότητα και διακριτικότητα στις καθημερινές συνδιαλλαγές του.
- Είναι ευέλικτοι, ώστε να αποφεύγουν όλες τις δυσκολίες και να επιτυγχάνουν όλους τους στόχους της εταιρίας.
- Διακατέχονται από υψηλά επίπεδα αντίληψης, ώστε οι εκτιμήσεις τους να είναι σωστά τεκμηριωμένες με στόχο οι αποφάσεις τους να μην επιδέχονται προσφυγές.
- Είναι εύστροφοι και να χαρακτηρίζονται από πληθώρα επαγγελματικών και μη ασχολιών.
- Προσαρμόζονται άμεσα στις εξελίξεις και στις αλλαγές του νομικού πλαισίου που λαμβάνουν χώρα στον εκάστοτε κλάδο.

- Έχουν ευχέρεια λόγου και γραφής.
- Συνέπεια, σταθερότητα και αυτοπεποίθηση.
- Έχουν το θάρρος της γνώμης τους, δεν επηρεάζονται από άλλους, είναι ανεξάρτητοι και καταφέρνουν με την πειθώ τους όλες τις επιδιώξεις τους.
- Δεν προβαίνουν σε αποφάσεις και ενέργειες που βλάπτουν τα συμφέροντα του οργανισμού.
- Φιλικοί, με υπομονή και ευγένεια, ειλικρίνεια και αντικειμενικότητα.
- Είναι δίκαιοι και χαρακτηρίζονται από διορατικότητα και διαίσθηση, ώστε να διενεργούν ελέγχους στα κατάλληλα τμήματα ερευνώντας τις οικονομικές καταστάσεις στις οποίες διαισθάνονται ότι υπάρχουν παρεκκλίσεις.
- Ο χαρακτήρας τους να είναι δομημένος και ακέραιος.
- Είναι εργατικοί, επίμονοι και επιμελείς. Διακατέχονται από εχεμύθεια, ευθύτητα, τιμιότητα και ειλικρίνεια.
- Αυτοσχεδιάζουν, διενεργούν και πράττουν βάσει αναλύσεων κόστους – ωφέλειας, αναπτύσσουν επαγγελματικές σχέσεις χωρίς οικειότητες, προς αποφυγή παρεξηγήσεων.
- Κατανοούν και λύνουν πολυσύνθετα προβλήματα, καταλήγουν σε ασφαλή συμπεράσματα, δεν κρύβουν την αλήθεια και δεν διαρρέουν εμπιστευτικές πληροφορίες που μπορεί να βλάψουν τα συμφέροντα της επιχείρησης.
- Ενεργούν επιχειρηματικά, κατέχουν υψηλή επιστημονική και επαγγελματική κατάρτιση, χαρακτηρίζονται από εξειδικευμένες και υψηλών προδιαγραφών γνώσεις και δεν καταχρώνται τη θέση τους με σκοπό το προσωπικό όφελος.

2.5.6. Αρμοδιότητες Εσωτερικού Ελεγκτή

Οι σύγχρονες επιχειρήσεις ψάχνουν υπαλλήλους που κατέχουν πολλά από τα παραπάνω προσόντα με σκοπό να εκτελούν αποτελεσματικά και αποδοτικά τα κάτωθι καθήκοντα των εσωτερικών ελεγκτών (Παπαδάτου, 2001):

- Διεξαγωγή οικονομικών, λειτουργικών, τεχνικών και διοικητικών ελέγχων, σύμφωνα με τα πρότυπα ελέγχων και τους κανονισμούς της επιχείρησης.
- Διερεύνηση σημαντικών θεμάτων, γνωμάτευση επί αυτών με σκοπό την άμεση ανατροφοδότηση στον Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
- Κατευθύνουν, συμβουλεύουν και καθοδηγούν τους βοηθούς ελεγκτές και

επιβλέπουν τις εργασίες και τις δραστηριότητές τους.

- Παρακολουθούν και ελέγχουν τον βαθμό εφαρμογή των αποφάσεων της διοίκησης που προέκυψαν από τη συζήτηση των εκθέσεων του τμήματος.
- Κοινοποίηση και ανάλυση των αποτελεσμάτων του ελέγχου με τους ελεγχθέντες κατά την διάρκεια του ελέγχου.
- Σύνταξη μηνιαίου υπολογισμού, προγραμμάτων ελέγχου και αναθεώρηση των παλαιών.
- Σύνταξη εκθέσεων προς υποβολή στους προϊσταμένους και στα διοικητικά στελέχη.

2.5.7. Αρμοδιότητες Διευθυντή Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου

Ο διευθυντής του τμήματος εσωτερικού ελέγχου διαδραματίζει ένα σημαντικό συντονιστικό ρόλο, καθώς υπό τις οδηγίες και τις εντολές του, οι εσωτερικοί ελεγκτές ασκούν τα ως άνω καθήκοντα, εκφράζουν τα κατάλληλα συμπεράσματα και προβαίνουν στην παροχή συμβουλών προς τους αρμοδίους με στόχο τη διόρθωση τυχόν ατελειών και βελτίωση των ήδη υπαρχόντων διαδικασιών. Συνοπτικά, τα καθήκοντα του διευθυντή είναι τα αναφερόμενα παρακάτω (Power, 1999):

- Αξιολογεί τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και υποβάλλει αναφορά προς τη διοίκηση.
- Ενεργεί ειδικούς ελέγχους είτε με εντολή της διοίκησης είτε αυτοβούλως.
- Διευθύνει, καθοδηγεί, οργανώνει, παρακινεί και προγραμματίζει.
- Συζητά με τη διοίκηση τα αποτελέσματα των πορισμάτων ελέγχου.
- Ελέγχει τη λειτουργία του εν λόγω τμήματος.
- Αφού ελεγχθεί μία διεύθυνση, ενημερώνει τον διευθυντή της για τις παρατηρήσεις της έκθεσης.
- Επιβλέπει τις τελικές αναφορές των εσωτερικών ελεγκτών.
- Χρησιμοποιεί το διαθέσιμο εργατικό δυναμικό της υπηρεσίας προς όφελος της επιχείρησης.
- Πράττει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να αναπτύξει καλό πνεύμα συνεργασίας.
- Ασχολείται με την επαγγελματική επιμόρφωση και την βελτίωση του επιπέδου των στελεχών.
- Παρακολουθεί τους ελέγχους και δίνει οδηγίες στους ελεγκτές.

- Παρακολουθεί τη διαδικασία εφαρμογής των διοικητικών αποφάσεων, αναφορικά με τις παρατηρήσεις της αναφοράς και ενημερώνει τη διοίκηση για την υλοποίηση αυτών.
- Συμβουλεύει σε θέματα πολιτικής τη διοίκηση της εταιρείας.
- Περιγράφει το καθηκοντολόγιο, στελεχώνει και συντονίζει.
- Συμμετέχει σε όλες τις συσκέψεις των ανώτατων στελεχών.
- Συντάσσει απολογισμό δράσης ανά μήνα, εξάμηνο και έτος σχετικά με τις δραστηριότητες των στελεχών του συγκεκριμένου Τμήματος.
- Συντάσσει τον κανονισμό λειτουργίας του Τμήματος Εσωτερικού Ελέγχου.
- Παρακολουθεί τις προσπάθειες του εσωτερικού και εξωτερικού ελέγχου, ενημερώνοντας τη διοίκηση.
- Υποβάλλει στην ανώτατη διοίκηση προς έγκριση τον ετήσιο προγραμματισμό ελέγχων.

2.6 Εξωτερικός Ελεγκτής και Διάκριση από τον Εσωτερικό Ελεγκτή

2.6.1. Γενικά

Ο ρόλος και οι αρμοδιότητες του ελεγκτή είναι να συλλέγει αποδείξεις σχετικά με τις πληροφορίες που δίδονται μέσω των οικονομικών και μη καταστάσεων του οργανισμού, προκειμένου να τεκμηριωθεί κατά πόσο τα ως άνω δεδομένα είναι αληθή και σύμφωνα με τις δραστηριότητες και τις συναλλαγές του.

2.6.2. Φορείς που υπόκεινται σε εξωτερικό έλεγχο

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 226 / 1992, οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές είναι αποκλειστικά αρμόδιοι να διενεργούν τακτικό έλεγχο στις οικονομικές καταστάσεις και στην οικονομική διαχείριση:

- Των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), εκτός από τους δήμους και τις κοινότητες (ο έλεγχος αυτών καθορίζεται στο άρθρο 163 Ν. 3463/2006).
- Των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που υλοποιούν δημόσιο ή κοινωφελή σκοπό και δέχονται επιχορηγήσεις από το Κράτος ή έχουν ειδικά προνομία, βάσει ειδικών διατάξεων.

- Των τραπεζών, των ασφαλιστικών εταιρειών, των εταιρειών χρηματοδοτικών μισθώσεων και των ενώσεων συνεταιριστικών οργανώσεων, των εταιρειών επενδύσεων, των εταιρειών διαχειρίσεως αμοιβαίων κεφαλαίων.
- Των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), των ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), των ετερορρύθμων κατά μετοχές εταιρειών, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42α του Κ.Ν. 2190/1920, και των κοινοπραξιών αυτών.
- Των ενοποιημένων λογαριασμών (οικονομικών καταστάσεων) του άρθρου 100 παρ. 1 του Κ.Ν 2190/1920 των συνδεδεμένων επιχειρήσεων.
- Των εταιρειών ή οργανισμών ή και δραστηριοτήτων γενικά που με βάση τις διατάξεις νόμου υπάγονται στον υποχρεωτικό έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.
- Των ανωνύμων εταιρειών που είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, καθώς και των ανωνύμων εταιρειών των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο, έχει αναληφθεί με δημόσια εγγραφή.

2.6.3. Θεμελιώδεις Αρχές Ελεγκτικής Επιστήμης

Σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα (Δ.Ε.Π.), οι θεμελιώδεις αρχές που διέπουν και χαρακτηρίζουν το λειτούργημα του εσωτερικού ελεγκτή είναι:

- Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές πρέπει να χαρακτηρίζονται από υψηλά επαγγελματικά προσόντα. Τα ως άνω προσόντα ορίζονται από την υπ' αριθ. 84/253 Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία συμμορφώθηκε απόλυτα η ελληνική νομοθεσία.
- Οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές οφείλουν να χαίρουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

Κατά γενική ομολογία, η άσκηση των αρμοδιοτήτων των ορκωτών ελεγκτών λογιστών πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, σαφήνεια και υπευθυνότητα, με απώτερο σκοπό τα πορίσματα τους να είναι έγκυρα και αξιόπιστα..

2.6.4. Διαφορές Εξωτερικού και Εσωτερικού Ελέγχου

Στην επιστήμη της Ελεγκτικής, μία από τις σημαντικότερες διακρίσεις είναι αυτή ανάμεσα στον εσωτερικό και εξωτερικό ελεγκτή. Συγκεκριμένα, ο εσωτερικός έλεγχος αφορά εκείνη τη διαδικασία που διαδραματίζεται στο εσωτερικό ενός οργανισμού προκειμένου να εξετάσει και να εκτιμήσει τις λειτουργίες του παρέχοντας βοήθεια σε αυτόν. Παράλληλα, ο εξωτερικός έλεγχος ασκείται από καταρτισμένους και

επαγγελματίες ελεγκτές που έχουν την ιδιότητα του ορκωτού ελεγκτή ή του ορκωτού λογιστή.

Είναι ξεκάθαρο, βέβαια, ότι αυτές οι δύο κατηγορίες ελεγκτών έχουν αρκετά κοινά σημεία. Αρχικά, ενδιαφέρονται για την αποδοτικότητα των οικονομικών λειτουργιών της επιχείρησης, οι δραστηριότητες τους υπόκεινται σε εποπτεία και κατέχουν κάποια τυπικά προσόντα, τα οποία είναι απαραίτητα για την πρόσληψη τους σε κάθε εταιρία.

Όμως, η μεταξύ τους διάκριση στηρίζεται σε 4 βασικά χαρακτηριστικά, ήτοι:

- **Προσέγγιση υπό άλλο πρίσμα:**

Οι εσωτερικοί ελεγκτές εστιάζουν στο μέλλον, ερευνώντας συνεχώς και επιμελώς τις οικονομικές και μη οικονομικές καταστάσεις, ενέργειες και στόχους του οικονομικού φορέα, με στόχο να ενισχύσουν την προσπάθεια του ως άνω φορέα να επιτύχει τους στόχους του. Ενώ οι εξωτερικοί ελεγκτές ασχολούνται με τις οικονομικές καταστάσεις του οργανισμού, οι οποίες αφορούν μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, συντάσσοντας πάντα αναφορές με ακρίβεια, δικαιοσύνη και σύμφωνες με τα διεθνή πρότυπα και αρχές.

- **Διάρθρωση:**

Το τμήμα εσωτερικού ελέγχου αντιπροσωπεύεται πλέον στο οργανόγραμμα των επιχειρήσεων, ενώ ο εξωτερικός έλεγχος εποπτεύεται και λογοδοτεί στην Ελεγκτική Επιτροπή, γεγονός το οποίο ενισχύει το στοιχείο της ανεξαρτησίας που αναφέρθηκε παραπάνω.

- **Υποχρεωτικός και μη, έλεγχος:**

Ο εσωτερικός έλεγχος δεν είναι υποχρεωτικός για το σύνολο των επιχειρήσεων, εκτός βέβαια από εκείνες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, οι οποίες, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 της υπ' αριθ. 5/204 από 14.11.2000 Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β΄ 1487), οφείλουν να διαθέτουν τμήμα εσωτερικού ελέγχου. Παράλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Π.Δ. 226 / 1992, η πλειονότητα των επιχειρήσεων οφείλει να υπόκειται σε εξωτερικό έλεγχο και ειδικά εκείνες που έχουν εγγραφεί στο Εμπορικό Επιμελητήριο.

- **Γνώση και προσόντα:**

Το τμήμα εσωτερικού ελέγχου στελεχώνεται από υπαλλήλους διάφορων ειδικοτήτων, με μεγάλη εμπειρία στην επιχείρηση, οι οποίοι έχουν καταρτιστεί κατάλληλα και γνωρίζουν ιδίοις όμμασι τι συμβαίνει στο εσωτερικό της οικονομικής μονάδας. Η διοίκηση, μελετώντας λεπτομερώς τα βιογραφικά των υποψηφίων εσωτερικών ελεγκτών, αποφασίζει ποιοι θα διατεθούν σε αυτό το τμήμα, χορηγώντας

τους όλα τα απαραίτητα εργαλεία για την αποτελεσματική εκτέλεση του έργου τους. Ενώ, οι ασκούντες τον εξωτερικό έλεγχο πρέπει να έχουν πιστοποιηθεί από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών και δεδομένου ότι δεν ανήκουν οργανικά στην ελεγχόμενη εταιρία, είναι ξεκάθαρο ότι δεν γνωρίζουν την κουλτούρα και τις καθημερινές δραστηριότητές της.

Συμπερασματικά, ο εσωτερικός και ο εξωτερικός έλεγχος είναι αλληλένδετες διαδικασίες, καθώς οι μεν εσωτερικοί ελεγκτές χρησιμοποιούν την τεχνογνωσία των δε εξωτερικών και αντίστροφα, με στόχο να λάβει χώρα ένας αποδοτικότερος και αποτελεσματικότερος έλεγχος του φορέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ

3.1 Φορείς Δημόσιου Τομέα

Σύμφωνα με την υπ΄ αριθ. ΔΙΔΔΑ/Φ.10/οικ.12961 από 30.06.2020 (ΨΞ4Κ46ΜΤΛ6-39Σ) εγκύκλιο της Διεύθυνσης Δομών, Διαδικασιών και Αρχείων του Υπουργείου Εσωτερικών, στο Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης εμπεριέχονται οι τέσσερις (4) κατηγορίες φορέων του Δημοσίου Τομέα, ήτοι:

➢ Οι Δημόσιες Υπηρεσίες και Αρχές, που υπάγονται νομικά στο Δημόσιο και εκπροσωπούνται από αυτό, όπως :

- Αυτοτελείς Υπηρεσίες που υπάγονται στην πολιτειακή ηγεσία του Κράτους.
- Δημόσιες Αρχές που υπάγονται στη νομοθετική λειτουργία του Κράτους.
- Δημόσιες Αρχές που υπάγονται στη δικαστική λειτουργία του Κράτους.
- Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές.
- Υπουργεία και όλες οι Γραμματείες και Υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτά.
- Αποκεντρωμένες Διοικήσεις

➢ Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) :

- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της καθ΄ ύλην αυτοδιοίκησης
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου της κατά τόπον αυτοδιοίκησης, Δήμοι (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού) και Περιφέρειες (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης β΄ βαθμού

➢ Τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) δημόσιου χαρακτήρα που χαρακτηρίζονται από κοινωφελείς ή άλλους σκοπούς προς υπεράσπιση του δημοσίου συμφέροντος.

➢ Οι Ανώνυμες Εταιρείες (Α.Ε.) του Δημοσίου, οι Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί που ανήκουν στο Δημόσιο (Δ.Ε.Κ.Ο.), οι θυγατρικές εταιρείες των ως άνω φορέων (εκτός των Ο.Τ.Α.), και οι ανώνυμες τραπεζικές επιχειρήσεις που ανήκουν στο νομικό πρόσωπο του Δημοσίου.

3.2 Προκλήσεις και Επιπτώσεις στη Λειτουργία του Δημόσιου Τομέα

Η αβεβαιότητα μέσα στην οποία λειτουργεί η δημόσια διοίκηση και οι ταχύτατες αλλαγές που λαμβάνουν χώρα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι, δημιουργούν προκλήσεις που

πρέπει να αντιμετωπίσει ο δημόσιος τομέας άμεσα και αποτελεσματικά. Τα δύο βασικά προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν αποτελούν αφενός η ρευστότητα της οικονομίας και αφετέρου η συρρίκνωση της εμπιστοσύνης που έχουν οι πολίτες προς το Σύστημα, τα οποία δυσχεραίνουν την υλοποίηση των αποφάσεων και των πολιτικών της εκάστοτε Κυβέρνησης.

Η λειτουργία του δημόσιου τομέα προκαλεί σημαντικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη της χώρας. Όταν λειτουργεί αποδοτικά, δημιουργείται εύφορο έδαφος για την ανάπτυξη όλων των δυνάμεων παραγωγής Α' υλών, δίνοντας τους την ευκαιρία να βοηθήσουν τη χώρα μας να επιστρέψει στα προ του 2010 οικονομικά επίπεδα. Εν τω μεταξύ, χρησιμοποιώντας το ύψος των Δημοσίων Δαπανών (G) ως ποσοστό του Α.Ε.Π. (GDP), οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η Ελλάδα, η Δανία, η Φινλανδία, το Βέλγιο και η Γαλλία έχουν το μεγαλύτερο δημόσιο τομέα στην Ευρώπη, αν και οι προαναφερθείσες χώρες (πλην της δικής μας) χαρακτηρίζονται από υψηλή ποιότητα κοινωνικών υπηρεσιών. Η ως άνω χαμηλή ποιότητα συνδυαζόμενη με τις υψηλές Δημόσιες Δαπάνες (G), αποτελεί μια σημαντική απόδειξη της πολύ μικρής αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα της Ελλάδος.

3.3 Αδυναμίες στη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης

Η ελληνική δημόσια διοίκηση παρουσιάζει κάποιες σημαντικές αδυναμίες που γεννήθηκαν κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης του 2010 και ενδυναμώθηκαν αρκετά από τις σοβαρότατες επιπτώσεις που επέφερε η πανδημία του κορονοϊού στην ελληνική, και όχι μόνο, οικονομία και κοινωνία. Σύμφωνα με το από 16.04.2014 Πλάνο Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, οι βασικότερες αδυναμίες αναφέρονται παρακάτω:

- **Αδυναμία σχεδιασμού αποτελεσματικών πολιτικών δημόσιας διοίκησης**: Η μη ύπαρξη στρατηγικών στόχων και διαδικασιών υλοποίησης αυτών οδηγεί σε σπασμωδικές κινήσεις, προωθώντας ένα σύστημα που χαρακτηρίζεται από έντονους τριγμούς και σαθρά θεμέλια.
- **Αδυναμία συντονισμού**: Αν η Κυβέρνηση επιθυμεί να αλλάξει την παρούσα κατάσταση της δημόσιας διοίκησης, τότε θα πρέπει να θεσμοθετήσει μία διαδικασία συντονισμού διαμέσου της οποίας θα υλοποιηθούν οι τυχόν μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται, θα εγκατασταθούν όλα τα απαραίτητα δίκτυα διοίκησης και λήψης αποφάσεων και θα ανανεωθεί το υφιστάμενο μοντέλο δημόσιας διοίκησης.

- **Αδυναμία αξιοποίησης και ορθής κατανομής ανθρώπινου δυναμικού**: Η Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού βρίθει προβλημάτων σχεδιασμού και στρατηγικής με αποτέλεσμα το Σύστημα να μη χρησιμοποιεί κατάλληλα και αποδοτικά την πλειοψηφία των υπαλλήλων, οι οποίοι στην πλειονότητα τους χαρακτηρίζονται από σπουδαία προσόντα και βιογραφικά πολλών σελίδων.
- **Αδυναμία θεσμοθέτησης ενός κατάλληλου νομικού πλαισίου**: Η ποικιλομορφία των νόμων και των κανονιστικών διατάξεων εγείρει προβλήματα συμπεριφοράς και συμμόρφωσης είτε από τους πολίτες, οι οποίοι νιώθουν ότι αδικούνται, είτε από τη διοίκηση, η οποία θα πρέπει να αντιμετωπίζει σε καθημερινή βάση κάθε αίτημα και επιθυμία των πολιτών, όσο πολύπλοκα και να είναι.
- **Αδυναμία ηλεκτρονικής διακυβέρνησης**: Η γραφειοκρατία είναι ίσως το μεγαλύτερο πρόβλημα που μαστίζει την ελληνική δημόσια διοίκηση. Κάθε μέρα, σε όλες τις υπηρεσίες της, δημιουργούνται ουρές δεκάδων μέτρων από άτομα, τα οποία περιμένουν έως και 3-4 ώρες, ακόμα και για μία σφραγίδα. Ευτυχώς, η πανδημία του κορονοϊού οδήγησε την ελληνική Κυβέρνηση, με το άρθρο 52 Ν. 4635/2019, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 108 Ν. 4727/2020 να δημιουργήσει την ιστοσελίδα www.gov.gr, στην οποία κάθε πολίτης μπορεί να επικοινωνήσει και να εξυπηρετηθεί από το Δημόσιο, μέσω του κινητού τηλεφώνου ή του υπολογιστή του σπιτιού του.
- **Αδυναμία εξεύρεσης και εφαρμογής σύγχρονων μεθόδων διοίκησης**: Η ελληνική δημόσια διοίκηση έχει επαναπαυτεί στις απαρχαιωμένες διαδικασίες διοίκησης, οι οποίες θεσπίστηκαν τον προηγούμενο αιώνα και κάλυπταν απόλυτα τις ανάγκες της εποχής. Πλέον, το οικονομικό - πολιτικό σύστημα έχει αλλάξει σε τεράστιο βαθμό, με άμεσο απότοκο τη δημιουργία νέων αναγκών, αλλά και την εξέλιξη των ήδη υπαρχουσών.

3.4 Διαφθορά στο Δημόσιο Τομέα

Τα υψηλά ποσοστά διαφθοράς που συναντώνται στον ελληνικό Δημόσιο Τομέα δημιουργούν την γραφειοκρατική λειτουργία του, τη συνολική δυσλειτουργία του και μεγάλη οικονομική ζημία στο δημόσιο ταμείο. Μέσα από τα παραπάνω ξεδιπλώνεται η «γύμνια» και η αδιαφάνεια του Συστήματος, τα οποία στηρίζονται, κατά κύριο λόγο, στις αναξιοκρατικές προσλήψεις και προαγωγές και στη συρρικνωμένη κατάρτιση και εκπαίδευση των υπαλλήλων του. Αιτία των παραπάνω αποτελεί η νοοτροπία του σύγχρονου Έλληνα, ο οποίος προσλαμβάνεται στο ελληνικό δημόσιο, με απώτερο και

σημαντικότερο στόχο να επιλύσει το εργασιακό του πρόβλημα και όχι για να υπηρετήσει τα ιδανικά που αντικατοπτρίζει η θέση του δημοσίου υπαλλήλου.

Βέβαια, για να επιλυθούν τα ως άνω προβλήματα απαιτείται πολιτική βούληση, ριζική αλλαγή της λανθασμένης «ελληνικής» νοοτροπίας και ανάληψη σημαντικών πρωτοβουλιών, εκ των οποίων οι σημαντικότερες είναι οι εξής:

- Σχεδιασμός και θεσμοθέτηση του κατάλληλου συστήματος ελέγχου των ενεργειών της δημόσιας διοίκησης.
- Ανάλυση κόστους – ωφέλειας των υφιστάμενων συστημάτων ελέγχου και σύνταξη αναφορών – πορισμάτων.
- Άμεση επικοινωνία και συνεργασία με ξένες χώρες που εμφανίζουν υψηλά ποσοστά διαφθοράς με στόχο την ανταλλαγή απόψεων όσον αφορά τους τρόπους αντιμετώπισης της ως άνω κακοδιαχείρισης και την οικειοποίηση των συστημάτων διοίκησης των χωρών αυτών (Ρακιντζής, 2009).

Στην από 08.10.2015 συνέντευξη στην εφημερίδα «ΤΑ ΝΕΑ», ο Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης κ. Λέανδρος Ρακιντζής δήλωσε ότι το κόστος της διαφθοράς στο ελληνικό δημόσιο αγγίζει τα 33.000.000.000 € ετησίως. Δηλαδή, αν εξαλειφθεί για τα επόμενα 10 χρόνια, τότε θα σβηστεί το ελληνικό χρέος! Επίσης, ανέφερε ότι τα επίπεδα διαφθοράς έχουν μειωθεί, όπως και τα «φακελάκια», τα οποία από το επίπεδο των 5.000€ το 2010 μειώθηκαν στα 300€, παραδεχόμενος βέβαια ότι υπάρχουν ακόμα φαινόμενα διαφθοράς στο δημόσιο. Παράλληλα, τόνισε ότι η έλλειψη μηχανισμών ελέγχου του Συστήματος ενδυναμώνουν την παρεκκλίνουσα συμπεριφορά και η δίχως όρια παροχή εξουσίας αποφασίζοντες οδηγούν στην αδιαφάνεια και στη μη πιστή εφαρμογή των νορμών που έχουν θεσπιστεί από την νομοθετική εξουσία.

Δυστυχώς, το μόνο στοιχείο που δύσκολα θα αλλάξει τα επόμενα χρόνια είναι η στάση των πολιτών απέναντι στην ευρύτερη έννοια του δημόσιου τομέα. Η εμπιστοσύνη προς τους θεσμούς συρρικνώνεται συνεχώς, λόγω των συχνών περιπτώσεων δωροδοκίας και πολιτικών παρεμβάσεων που λαμβάνουν χώρα και παίρνουν τεράστια δημοσιότητα, χωρίς όμως τη διενέργεια Ένορκων Διοικητικών Εξετάσεων (Ε.Δ.Ε.). Η διαφθορά συνθλίβει τα θεμέλια της Δημοκρατίας και για να αντιμετωπιστεί θα πρέπει να περιθωριοποιηθούν τα πολιτικά συμφέροντα και να δημιουργηθούν εκ νέου στρατηγικές που θα κινούνται γύρω από την εκπαίδευση των πολιτών, καθώς και την πρόληψη και καταστολή. Σχετικά με την πρόληψη, θα πρέπει να απλοποιηθούν οι υφιστάμενες υπηρεσίες και να εξελιχθούν οι διοικητικές διαδικασίες πρόσληψης και προαγωγής υπαλλήλων με σκοπό την αντιμετώπιση εκ των έσω όλων των περιστατικών διαφθοράς.

Όσον αφορά την καταστολή, οι ελεγκτές και οι διαδικασίες που υλοποιούν θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από δικαιοσύνη, εγκυρότητα, νομιμότητα και ανιδιοτέλεια. Τέλος, αναφορικά με την εκπαίδευση των πολιτών, το Υπουργείο Παιδείας θα πρέπει να εισάγει διαλέξεις ή μαθήματα στα σχολεία με αντικείμενο το λειτούργημα που ασκούν οι δημόσιοι υπάλληλοι, με στόχο να ευαισθητοποιήσουν τα παιδιά από νεαρή ηλικία και να προλάβουν μελλοντικές αρνητικές ή επιθετικές συμπεριφορές.

3.5 Είδη ελέγχου στη Δημόσια Διοίκηση

Στη δημόσια διοίκηση διεξάγονται διάφορα είδη ελέγχων ανάλογα με τις ανάγκες, τον τόπο διεξαγωγής, το αντικείμενο και την προέλευση των ελεγκτών, ήτοι:

- Τακτικός και Έκτακτος Έλεγχος

Τακτικός έλεγχος είναι εκείνος που διενεργείται σύμφωνα με το πρόγραμμα που έχει καταρτίσει η ελεγκτική υπηρεσία με στόχο την ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης των ενδιαφερόμενων μερών (stakeholders) διαμέσου της εξακρίβωσης της αξιοπιστίας των πληροφοριών που παρέχονται μέσω των εταιρικών οικονομικών καταστάσεων.

Ο έκτακτος έλεγχος, εκτελείται όταν κριθεί σκόπιμο ή ύστερα από απόφαση του Δικαστηρίου (άρθρο 143 Ν. 4548/2018) και έχει στόχο την εξακρίβωση της χρηστής διοίκησης και διαχείρισης από την πλευρά των στελεχών του φορέα και της διαπίστωσης της νομιμότητας των διενεργούμενων διαδικασιών.

- Εσωτερικός και Εξωτερικός Έλεγχος

Εσωτερικός έλεγχος είναι εκείνος που διενεργείται από υπαλλήλους – ελεγκτές που ανήκουν στο δυναμικό του ελεγχόμενου οργανισμού.

Ο εξωτερικός έλεγχος διεξάγεται από εξωτερικούς ελεγκτές, οι οποίοι υπηρετούν σε θεσμοθετημένες από τον νόμο υπηρεσίες ελέγχου, όπως το Ελεγκτικό Συνέδριο.

- Ειδικός και Γενικός Έλεγχος

Ειδικός έλεγχος είναι εκείνος που λαμβάνει χώρα σε ένα συγκεκριμένο τμήμα ή λειτουργία του ελεγχόμενου φορέα ή σε ενέργειες και διαδικασίες που πραγματοποιούνται για τον ίδιο σκοπό.

Ο γενικός έλεγχος διεξάγεται στο σύνολο του φορέα, ελέγχοντας όλες τις δραστηριότητες, λειτουργίες και τμήματα του ως άνω ελεγχόμενου.

- Καθολικός και Δειγματοληπτικός

Κατά τον καθολικό έλεγχο, οι αρμόδιοι «ξεσκονίζουν» κάθε ενέργεια ή διαδικασία που πραγματοποίησε ο ελεγχόμενος φορέας.

Δειγματοληπτικός έλεγχος είναι εκείνος που διενεργείται σε τυχαία επιλεγμένα έγγραφα, δραστηριότητες και οικονομικές καταστάσεις.

- Συγκεντρωτικός / Διερευνητικός και Επιτόπιος Έλεγχος

Συγκεντρωτικός / διερευνητικός έλεγχος είναι εκείνος που πραγματοποιείται στα γραφεία των ελεγκτών, οι οποίοι διεξάγουν έρευνες και αναλύσεις στα έγγραφα που έχουν στη διάθεσή τους, χωρίς να μεταβαίνουν για αυτοψία στην έδρα του ελεγχόμενου.

Ο επιτόπιος έλεγχος διεξάγεται στην έδρα του ελεγχόμενου οργανισμού και έχει τη μορφή αυτοψίας.

- Έλεγχος Νομιμότητας και Έλεγχος Σκοπιμότητας ή Έλεγχος Χρηστής Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

Ο έλεγχος νομιμότητας στοχεύει στη σωστή ερμηνεία και την ορθή εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας σχετικά με τη λειτουργία του δημόσιου τομέα. Ουσιαστικά, ο προϊστάμενος ελέγχει αν ο υφιστάμενος εφαρμόζει επακριβώς το «γράμμα του νόμου» κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Έλεγχος Σκοπιμότητας ή Έλεγχος Χρηστής Δημοσιονομικής Διαχείρισης είναι ο έλεγχος κατά τον οποίο ο προϊστάμενος ερευνά ενδελεχώς το σκόπιμο ή μη της ενέργειας του υφιστάμενου οργάνου.

3.6 Εσωτερικός έλεγχος στον Δημόσιο Τομέα

Ο Ν. 3429/2005 [Φ.Ε.Κ. 314 Τόμος Α από 27.12.2005 «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Δ.Ε.Κ.Ο.)»] θέσπισε την υποχρέωση κατάρτισης Εσωτερικού Κανονισμού από όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς. Με αυτό τον τρόπο προσδιορίστηκε η εσωτερική δομή των Δ.Ε.Κ.Ο., το πλαίσιο λειτουργίας τους καθώς και η υποχρέωση σύστασης τμήματος εσωτερικού ελέγχου.

Στο δημόσιο τομέα, το κάθε τμήμα εσωτερικού ελέγχου έχει τα παρακάτω καθήκοντα:

- προβαίνει σε αυστηρό έλεγχο της τήρησης του ως άνω κανονισμού και της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του δημόσιου τομέα,
- παρακολουθεί τις ενέργειες των μελών του Δ.Σ. του ελεγχόμενου φορέα και αναφέρει στον Πρόεδρο του ή στην ολομέλεια του Δ.Σ. τυχόν παρεκκλίσεις ή περιπτώσεις σύγκρουσης των συμφερόντων των ίδιων των μελών με το δημόσιο συμφέρον,

- καταρτίζει και υποβάλλει έγγραφες αναφορές ελέγχου, ανά 3 μήνες, στον Πρόεδρο ή στο Διοικητικό Συμβούλιο του ελεγχόμενου φορέα,
- ενημερώνει, όποτε χρειαστεί ή ζητηθεί, την Ειδική Γραμματεία των Δ.Ε.Κ.Ο., ώστε να της παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια στο δικό της εποπτικό έργο.

Οι εσωτερικοί ελεγκτές χαρακτηρίζονται από πλήρη ανεξαρτησία, δεν ανήκουν οργανικά στην εν λόγω Δ.Ε.Κ.Ο. και παρέχουν έμμισθη υπηρεσία. Ο εσωτερικός έλεγχος στοχεύει στη διαφάνεια, στη συρρίκνωση της διαφθοράς και τη λογοδοσία των δημόσιων επιχειρήσεων. Για αυτό το λόγο, ο εσωτερικός ελεγκτής πρέπει να είναι ανεξάρτητος και αμερόληπτος, ώστε το πόρισμα του να είναι αξιόπιστο, έγκυρο και αντικειμενικό.

Για να επιτευχθεί η προαναφερθείσα ανεξαρτησία, θα πρέπει να συντρέχουν πέντε προϋποθέσεις, ήτοι:

- Ξεκάθαρος καθορισμός αρμοδιοτήτων του ελεγκτή και του ελεγχόμενου.
- Σαφή διαχωρισμό της διαδικασίας του εσωτερικού ελέγχου από τις καθημερινές δραστηριότητες της διοίκησης.
- Αυξημένη ανεξαρτησία του προϊστάμενου του ελεγκτικού κλιμακίου όσον αφορά την κατάρτιση του προγράμματος ελέγχου.
- Αξιόπιστοι μισθοί για τις υπηρεσίες που προσφέρονται και διάκριση τους ανάλογα με το είδος και του αντικείμενο του ελέγχου.
- Ο προϊστάμενος της ελεγκτικής υπηρεσίας να γνωμοδοτεί για τη στελέχωση της και να εγκρίνει ή να συνηγορεί την κάθε πρόσληψη.

3.7 Στάδια διαδικασίας ελέγχου στη Δημόσια Διοίκηση

Κάθε έλεγχος εξελίσσεται σε τρία στάδια, τα οποία περιγράφονται παρακάτω.

- **Σχεδιασμός ελέγχου**

Ο έλεγχος οφείλει να σχεδιάζεται με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται υψηλή ποιότητα αυτού. Ο επιτυχημένος έλεγχος στηρίζεται στον ενδελεχή σχεδιασμό, κατά τη διάρκεια του οποίου αναλύονται οι διαδικασίες που θα υλοποιηθούν με σκοπό να γίνει κτήμα του ελεγκτή ο ελεγχόμενος φορέας και να εντοπισθούν όλα τα πιθανά σημεία στα οποία δύνανται να υπάρξουν παρεκκλίσεις.

Προτού πραγματοποιηθεί ο έλεγχος, οι ελεγκτές θα πρέπει να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με την ελεγχόμενη υπηρεσία, όπως το πλαίσιο λειτουργίας της, τη νομική σκέπη υπό την οποία λειτουργεί και το ελεγκτικό της παρελθόν. Αυτό

εξασφαλίζεται μέσω μιας προκαταρκτικής έρευνας, ώστε να καταστρωθεί το μονοπάτι που θα ακολουθήσουν οι ελεγκτές και να προγραμματιστεί βήμα-βήμα η διαδικασία ελέγχου.

- **Διενέργεια τακτικού ελέγχου**

Αφού σχεδιασθεί κατάλληλα η διαδικασία ελέγχου, οι ελεγκτές προβαίνουν στη διενέργεια του ως άνω ελέγχου. Μέσω αυτού, στοχεύουν αφενός στην εξακρίβωση της νομιμότητας των υφιστάμενων ενεργειών, στην ανεύρεση τυχόν παρεκκλίσεων και στην απόδοση ευθυνών και αφετέρου στην παροχή συμβουλών στους υπαλλήλους, προκειμένου να βελτιωθεί η παρούσα κατάσταση.

Ειδικότερα, οι ελεγκτές μεταβαίνουν στη βάση της υπό έλεγχο υπηρεσίας, ύστερα από έγγραφη ενημέρωση που έχει λάβει χώρα προς τον ελεγχόμενο 3 έως 10 μέρες νωρίτερα. Στη συνέχεια, ενημερώνουν τον διευθυντή της υπηρεσίας ότι θα προβούν σε έλεγχο και ξεκινούν να συλλέγουν τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία για να επιτευχθεί ο σκοπός του ελέγχου, θα πρέπει να είναι επαρκή και αξιόπιστα. Οι ελεγκτές σημειώνουν όσα παρατηρούν σε ερωτηματολόγια ελέγχου, τα οποία αποτελούνται από πλειάδα εύστοχων και σαφών ερωτήσεων, απαντώντας τις οποίες, καταγράφουν την ξεκάθαρη εικόνα που έχουν για τις διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα στον οργανισμό. Είναι πασιφανές ότι το ελεγκτικό κλιμάκιο δεν περιορίζεται στα προαναφερόμενα ερωτηματολόγια και αν χρειαστεί, προβαίνουν στη συλλογή ακόμα περισσότερων δεδομένων και στον έλεγχο επιπλέον οικονομικών και μη, βιβλίων.

Ύστερα, συμπληρώνουν τα φύλλα ελέγχου, στα οποία κατατάσσουν και οργανώνουν τα αποδεικτικά στοιχεία που συνέλεξαν, έτσι ώστε να γίνει ακόμα πιο εύκολη η εξαγωγή συμπερασμάτων. Ουσιαστικά, αφού ελέγξουν διεξοδικά τον κάθε τομέα, συγκεντρώνουν τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια ελέγχου, κρίνουν ποια είναι τα σημαντικότερα ευρήματα – παρατηρήσεις και τα μεταφέρουν στα φύλλα ελέγχου.

Στο τέλος κάθε ελέγχου καταρτίζεται η Έκθεση Αρχικών Διαπιστώσεων, στην οποία καταγράφονται οι παρεκκλίσεις που ανευρέθηκαν, αποστέλλεται στην ελεγχόμενη υπηρεσία και αυτή, με τη σειρά της, εκφράζει την άποψή της επί αυτών προσκομίζοντας (αν χρειαστεί) επιπλέον έγγραφα που πιστοποιούν τη γνησιότητα των λεγομένων της. Έτσι, οι ελεγκτές καταφέρνουν να λαμβάνουν γνώση εγγράφων και αποδεικτικών στοιχείων, τα οποία στον επιτόπιο έλεγχο δεν ήταν διαθέσιμα για διάφορους λόγους.

- **Σύνταξη Έκθεσης Αποτελεσμάτων Ελέγχου**

Το τελευταίο βήμα της διαδικασίας ελέγχου περιλαμβάνει την έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου που υποβάλλεται από τον προϊστάμενο των ελεγκτών και στην

οποία αποτυπώνονται γραπτώς τα σημαντικότερα από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω. Αυτή η εργασία του επικεφαλής είναι πολύ σημαντική, καθώς η εν λόγω έκθεση αποτελεί ένα έγγραφο με νομική ισχύ, βάσει του οποίου θα κινηθεί πειθαρχική και ποινική διαδικασία, εφόσον χρειαστεί.

Η έκθεση αποτελεσμάτων ελέγχου πρέπει να χαρακτηρίζεται από εγκυρότητα, αξιοπιστία, να είναι αντικειμενική και σαφής και να στηρίζεται στα ευρήματα των ελεγκτών. Σε αυτήν, δεν είναι δυνατόν να καταγραφούν όλα όσα παρατήρησαν οι ελεγκτές και για αυτό το λόγο, οι υπηρεσίες ελέγχου τηρούν αρχείο με τα ερωτηματολόγια και τα φύλλα ελέγχου, τα οποία ίσως τους φανούν χρήσιμα στο μέλλον.

Είναι ξεκάθαρο ότι οι ελεγχόμενοι δεν πρέπει να φοβούνται τους ελεγκτές, άλλα ούτε οι τελευταίοι, χρησιμοποιώντας την «εξουσία» τους να απειλούν τους υπαλλήλους είτε να συνεργαστούν είτε να τους αποκαλύψουν τυχόν κρυμμένα έγγραφα, καθώς ο έλεγχος δεν διεξάγεται για να τιμωρηθεί κάποιος ή για να «λερωθεί» το «εργασιακό ποινικό μητρώο» μιας υπηρεσίας, αλλά για να διορθωθούν παρατυπίες και λάθη που έγιναν και τα οποία ζημιώνουν το ελληνικό δημόσιο.

3.8 Προβλήματα κατά τη διάρκεια του ελέγχου και προτεινόμενοι τρόποι αντιμετώπισης

Η συμπεριφορά των ανθρώπων που εμπλέκονται σε έναν έλεγχο είναι ο κινητήριος μοχλός των προβλημάτων που δημιουργούνται και πρέπει να επιλυθούν άμεσα είτε από τη διοίκηση είτε από τους ελεγκτές. Η διαδικασία του ελέγχου, από την αρχή μέχρι το τέλος της, θα πρέπει να μην επηρεάζεται από διάφορες διαταραχές και καταστάσεις, καθώς και να μην γίνεται ανούσια σπατάλη χρόνου κατά τη διάρκεια αυτής. Πολλές φορές, οι ελεγχόμενοι προσπαθούν με διάφορους τρόπους να κερδίσουν χρόνο, ειδικά όταν θέλουν να αποκρύψουν επιβαρυντικά στοιχεία. Οπότε, οι επιθεωρητές θα πρέπει να λαμβάνουν την κατάσταση στα χέρια τους και να μην επιτρέπουν στους ελεγχόμενους να οδηγούν τον έλεγχο εκεί που επιθυμούν και τους συμφέρει.

Τα βασικά και συνηθέστερα προβλήματα που παρουσιάζονται είναι τα εξής: .

- Επιθετικότητα, εκφοβισμός, ειρωνεία από την πλευρά του ελεγχόμενου προς τον ελεγκτή.
- Ανταγωνιστική συμπεριφορά, διαπληκτισμοί, έλλειψη συνεργασίας και επικοινωνίας από πλευράς ελεγχόμενου.
- Κολακεία και οικειότητα προς τον ελεγκτή.

- Καθυστερήσεις κατά την υλοποίηση του ελέγχου ή στην προσκόμιση των στοιχείων ή έλλειψη χρόνου για τη διεκπεραίωση του ελέγχου ή μη προσκόμιση στοιχείων.

Στη συνέχεια, προτείνονται οι κάτωθι τρόποι αντιμετώπισης των ως άνω προβλημάτων:

- Ενδυνάμωση και προβολή της υποστηρικτικής πλευράς του ελέγχου, μέσω φιλικής και θετικής συμπεριφορά προς τον ελεγχόμενο.
- Ώριμη και ψύχραιμη αντιμετώπιση από τους ελεγκτές.
- Αποφυγή αντιπαλότητας, υπερβολικής οικειότητας και επίδειξης ισχύος.
- Ανεξαρτησία των ελεγκτών.
- Τήρηση του προγράμματος, συνέπεια, επαγγελματισμός, αυτογνωσία από τους ελεγκτές.
- Υπενθύμιση των κυρώσεων που προβλέπονται σε περίπτωση μη προσκόμισης εγγράφων ή παρακώλυσης της διαδικασίας του ελέγχου ή επιθετικής συμπεριφοράς από τον ελεγχόμενο.
- Καταγραφή των στοιχείων που δεν έχουν προσκομιστεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

4.1 Ιστορική Αναδρομή

Η Πολιτεία αποφάσισε να αναθέσει στην Αστυνομία ένα πολυδιάστατο ρόλο ο οποίος επικεντρώνεται στην πρόληψη και στην καταστολή του εγκλήματος και στην εξασφάλιση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας, προσφέροντας παράλληλα κοινωνικές υπηρεσίες στον πολίτη. Από την ίδρυση του ελληνικού κράτους, κρίθηκε αναγκαία η αστυνόμευση της κοινωνίας και η δημιουργία ενός Σώματος επιφορτισμένου με αυτό το ρόλο. Βάσει αυτής της ανάγκης, ιδρύθηκε το 1833 από τον Ιωάννη Καποδίστρια η ελληνική Χωροφυλακή, σύμφωνα με το γαλλικό πλαίσιο λειτουργίας και στελεχώθηκε από τους σπουδαιότερους οπλαρχηγούς της ελληνικής Επανάστασης του 1821.

Παράλληλα, μετά το τέλος των Βαλκανικών πολέμων του 1912-1913, ο πληθυσμός της χώρας αυξήθηκε δραματικά, ενώ τα αποτελέσματα του Α' Παγκοσμίου Πολέμου επέφεραν την επέκταση των ελληνικών συνόρων. Έτσι, δημιουργήθηκε η ανάγκη για ένα αστυνομικό σώμα, το οποίο θα εδράζεται και θα λειτουργεί εντός των μεγάλων πόλεων. Άμεσο απότοκο των ανωτέρω ήταν η θέσπιση του Νόμου 2461/1920 «Περί Αστυνομίας των Πόλεων», σύμφωνα με τον οποίο ιδρύθηκε η Αστυνομία Πόλεων, και η λειτουργία της ξεκίνησε στην Κέρκυρα (1921), στην Πάτρα (1922), στον Πειραιά (1923) και στην Αθήνα (1925). Το 1984 έλαβε χώρα η ενοποίηση των δύο ως άνω Σωμάτων, πραγματοποιώντας μια ιδιάζουσα τομή στην αστυνόμευση και στην ασφάλεια της χώρας.

Η προαναφερθείσα ένωση είχε προταθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 1970, αλλά δεν πραγματοποιούταν λόγω των προστριβών που είχαν δημιουργηθεί σχετικά με τις δικαιοδοσίες και τα πεδία δράσης κάθε Σώματος. Εντούτοις, η ενοποίηση έδωσε τέλος στην πολυδιάσπαση της αστυνομικής λειτουργίας και προσφοράς, προσέφερε διοικητική ενότητα και οδήγησε σε ευκολότερη άσκηση εποπτείας. Συνάμα, ιδρύθηκε η Αστυνομική Ακαδημία και προσελήφθη πολιτικό προσωπικό, ενώ πλέον ξεκίνησε η πρόσληψη μόνο Ελλήνων υπηκόων που είχαν αποφοιτήσει από το Λύκειο.

Ύστερα από τα ανωτέρω, σύμφωνα με τον Ν. 1481/1984 (ΦΕΚ' Α, 8-10-1984), ιδρύθηκε η Ελληνική Αστυνομία, προερχόμενη από την ενοποίηση της ελληνικής Χωροφυλακής και της Αστυνομίας Πόλεων. Πρώτοι αρχηγοί της Ελληνικής Αστυνομίας ορίστηκαν ο Μπριλλάκης Εμμανουήλ από τη Χωροφυλακή και ο Ραφτόπουλος

Παναγιώτης από την Αστυνομία Πόλεων για περίοδο έξι μηνών. Με τη θέσπιση αυτού του Σώματος η ελληνική Πολιτεία επεδίωξε να προσφέρει κοινωνικό έργο και να στηρίξει της συνταγματική της κυριαρχίας του λαού, με στόχο την ανταπόκριση στις σύγχρονες κοινωνικές ανάγκες. Άλλωστε, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης (πλέον Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη), έχει ως αποστολή να κατοχυρώνει και να διατηρεί τη δημόσια τάξη, να προστατεύει τη δημόσια και κρατική ασφάλεια, την πυρασφάλεια, δασοπυρόσβεση και αγροτική ασφάλεια, να εξασφαλίζει την πολιτική άμυνα της χώρας και, τέλος, να συμμετέχει στην εξασφάλιση της εθνικής άμυνας σε συνεργασία με τις ένοπλες δυνάμεις[5].

Σύμφωνα με τον Νόμο 2800/2000, η αποστολή της Ελληνικής Αστυνομίας είναι να εξασφαλίζει τη δημόσια ειρήνη, ευταξία και κοινωνική διαβίωση των πολιτών, στην πρόληψη και καταστολή του να προλαμβάνει και να καταστέλλει το έγκλημα, να προστατεύει το Κράτος και το δημοκρατικό πολίτευμα στο πλαίσιο της συνταγματικής τάξης, να προλαμβάνει και να αποτρέπει την παράνομη είσοδο - έξοδο αλλοδαπών στην Ελλάδα και να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν τους αλλοδαπούς και την προστασία των συνόρων.

Αφού ενοποιήθηκαν τα δύο Σώματα, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης αποφάσισε να δημιουργήσει νέες χειμωνιάτικες και καλοκαιρινές στολές, ανδρών και γυναικών, οι οποίες σχεδιάστηκαν, ώστε να είναι λειτουργικές και κατασκευασμένες μόνο από ελληνικές πρώτες ύλες. Παράλληλα, το πρώτο σήμα της ΕΛ.ΑΣ. αποτελείτο από μια ζυγαριά, που ήταν τοποθετημένη πάνω στη μύτη ενός σπαθιού, έχοντας στο φόντο την ελιά. Όμως, οι σχεδιαστές του σήματος αφαίρεσαν το σπαθί καθώς παρέπεμπε σε πράξεις βίας ή καταστολής και όχι στον ειρηνοποιό ρόλο της Αστυνομίας. Άλλωστε, το σήμα (ζυγός – ελιά) συμβόλιζε την ειρηνική επιβολή της δικαιοσύνης.

Έκτοτε, το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας υπηρετεί τον πολίτη και τη Δημοκρατία, προλαμβάνοντας και καταστέλλοντας το έγκλημα, με τη βοήθεια σύγχρονων και επιστημονικών μέσων. Μία από τις σημαντικότερες τροποποιήσεις νόμων που αφορούν την ΕΛ.ΑΣ. είναι το άρθρο 9 του Ν. 2734/1999, σύμφωνα με το οποίο συστάθηκαν οι πρώτες χίλιες οργανικές θέσεις Ειδικών Φρουρών στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, των οποίων τα καθήκοντα έγκεινται στη φύλαξη ευπαθών στόχων αστυνομικού ενδιαφέροντος, κτιρίων και εγκαταστάσεων δημοσίων υπηρεσιών και

---

5 http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=14&Itemid=293&lang=

δικαστικών Αρχών, ενώ απέκτησαν τις ίδιες εξουσίες, καθήκοντα και υποχρεώσεις με το αστυνομικό προσωπικό.

Εκτός αυτού, θα πρέπει να τονισθεί η τεράστια συνεισφορά των γυναικών αστυνομικών, που υπηρετούν σε όλες τις Υπηρεσίες (μάχιμες και επιτελικές) της Αστυνομίας και οι οποίες είναι περίπου 6.000, εκπροσωπώντας το 10% περίπου του προσωπικού του Σώματος. Η κατάταξη και η εκπαίδευση των γυναικών αστυνομικών πραγματοποιείται με τον ίδιο τρόπο με τους άνδρες, απολαμβάνουν ίσης μεταχείρισης και η εξέλιξή τους δεν υπόκειται σε περιορισμούς, γεγονός, που τιμά το Σώμα της ΕΛ.ΑΣ.

Συμπερασματικά, θα πρέπει να αναγνωριστεί και να επικροτηθεί η σημασία και η προσφορά του νέου οργανισμού του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, το οποίο δημιουργήθηκε τον Οκτώβριο του 1984 με την ενοποίηση των Σωμάτων Χωροφυλακής και Αστυνομίας Πόλεων. Ήταν αναγκαιότητα της εποχής, η οποία ικανοποιήθηκε και εξυπηρετεί, πλέον, το δημόσιο συμφέρον και τον Έλληνα πολίτη, μέχρι και σήμερα (Αστυνομική Ανασκόπηση, 2016).

4.2 Διάρθρωση Ελληνικής Αστυνομίας

Η Ελληνική Αστυνομία συγκροτείται από Κεντρικές και Περιφερειακές υπηρεσίες. Το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας αποτελεί την προϊστάμενη αρχή των υπηρεσιών αυτών και, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Νόμου 2800/2000, διαρθρώνεται στους εξής Κλάδους:

- Κλάδο Τάξης, ο οποίος κατευθύνεται, συντονίζεται, εποπτεύεται και ελέγχεται από τον Γενικό Επιθεωρητή Τάξης,
- Κλάδο Ασφάλειας, ο οποίος κατευθύνεται, συντονίζεται, εποπτεύεται και ελέγχεται από τον Γενικό Επιθεωρητή Ασφάλειας,
- Κλάδο Αλλοδαπών και Μετανάστευσης, ο οποίος κατευθύνεται, συντονίζεται, εποπτεύεται και ελέγχεται από τον Γενικό Επιθεωρητή Αλλοδαπών και Μετανάστευσης,
- Κλάδο Διοικητικού και Οικονομικοτεχνικών, ο οποίος κατευθύνεται, συντονίζεται, εποπτεύεται και ελέγχεται από τον οικείο Προϊστάμενο Κλάδου.

Το έργο του Αρχηγείου της ΕΛ.ΑΣ. είναι να μεριμνά για την εκπλήρωση της αποστολής του Σώματος, στο πλαίσιο της πολιτικής που ακολουθείται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, μέσω του προγραμματισμού, της κατεύθυνσης, της

παρακολούθησης και του ελέγχου των δράσεων των Υπηρεσιών του και να εξασφαλίζει τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

Η Ελληνική Αστυνομία βρίσκεται κοντά στον έλληνα πολίτη, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της εποχής, παρέχοντας αναβαθμισμένη εκπαίδευση στους υπαλλήλους της, ακολουθώντας σύγχρονη αντιεγκληματική πολιτική, αξιοποιώντας τα επιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνολογίας, αλλά και αναπτύσσοντας διεθνή αστυνομική συνεργασία[6].

4.3 Ανθρώπινο Δυναμικό Ελληνικής Αστυνομίας

Το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας απαρτίζεται από αστυνομικό και πολιτικό προσωπικό, τους Συνοριακούς Φύλακες και τους Ειδικούς Φρουρούς, ενώ διακρίνεται περαιτέρω σε αστυνομικό προσωπικό γενικών και ειδικών καθηκόντων και σε πολιτικό προσωπικό μόνιμο και επί συμβάσει.

Οι αστυνομικοί γενικών καθηκόντων υπηρετούν σε όλες τις υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ οι αστυνομικοί ειδικών καθηκόντων υπηρετούν σε εξειδικευμένες υπηρεσίες, καθώς αποτελούν επιστήμονες όπως ιατροί διαφόρων ειδικοτήτων, βιολόγοι, χημικοί και οικονομολόγοι. Το πολιτικό προσωπικό ασχολείται με διοικητικής φύσεως δραστηριότητες.

Οι Ειδικοί Φρουροί και οι Συνοριακοί Φύλακες αποτελούν ειδικές κατηγορίες προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Συγκεκριμένα, οι Ειδικοί Φρουροί φυλάσσουν ευπαθείς στόχους και διενεργούν περιπολίες, ενώ οι Συνοριακοί Φύλακες ασχολούνται με την αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης.

4.4 Πηγές Χρηματοδότησης της Ελληνικής Αστυνομίας

4.4.1. Τακτικός Προϋπολογισμός

Ο τακτικός προϋπολογισμός περιλαμβάνει τα δημόσια έσοδα και τις δημόσιες δαπάνες που υπό κανονικές συνθήκες επαναλαμβάνονται σταθερά από περίοδο σε περίοδο και συνεπώς είναι προβλέψιμά (Σεγγούνη, 2007). Αποτελεί μέρος του κρατικού προϋπολογισμού που καταρτίζεται, ψηφίζεται και κυρώνεται στο τέλος του κάθε έτους από την Ελληνική Βουλή.

Για το έτος 2021, ο τακτικός προϋπολογισμός του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη ανέρχεται σε 2.414.481.000 ευρώ. Καταρτίζεται είτε κατά μείζονα κατηγορία

[6] http://www.astynomia.gr/index.php?lang

δαπάνης είτε κατά ειδικό φορέα και μείζονα κατηγορία δαπάνης. Στην πρώτη περίπτωση, οι πιστώσεις κατανέμονται στις εξής κατηγορίες δαπανών:

- Παροχές σε εργαζομένους
- Κοινωνικές παροχές
- Μεταβιβάσεις
- Αγορές αγαθών και υπηρεσιών
- Πιστώσεις υπό κατανομή
- Αγορές παγίων περιουσιακών στοιχείων

Στη δεύτερη περίπτωση, οι πιστώσεις κατανέμονται κατά ειδικό φορέα (Κεντρική και Περιφερειακή Υπηρεσία), προσδιορίζοντας ταυτόχρονα το ποσό πιστώσεων που αφορά την κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες δαπανών[7].

Τονίζεται ότι με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται το πόσο του τακτικού προϋπολογισμού που κατανέμεται στην Ελληνική Αστυνομία. Η υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την κατανομή του ως άνω ποσού είναι η Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης και Επιτελικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

4.4.2 Ευρωπαϊκά Αναπτυξιακά Προγράμματα

Ο δεύτερος, και εξίσου σημαντικός, τρόπος χρηματοδότησης της ΕΛ.ΑΣ. αποτελούν τα Ευρωπαϊκά Αναπτυξιακά Προγράμματα. Αποτελούν, ουσιαστικά, χρηματοδοτικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς το σύνολο των κρατών – μελών της, τα οποία στοχεύουν στην αναγέννηση των ευρωπαϊκών οικονομιών, αναβαθμίζοντας τον παραγωγικό και κοινωνικό ιστό των χωρών, δημιουργώντας βιώσιμες θέσεις εργασίας και ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή και την αειφόρο ανάπτυξή τους[8]. Στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, η Υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση των προγραμμάτων αυτών είναι η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Υ.Δ.Ε.Α.Π.), στην οποία θα αναφερθούμε παρακάτω.

Για να καταστεί ευκολότερη η διαχείριση των ανωτέρω ποσών χρηματοδότησης, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε και υλοποίησε τη θέσπιση διαφορετικών μηχανισμών – ταμείων, όπου το καθένα δραστηριοποιείται σε συγκεκριμένο πεδίο αναγκών και

[7] https://www.hellenicparliament.gr
[8] https://www.espa.gr/el/pages/staticESPA2014-2020.aspx

πολιτικής. Συγκεκριμένα, οι μηχανισμοί – ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τα οποία χρηματοδοτείται η ΕΛ.ΑΣ. είναι τα εξής:

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης**

Στόχος του εν θέματι ταμείου είναι να υποστηρίξει τις προσπάθειες των κρατών-μελών να υιοθετήσουν και να αναπτύξουν α) ένα κοινό ευρωπαϊκό σύστημα ασύλου και μετανάστευσης (Common European Asylum System, CEAS), β) μια κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ένταξης νόμιμων μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας και γ) μια αποτελεσματική πολιτική επιστροφών, τηρώντας πάντοτε τις αρχές της αξιοπρέπειας και της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων[9].

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Εξωτερικών Συνόρων**

Στόχος του εν λόγω ταμείου είναι να υποστηριχθούν οι προσπάθειες των κρατών-μελών να επιτύχουν υψηλό και ομοιόμορφο επίπεδο ελέγχου προσώπων και επιτήρησης των εξωτερικών τους συνόρων, στο πλαίσιο κοινών κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης[10].

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Επιστροφής**

Στόχος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής είναι να στηριχθούν οι προσπάθειες των κρατών- μελών να βελτιώσουν τη διαχείριση της επιστροφής σε όλες τις διαστάσεις της με τη χρήση της έννοιας της ολοκληρωμένης διαχείρισης βάσει της αρχής της αλληλεγγύης, λαμβάνοντας υπόψη την Κοινοτική νομοθεσία στον τομέα αυτό και τηρώντας πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα[11].

- **Χρηματοδοτικός μηχανισμός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου**

Πρωταρχικός σκοπός του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού είναι να συμβάλει στην εξίσωση των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων εντός του ανωτέρω Χώρου και να ενδυναμώσει τις διμερείς σχέσεις των δότριων χωρών (Νορβηγία, Ισλανδία Λιχτενστάιν) και των 16 ωφελούμενων κρατών της ΕΕ μέσω χρηματικών συνεισφορών σε τομείς προτεραιότητας, ήτοι:

1. Διαχείριση και Προστασία Περιβάλλοντος
2. Κλιματική Αλλαγή και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
3. Κοινωνία Πολιτών

---

[9] http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=5270&Itemid=533&lang=&lang=

[10] http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=4115&Itemid=534&lang=

[11] http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=4116&Itemid=535&lang=

4. Ανθρώπινη και Κοινωνική Ανάπτυξη

5. Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς[12]

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας / Τομέας Αστυνομικής Συνεργασίας**

Στόχος του ταμείου είναι η συμβολή στην κατοχύρωση υψηλού επιπέδου ασφάλειας στην Ένωση και, ειδικότερα, να προληφθεί το έγκλημα, να κατασταλεί το διασυνοριακό και οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένης της τρομοκρατίας, και να ενισχυθεί ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου και άλλων εθνικών αρχών των κρατών μελών. Επιπρόσθετα, στόχος του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας αποτελεί η βελτίωση της ικανότητας των κρατών μελών και της Ένωσης στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων που σχετίζονται με την ασφάλεια και τις κρίσεις, η προετοιμασία και η προστασία των πολίτων και των υποδομών ζωτικής σημασίας από τρομοκρατικές επιθέσεις και άλλους κινδύνους που συνδέονται με την ασφάλεια.

- **Ευρωπαϊκό Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας / Τομέας Σύνορα και Θεωρήσεις**

Στόχος του ταμείου αποτελεί η τήρηση υψηλού επιπέδου ασφάλειας και πρόληψης του εγκλήματος, η διευκόλυνση των νόμιμων ταξιδιών και η εγγύηση της αποτελεσματικής διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης. Το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας στοχεύει στην κατοχύρωση υψηλού επιπέδου ασφάλειας στην Ένωση μέσω της χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων και της κοινής πολιτικής θεωρήσεων[13].

Τονίζεται ότι ο δίαυλος επικοινωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία χρηματοδοτεί τα ως άνω προγράμματα και ταμεία, και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, το οποίο επιχορηγείται και ενισχύεται από τα προαναφερθέντα χρηματοδοτικά προγράμματα είναι η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Υ.Δ.Ε.Α.Π.) του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

---

[12] http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=5487&Itemid=533&lang=&lang=

[13] http://www.mopocp.gov.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=5720&Itemid=533&lang=&lang=GR

4.5 Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης και Επιτελικού Σχεδιασμού

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Π.Δ. 62/2019, η Γ.Δ.Ο.Υ.Ε.Σ. υποβοηθά το έργο του οικείου Υπουργού Προστασίας του Πολίτη όσον αφορά την άσκηση των καθηκόντων του, κυρίως στους τομείς του ανθρώπινου δυναμικού, του εξοπλισμού, του γενικού προγραμματισμού, της παρακολούθησης του έργου και της παροχής κατευθύνσεων και νομικής υποστήριξης στα Σώματα και Υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, με στόχο να εξασφαλιστεί η διαλειτουργικότητα και η διακλαδικότητα της δράσης τους στο πλαίσιο της πολιτικής του Υπουργείου. Επίσης, ελέγχει την ορθή τήρηση των κανόνων και των διαδικασιών παραγωγής νομοθετικού έργου, έτσι ώστε να βελτιωθεί η ρυθμιστική διακυβέρνηση.

Ο προϊστάμενος της Γ.Δ.Ο.Υ.Ε.Σ. προΐσταται όλων των οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και έχει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται, κυρίως, στο Π.Δ. 62/2019 και στον Νόμο 4270/2014, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η Γ.Δ.Ο.Υ.Ε.Σ. διαρθρώνεται ως ακολούθως:

α. Διεύθυνση Δημοσιονομικής Διαχείρισης.

β. Διεύθυνση Εκκαθάρισης Μισθοδοσίας.

γ. Διεύθυνση Προμηθειών.

δ. Διεύθυνση Ελέγχου, Εκκαθάρισης και Πληρωμής Δαπανών.

ε. Διεύθυνση Επιτελικής Υποστήριξης.

4.6 Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων

Δυνάμει του άρθρου 3 του Ν. 3938/2011 (ΦΕΚ 61, Α΄, 31-03-2011) ιδρύθηκε η Υπηρεσία Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Υ.Δ.Ε.Α.Π.) του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, με σκοπό να χειρίζεται κα να αξιοποιεί στο βέλτιστο βαθμό τα ευρωπαϊκά προγράμματά που αφορούν χρηματοδοτούμενες επιχειρησιακές και αναπτυξιακές δράσεις του Υπουργείου, καθώς και να συντονίζει τις συναρμόδιες Υπηρεσίες για την υλοποίηση των ως άνω δράσεων.

Επίσης, η Υ.Δ.Ε.Α.Π. αποτελεί την Υπεύθυνη Εθνική Αρχή για την εφαρμογή των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που αφορούν τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εξωτερικών Συνόρων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επιστροφής

στο πλαίσιο του Γενικού Προγράμματος «Αλληλεγγύη και Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών».

Ο τρόπος που διαρθρώθηκε η ανωτέρω Υπηρεσία καθορίστηκε στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 8000/20/45/199-δ' από 07-09-2015 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ 1880 Β'). Συγκεκριμένα, αποτελείται από τα κάτωθι Τμήματα:

- Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας / Τομέας Σύνορα και Θεωρήσεις
- Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας / Τομέας Αστυνομικής Συνεργασίας
- Τμήμα Υλοποίησης, Αναφορών, Επαληθεύσεων και Πιστοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας
- Τμήμα Προγραμματισμού και Αξιολόγησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (Ειδικός Στόχος Πολιτικής Επιστροφών)
- Τμήμα Υλοποίησης, Αναφορών, Επαληθεύσεων και Πιστοποίησης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (Ειδικός Στόχος Πολιτικής Επιστροφών), και
- Τμήμα Συντονισμού και Υποστήριξης.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, η Υ.Δ.Ε.Α.Π. στελεχώνεται από αστυνομικό προσωπικό, γενικών και ειδικών καθηκόντων, καθώς και με πολιτικό προσωπικό είτε μόνιμο είτε με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Στην Υπηρεσία, είναι δυνατή η απόσπαση Λιμενικών υπαλλήλων και υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών, με κοινή απόφαση των αρμοδίων Υπουργών[14].

4.7 Απολογισμός Προμηθειών της Ελληνικής Αστυνομίας κατά το έτος 2020

Κατά το έτος 2020, εκ μέρους της Ελληνικής Αστυνομίας:

Α. Προκηρύχθηκαν πενήντα μία (51) νέες Τακτικές διαγωνιστικές διαδικασίες, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 102.523.178,31€, εκ των οποίων τριάντα επτά (37) συγχρηματοδοτούμενοι διαγωνισμοί, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 74.494.436,17€ και δεκατέσσερις (14) διαγωνιστικές διαδικασίες που χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 28.028.742,14€.

[14] https://www.ydeap.gr/ydeap-2/genika/

Β. Υπεγράφησαν εκατόν ενενήντα δύο (192) Συμβάσεις και Συμφωνίες-Πλαίσιο, συνολικής αξίας 118.945.202,04€, ως εμφαίνεται παρακάτω:

i. Εκατόν δώδεκα (112) Συμβάσεις και Συμφωνίες-Πλαίσιο, συνολικής αξίας 41.724.044,52€ που αφορούσαν στην προμήθεια πάσης φύσεως ειδών και την παροχή διαφόρων υπηρεσιών, με χρηματοδότηση τόσο από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, όσο και από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και με δικαιούχους κεντρικές, περιφερειακές, αλλά και αυτοτελείς κεντρικές Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας.

ii. Εβδομήντα μία (71) συμβάσεις, συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 25.642.006,40€, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατ' άρθρο 116 Ν. 4674/2020 «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. Α'-53), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

iii. Εννέα (9) συμβάσεις με τη διαδικασία των Ειδικών διαγωνιστικών διαδικασιών (απόρρητες), συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 51.579.150,90€ (Διεύθυνση Προμηθειών / Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης και Επιτελικού Σχεδιασμού / Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, 2020).

4.8 Παγία Προκαταβολή

Η Παγία προκαταβολή είναι το χρηματικό ποσό που διατίθεται σε κάθε αστυνομική υπηρεσία, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, ανάλογα με τη δύναμη (αριθμός υπηρετούντων) και τις δαπάνες της κάθε υπηρεσίας. Ο έλεγχος αυτής πραγματοποιείται είτε από τη Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας είτε από τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίου Λογιστικού του Υπουργείου Οικονομικών, διαμέσου των περιοδικών καταστάσεων που αποστέλλουν οι υπηρεσίες στους ελεγκτές και των επιθεωρήσεων από τους οικονομικούς επιθεωρητές.

Κάθε χρόνο, ύστερα από την κοινοποίηση του κρατικού προϋπολογισμού στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, αυτό εκδίδει γενικές οδηγίες προς τις Υπηρεσίες του, στις οποίες αναφέρει τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι διαχειριστές μπορούν να πληρώνουν τις δαπάνες από τη παγία προκαταβολή και τις περιπτώσεις όπου χρειάζεται έγκριση από κάποια ανώτερη Αρχή. Αυτή η αναφορά λαμβάνει χώρα, δεδομένου ότι οι δαπάνες της Ελληνικές Αστυνομίας πληρώνονται είτε από την παγία προκαταβολή κάθε

υπηρεσίας είτε μέσω χρηματικών ενταλμάτων της Διεύθυνσης Ελεγκτηρίου Δαπανών είτε απευθείας από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους προς τους δικαιούχους.

4.9 Διαχειριστής Χρηματικού Υπηρεσίας

Ο διαχειριστής χρηματικού ενεργεί τις πληρωμές στους δικαιούχους σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και αφού ελέγξει ότι υφίσταται πραγματικά αυτή η αξίωση έναντι του Δημοσίου και τα κατατεθειμένα δικαιολογητικά έχουν συνταχθεί και υποβληθεί νόμιμα. Οι ως άνω πληρωμές γίνονται στους δικαιούχους ή στους νόμιμους πληρεξουσίους αυτών και εκδίδονται αποδείξεις, οι οποίες χαρτοσημαίνονται ή μη, ανάλογα τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του νόμου.

Επίσης, φέρει πλήρη ευθύνη για τα αριθμητικά και λογιστικά λάθη και του καταλογίζονται οι τόκοι υπερημερίας σε περιπτώσεις καθυστερημένων πληρωμών. Εκδίδει διπλότυπη απόδειξη για κάθε συναλλαγή και ενεργεί ο ίδιος τις χρηματαποστολές μέσω χρηματικών γραμματίων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και ποτέ μέσω υπηρεσιακής αλληλογραφίας. Τέλος, υποχρεούται στο τέλος κάθε ημέρας να καταμετρά τα μετρητά που υπάρχουν στο ταμείο της Υπηρεσίας και προς τούτο, δύναται να του παρέχεται βοήθεια από άλλους συνυπηρετούντες, οι οποίοι όμως φέρουν και αυτοί ευθύνη επί των χρημάτων.

4.10 Διαχειριστής Υλικού Υπηρεσίας

Ο διαχειριστής υλικού τηρεί το γενικό βιβλίο υλικού και καταχωρίζει σε αυτό καθημερινά τις εγγραφές και διαγραφές υλικού με χρονολογική σειρά. Παράλληλα, προσυπογράφει τις τετραπλότυπες αποδείξεις που εκδίδονται, αποδεχόμενος τη χρέωση υλικού που γίνεται στο πρόσωπο του και ελέγχοντας την ακριβή αποστολή και καλή συσκευασία των εν λόγω υλικών. Ανά τρεις μήνες αποστέλλει στη Διεύθυνση Ελεγκτηρίου Δαπανών όλα τα αποδεικτικά δοσοληψιών υλικού, προβλέπει και καταγράφει τις ανάγκες της Υπηρεσίας του και ευθύνεται για τον έγκαιρο ανεφοδιασμό των αστυνομικών της.

Επιπρόσθετα, προτείνει τη χρέωση ή την αποχρέωση υλικών από αστυνομικούς και οποιαδήποτε στιγμή αντιμετωπίσει προβλήματα, ενημερώνει άμεσα τον Διοικητή του, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να επιληφθεί της υπόθεσης. Τέλος, αιτείται προς τη Διεύθυνση Υποστήριξης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας χρήματα από τον

προϋπολογισμό του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, μέσω αιτημάτων ανάληψης υποχρέωσης, προσυπογράφοντας μαζί με τον Διοικητή του, τα εν λόγω αιτήματα.

4.11 Αντικείμενα εσωτερικού ελέγχου

Ως αντικείμενα εσωτερικού ελέγχου ορίζονται τα έγγραφα που υπόκεινται σε έλεγχο από την αρμόδια υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας. Τα ως άνω αντικείμενα διακρίνονται σε δύο (2) βασικές κατηγορίες, ήτοι:

i. Τα αντικείμενα ελέγχου της διαχείρισης χρηματικού, τα οποία αφορούν τις συναλλαγές και τις πληρωμές που πραγματοποιεί κάθε Υπηρεσία, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις κείμενες διατάξεις.

ii. Τα αντικείμενα ελέγχου της διαχείρισης υλικού, τα οποία αφορούν τις χρεώσεις – αποχρεώσεις και εγγραφές – διαγραφές υλικών, τα πρωτόκολλα καταστροφών και τις οικονομικές πιστώσεις – χρεώσεις που πραγματοποιούνται από τον διαχειριστή υλικού της Υπηρεσίας.

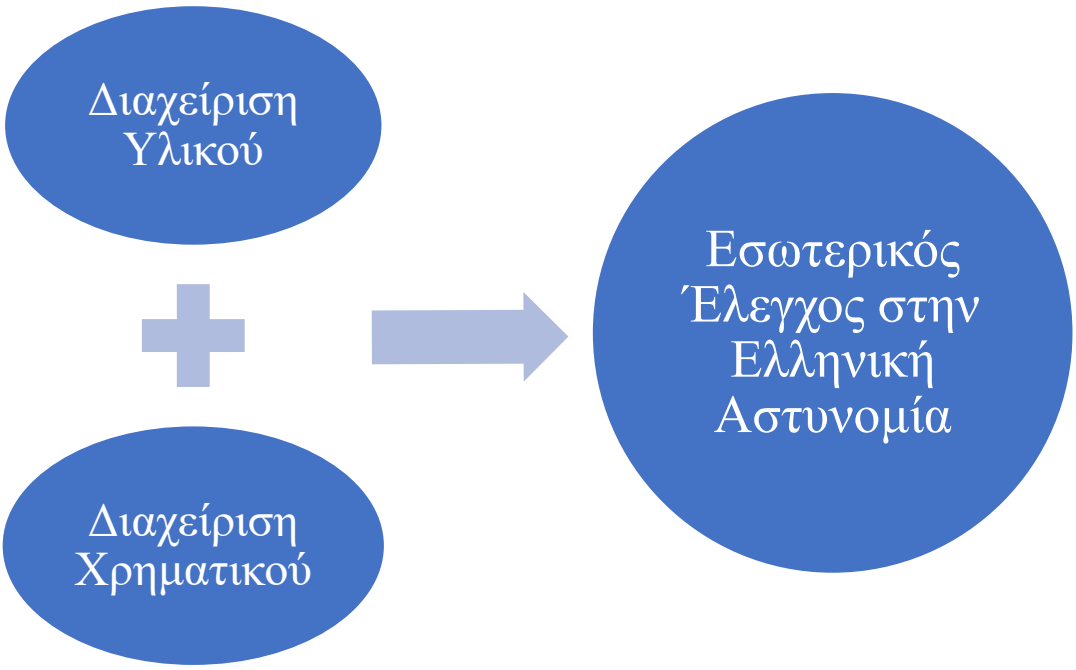

Διάγραμμα 1. Εξίσωση του εσωτερικού ελέγχου στην Ελληνική Αστυνομία

Ειδικότερα, κατά τη διενέργεια του προαναφερθέντος ελέγχου, επιθεωρούνται τα κάτωθι έγγραφα που αποτελούν αντικείμενο οικονομικής διαχείρισης:

- Το ημερολόγιο ταμείου

Στο ημερολόγιο ταμείου καταχωρούνται οι σχετικές εγγραφές και διαγραφές μετά από κάθε είσπραξη ή πληρωμή.

- Το βοηθητικό ημερολόγιο ταμείου

Στο βοηθητικό ημερολόγιο ταμείου μεταφέρονται αυτούσιες οι εγγραφές του ημερολογίου ταμείου και λαμβάνουν αύξοντα αριθμό, ο οποίος συσχετίζεται με το αντίστοιχο του ημερολογίου ταμείου.

- Το αναλυτικό βοηθητικό ημερολόγιο ταμείου

Στο αναλυτικό βοηθητικό ημερολόγιο ταμείου, ο διαχειριστής καταγράφει τις λεπτομέρειες των συναλλαγών, ήτοι σε τι είδους χαρτονομίσματα πλήρωσε, αν έδωσε ρέστα και αν έλαβε επιταγή.

- Το μισθολόγιο των Αξιωματικών και των Υπαξιωματικών

Το μισθολόγιο των Αξιωματικών και Υπαξιωματικών περιλαμβάνει μηνιαίες πληρωμές που έχουν λάβει χώρα από το Ελληνικό Κράτος προς τον αστυνομικό υπάλληλο, έτσι ώστε σε περίπτωση λάθους, να υπάρχει επίσημο έγγραφο που το αποδεικνύει, με σκοπό να διορθωθεί άμεσα.

- Το βιβλίο διπλότυπων αποδείξεων

Στο βιβλίο διπλότυπων αποδείξεων περιλαμβάνονται πενήντα (50) αριθμημένες αποδείξεις, η κάθε μία εκ των οποίων φέρει δύο αντίτυπα, ένα λευκό και ένα κίτρινο.

- Τα δικαιολογητικά προκαταβολών και αποθέσεων

Τα δικαιολογητικά προκαταβολών και αποθέσεων αποτελούν τις αποδείξεις που εκδίδονται για κάθε μια προκαταβολή που χορηγείται σε αστυνομικό υπάλληλο ή ιδιώτη και για κάθε ποσό που επιστρέφεται σε αστυνομικό υπάλληλο, λόγω προηγούμενων κρατήσεων στην μισθοδοσία του (αποθέσεις).

- Τα μη απεσταλμένα προς τη Διεύθυνση Ελεγκτηρίου Δαπανών, δικαιολογητικά οριστικών εξόδων

Τα δικαιολογητικά οριστικών εξόδων, που δεν αποστέλλονται στη Διεύθυνση Ελεγκτηρίου Δαπανών, αποτελούν τις ακυρωθείσες διπλότυπες αποδείξεις και τα δικαιολογητικά που δεν χαρτοσημάνθηκαν, ενώ θα έπρεπε και πλέον είναι άκυρα.

- Οι σημειώσεις επεξεργασίας της Διεύθυνσης Ελεγκτηρίου Δαπανών

Η Διεύθυνση Ελεγκτηρίου Δαπανών, ύστερα από κάθε έγκριση ή απόρριψη αιτήματος δαπάνης, αποστέλλει στην αιτούσα Υπηρεσία έγγραφα (σημειώσεις) στα οποία επεξηγεί τους λόγους της ως άνω απόφασης. Αυτά τα έγγραφα αποστέλλονται ξανά στην εκδούσα Αρχή, ώστε να ελεγχθούν για πλαστογραφία.

Παράλληλα με τα ανωτέρω, επιθεωρούνται και τα παρακάτω αποδεικτικά που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης υλικού:

- Το γενικό βιβλίο υλικού

Στο γενικό βιβλίο υλικού είναι καταγεγραμμένα όλα τα υλικά που έχει χρεωμένα η Υπηρεσία.

- Το βιβλίο αποθήκης

Στο βιβλίο αποθήκης καταχωρούνται οι σχετικές εγγραφές και διαγραφές ύστερα από κάθε χρέωση ή αποχρέωση.

- Τα βιβλία τριπλότυπων και τετραπλότυπων αποδείξεων

Στα βιβλία τριπλότυπων και τετραπλότυπων αποδείξεων περιλαμβάνονται πενήντα (50) αριθμημένες αποδείξεις σε έκαστο, η κάθε μία εκ των οποίων φέρει τρία ή τέσσερα αντίτυπα, ένα λευκό, ένα κίτρινο, ένα πορτοκαλί και ένα πράσινο (αν χρειάζεται).

- Το βιβλίο τριμηνιαίων λογαριασμών

Το βιβλίο τριμηνιαίων λογαριασμών χωρίζεται σε 4 τμήματα (τρίμηνα) και στο καθένα αναγράφονται οι συνολικές χρεώσεις και αποχρεώσεις ανά αστυνομικό υπάλληλο.

- Το βιβλίο δοσοληψιών αποθήκης

Στο βιβλίο δοσοληψιών αποθήκης καταγράφονται τα νέα υλικά που χρεώθηκε η Υπηρεσία ή εκείνα τα υλικά που καταστράφηκαν (επισυνάπτοντας τα πρωτόκολλα καταστροφής).

- Το βιβλίο απολογιστικών υπηρεσιών

Στο βιβλίο αυτό, ο διαχειριστής στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους καταγράφει τα υλικά που κατέχει η υπηρεσία του, αυτά που έχει χρεώσει προσωρινά σε άλλη Υπηρεσία και αυτά που καταστράφηκαν κατά το έτος αυτό.

- Το βιβλίο οικημάτων και ενοικίων

Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται οι πληροφορίες σχετικά με τα οικήματα στα οποία στεγάζεται η Υπηρεσία και τα αντίστοιχα ενοίκια που πληρώνει το Ελληνικό Κράτος για την ενοικίαση αυτών.

- Το βιβλίο υπό τακτοποίησης ειδών υλικών.

Στο βιβλίο αυτό καταγράφεται ο χώρος (ράφι, αποθήκη, συρτάρι, χρηματοκιβώτιο) στον οποίο τακτοποιείται το κάθε είδος υλικού, ώστε να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή άπαντες που βρίσκεται το καθετί.

- Το βιβλίο προσωρινών πιστοχρεώσεων

Σε αυτό το βιβλίο εμπεριέχονται όλες οι χρεώσεις και αποχρεώσεις υλικών που έλαβαν χώρα από / σε αστυνομικούς που είτε αποχώρησαν προσωρινά από την Υπηρεσία είτε αποσπάστηκαν ή διατέθηκαν για μικρό χρονικό διάστημα στην Υπηρεσία.

- Το ηλεκτρονικό βιβλίο πενθημέρων – νυχτερινών

Στο ηλεκτρονικό βιβλίο πενθημέρων – νυχτερινών, που τηρείται στο σύστημα Police on Line (POL) της Ελληνικής Αστυνομίας, εμπεριέχονται οι ώρες εργασίας πέραν του πενθημέρου και νυχτερινής εργασίας, τις οποίας τις πληρώνεται επιπρόσθετα ο αστυνομικός υπάλληλος.

Παράλληλα, θα πρέπει να τονιστεί το γεγονός ότι ο εσωτερικός έλεγχος που υλοποιείται στο πλαίσιο λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας αφορά αποκλειστικά αντικείμενα οικονομικής διαχείρισης. Τα υπόλοιπα αντικείμενα ελέγχου, προεξάρχοντος του πειθαρχικού ελέγχου, εφαρμόζονται από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι διαδικασίες που ακολουθεί η ως άνω υπηρεσία, καθώς και τα έγγραφα και στοιχεία που υπόκεινται στον έλεγχο της, χαρακτηρίζονται από το Π.Δ. 14/2001 (ΦΕΚ Α' -12/31-01-2001), ως απόρρητα, λόγω των προσωπικών δεδομένων και της ευαίσθητης υφής αυτών.

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στην ορθότητα και την πληρότητα της οικονομικής διαχείρισης που λαμβάνει χώρα στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας. Συγκεκριμένα, μέσω αυτού, ελέγχονται όλες οι οικονομικές καταστάσεις που συντάσσονται προκειμένου να αποδείξουν τη νομιμότητα των πραγματοποιηθεισών συναλλαγών και ενεργειών, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει την πεποίθηση του λαού ότι η Ελληνική Αστυνομία αποτελεί ένα Σώμα Ασφαλείας που έχει ως πρωτεύον σκοπό την τήρηση των διατάξεων του Συντάγματος και την υπεράσπιση του ευνομούμενου χαρακτήρα της κοινωνίας.

Τα προαναφερθέντα στοιχεία ενδυναμώνουν την ήδη υπάρχουσα νοοτροπία των αστυνομικών υπαλλήλων να πράττουν σύμφωνα με το νόμο και να προστατεύουν οποιοδήποτε αγαθό θεωρείται δημόσιο και ανήκει στον έλληνα πολίτη. Δυστυχώς, πολλοί συμπολίτες μας θεωρούν ότι το έργο της ΕΛ.ΑΣ. αποτελεί μόνο ό,τι παρουσιάζεται στα τηλεοπτικά κανάλια και για αυτό το λόγο πιστεύουν ότι δεν υπάρχει καμία δόση νομιμότητας στις δράσεις της. Στο σημείο αυτό υπεισέρχεται η έννοια και η προσφορά του εσωτερικού ελέγχου στην Ελληνική Αστυνομία, ο οποίος διαψεύδει τα ανωτέρω δυσμενή σχόλια, ενισχύει την καταπολέμηση της διαφθοράς, αποδεικνύει ότι

όλες οι διαδικασίες και τα έγγραφα που συντάσσονται είναι πλήρη και ορθά με αποτέλεσμα να βελτιώνεται η εικόνα του Σώματος και να μην κατασπαταλάται το δημόσιο χρήμα.

4.12 Εσωτερικός Έλεγχος στην Ελληνική Αστυνομία

4.12.1 Υπηρεσία διενέργειας εσωτερικού ελέγχου

Η αυτοτελής Διεύθυνση του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας που είναι επιφορτισμένη με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του εσωτερικού ελέγχου στο σύνολο των Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. είναι η Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης.

4.12.2 Αρμοδιότητες Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Π.Δ. 14/2001 (ΦΕΚ Α' -12/31-01-2001), η εν λόγω Διεύθυνση:

- Ελέγχει τις διαχειρίσεις χρηματικού όλων των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Ελέγχει τις διαχειρίσεις υλικού όλων των Υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας.
- Ελέγχει τη λειτουργία της Διεύθυνσης Ελεγκτηρίου Δαπανών και των λοιπών οικονομικών Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ.
- Ελέγχει τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, οι οποίες έχουν ανατεθεί σε αυτήν προς έλεγχο.
- Ελέγχει τη λειτουργία του Αυτοτελούς Τμήματος Παλλαϊκής Άμυνας – Πολιτικής Σχεδίασης Έκτακτης Ανάγκης.

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Νόμου 4249/2014, η Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης εδρεύει στην Αττική, τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Προϊστάμενου Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας και ελέγχει τη λειτουργία των οικονομικών Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ., καθώς και των άλλων Υπηρεσιών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη που ανατίθενται σε αυτήν με ειδικές διατάξεις. Ουσιαστικά, ο Προϊστάμενος Επιτελείου κατευθύνει, εποπτεύει και ελέγχει τις δράσεις της εν λόγω Διεύθυνσης.

4.12.3 Διάρθρωση Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης

Η Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης διαρθρώνεται στο Τμήμα Ελέγχου και Κεντρικών Υπηρεσιών και στο Τμήμα Ελέγχου Περιφερειακών Υπηρεσιών.

Το πρώτο τμήμα είναι επιφορτισμένο με τον εσωτερικό έλεγχο των κάτωθι Υπηρεσιών:

- Αστυνομική Ακαδημία
- Διεύθυνση Διαχείρισης και Ανάλυσης Πληροφοριών
- Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων
- Διεύθυνση Ελεγκτηρίου Δαπανών
- Διεύθυνση Υγειονομικού
- Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματικού
- Διεύθυνση Διαχείρισης Υλικού
- Διεύθυνση Τεχνικών Εφαρμογών
- Υπηρεσία Ασφάλειας Προέδρου της Δημοκρατίας
- Υπηρεσία Ασφάλειας Βουλής των Ελλήνων
- Υπηρεσία Ασφάλειας Προέδρου της Κυβέρνησης
- Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας
- Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών
- Υπηρεσία Εναέριων Μέσων Ελληνικής Αστυνομίας
- Διεύθυνση Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος
- Διεύθυνση Ειδικών Αστυνομικών Δυνάμεων

Ενώ το δεύτερο τμήμα ελέγχει το σύνολο των Περιφερειακών Υπηρεσιών, δηλαδή των Υπηρεσιών που δεν εδρεύουν στην πρωτεύουσα της Ελλάδος, στην Αθήνα.

4.12.4 Εσωτερικοί Ελεγκτές - Οικονομικοί Επιθεωρητές Ελληνικής Αστυνομίας

Οι εσωτερικοί ελεγκτές – οικονομικοί επιθεωρητές είναι αξιωματικοί της ΕΛ.ΑΣ., φέροντες τουλάχιστον τον βαθμό του Αστυνόμου Α’. Είναι κατά κανόνα απόφοιτοι Οικονομικών Πανεπιστημίων της χώρας και της αλλοδαπής, κάτοχοι μεταπτυχιακών τίτλων και με μεγάλη προϋπηρεσία σε θέματα οικονομικών ελέγχων. Έργο τους είναι να παρακολουθούν, να εποπτεύουν και να ελέγχουν το βεβαιωτικό, ελεγκτικό και διαχειριστικό έργο του συνόλου των Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. Παράλληλα, διενεργούν τους απαραίτητους ελέγχους και επανελέγχους, σε συχνά χρονικά διαστήματα αλλά και όποτε κρίνεται απαραίτητο, παρέχοντας ταυτόχρονα συμβουλές και οδηγίες στους συναδέλφους τους με στόχο να λειτουργούν οι Υπηρεσίες της Αστυνομίας αποδοτικά και λειτουργικά. Τέλος, αξιολογούν τα αποτελέσματα των ελέγχων που έλαβαν χώρα και συντάσσουν τις απαραίτητες αναφορές, οι οποίες διαβιβάζονται, μέσω

των υπηρεσιακών συστημάτων αλληλογραφίας στον Διευθυντή της ελεγχόμενης Υπηρεσίας προς γνώση και διόρθωση των τυχόν παρεκκλίσεων που ανευρέθηκαν.

4.12.5 Σκοπός Οικονομικών Επιθεωρήσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 155 του Β.Δ. 15/05/1959 «Κανονισμός Οικονομικής Υπηρεσίας Χωροφυλακής (Κ.Ο.Υ.Χ)», σκοπός των οικονομικών επιθεωρήσεων είναι:

- Η εξακρίβωση της περιουσίας του Δημοσίου, υπό τη μορφή χρημάτων και υλικών, που έχει αποδοθεί στην Ελληνική Αστυνομία και η εξασφάλιση των συμφερόντων του Δημοσίου.
- Η ανακάλυψη τυχόν υφιστάμενων παρεκκλίσεων
- Η εξακρίβωση της ύπαρξης των χρημάτων και υλικών στα ταμεία και στις αποθήκες των Υπηρεσιών, αντίστοιχα, και της διαφύλαξής τους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Η καθοδήγηση των διαχειριστών των υπηρεσιών προς την ομαλή και κανονική λειτουργία των διαχειρίσεων.
- Η εξακρίβωση της επακριβούς εφαρμογής των λογιστικών διατάξεων και της κανονικής τήρησης των λογιστικών βιβλίων.
- Η εξακρίβωση της απόδοσης λογαριασμών από τους δημόσιους υπόλογους, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Η εξακρίβωση ότι τα δικαιούμενα πρόσωπα λαμβάνουν τις χορηγούμενες από το Δημόσιο αποδοχές ή άλλες παροχές (ιματισμός, οπλισμός) στη προβλεπόμενη ποσότητα και ποιότητα.
- Η διαπίστωση ότι το υλικό συντηρείται και διατηρείται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.
- Η βεβαίωση ότι οι υπόλογοι διαχειριστές χρηματικού και υλικού ενεργούν με τάξη και φειδώ.
- Η διακρίβωση ότι η οικονομική και λογιστική υπηρεσία εκτελείται από τους εντεταλμένους προς τούτο υπαλλήλους, ακολουθώντας την προβλεπόμενη διαδικασία και ενεργώντας με ακρίβεια, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

4.12.6 Διάκριση Οικονομικών Επιθεωρήσεων

Οι οικονομικές επιθεωρήσεις διακρίνονται σε τακτικές, έκτακτες και ειδικές, ανάλογα με τη συχνότητα υλοποίησης και το αντικείμενο ελέγχου. Συγκεκριμένα:

- **Τακτικές οικονομικές επιθεωρήσεις**

Οι τακτικές επιθεωρήσεις ενεργούνται σε εξαμηνιαία ή μεγαλύτερη συχνότητα. Ο έλεγχος που λαμβάνει χώρα είναι λεπτομερής, εκτείνεται σε όλες τις οικονομικές και λογιστικές πράξεις των υπόλογων με σκοπό την εξακρίβωση της νομιμότητας και της ακρίβειας των εγγράφων που συντάσσονται. Οι ελεγχθείσες εγγραφές στα λογιστικά βιβλία διαγράφονται με κόκκινη γραμμή και τα ελεγχθέντα έγγραφα μονογράφονται από τους οικονομικούς επιθεωρητές. Μετά το πέρας της τακτικής επιθεώρησης, ο επιθεωρητής θεωρεί τα ελεγχθέντα βιβλία υπογράφοντας τα και συντάσσει περιληπτική πράξη επί του ημερολογίου ταμείου και του βιβλίου υλικού, μνημονεύοντας τη χρονολογία ελέγχου και τις τυχόν παρεκκλίσεις και ανωμαλίες που ανευρέθηκαν.

- **Έκτακτες οικονομικές επιθεωρήσεις**

Οι έκτακτες οικονομικές επιθεωρήσεις υλοποιούνται αιφνιδίως, ύστερα από εντολή του Διευθυντή της Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης. Χαρακτηρίζονται από περιορισμένη χρονική διάρκεια, καθώς ο σκοπός διεξαγωγής του είναι η διαπίστωση της εύρυθμης και κανονικής λειτουργίας της διαχείρισης. Αν ο ως άνω χρόνος επαρκεί, ο επιθεωρητής δύναται να επεκτείνει τον έλεγχο και σε άλλα αντικείμενα.

- **Ειδικές οικονομικές επιθεωρήσεις**

Οι ειδικές επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται ύστερα από ειδική διαταγή που εκδίδει ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης και η οποία αναφέρει επακριβώς τα αντικείμενα ελέγχου. Οι εν θέματι επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται είτε ύστερα από καταγγελία αστυνομικών ή ιδιωτών είτε κατόπιν αίτησης ανακριτικής ή δικαστικής Αρχής είτε όποτε κρίνεται επιβεβλημένη η ειδική επιθεώρηση για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

4.12.7 Διαδικασία Εσωτερικού Ελέγχου

Στην αρχή κάθε έτους, ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης καταρτίζει ένα πλάνο ελέγχων, κατά το οποίο ορίζει τις υπηρεσίες που θα ελεγχθούν κατά τη διάρκεια του έτους και τις πιθανές ημερομηνίες διενέργειας αυτών. Στη διάρκεια ενός έτους είναι πρακτικά αδύνατο να ελεγχθούν όλες οι Υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., λόγω της πληθώρας αυτών, και για αυτό το λόγο ο Διευθυντής αποφασίζει, συνήθως, να ελεγχθούν υπηρεσίες που δεν ελέγχθηκαν κατά το πρόσφατο παρελθόν, ώστε να διατηρείται μια ισορροπία μεταξύ των ελεγκτών και των ελεγχόμενων.

Κατά τη συνήθη πρακτική, η Διεύθυνση Οικονομικής Επιθεώρησης ενημερώνει τις υπό έλεγχο υπηρεσίες ότι πρόκειται να υλοποιηθεί εσωτερικός έλεγχος, έτσι ώστε να είναι παρών στη διαδικασία ο Διοικητής και ο Διαχειριστής της. Προτού μεταβεί στην έδρα της ελεγχόμενης υπηρεσίας, ο επιθεωρητής οφείλει να είναι εφοδιασμένος με όλα τα αναγκαία προς επιθεώρηση οικονομικά και μη στοιχεία, προκειμένου να προχωρήσει στην αντιπαραβολή αυτών με την πραγματικότητα. Όταν αφιχθεί στην ως άνω έδρα, ανακοινώνει στον Διοικητή το λόγο παρουσίας του εκεί, την αποστολή του και αιτείται όλα τα απαραίτητα μέσα προκειμένου να υλοποιήσει ταχύτερα και ασφαλέστερα την επιθεώρηση.

Σε περίπτωση που απουσιάζει ο Διοικητής, ο επιθεωρητής ζητά να ενημερωθεί άμεσα για την άφιξη του και ξεκινά αμέσως τον εσωτερικό έλεγχο. Όταν ο Διοικητής αφιχθεί στην έδρα της Υπηρεσίας του, τότε ο επιθεωρητής του γνωστοποιεί αμέσως τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου. Παράλληλα, παρών στην επιθεώρηση είναι και ο υπόλογος – διαχειριστής της υπηρεσίας, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να απαντά στις ερωτήσεις του επιθεωρητή σχετικά με τη διαχείριση των χρημάτων και των υλικών και να προσκομίζει όλα τα αιτηθέντα και απαραίτητα έγγραφα και βιβλία.

Σε περίπτωση που ο υπόλογος αποκρύπτει ηθελημένα ή μη πληροφορίες, έγγραφα, χρήματα, υλικά και βιβλία ή παρουσιάζεται είτε έλλειμμα είτε πλεόνασμα στο ταμείο, τότε κινείται η πειθαρχική διαδικασία σε βάρος του, σύμφωνα με το Π.Δ. 120/2008, και του ασκείται ποινική δίωξη είτε εκ προθέσεως είτε εξ αμελείας.

Μετά το τέλος του ελέγχου, ο επιθεωρητής συντάσσει έγγραφη έκθεση με τα αποτελέσματα του ελέγχου και διατυπώνει προτάσεις σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν, αποφεύγοντας να εκθέτει κρίσεις και συμπεράσματα που δεν απορρέουν από τα ως άνω αποτελέσματα. Οι προαναφερθείσες εκθέσεις συνοδεύονται από τα απαραίτητα πρωτόκολλα καταμέτρησης, θεωρούνται εμπιστευτικά έγγραφα και κοινοποιούνται στον Προϊστάμενο του Επιτελείου του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, στον Διευθυντή της Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης, στον Διοικητή της ελεγχόμενης υπηρεσίας και σε όποια άλλη υπηρεσία ή Αρχή απαιτείται.

Στο τέλος κάθε έτους, η εν λόγω Διεύθυνση υποβάλλει συγκεντρωτικά τις αναφορές ελέγχου στο Ελεγκτικό Συνέδριο προς διαπίστωση παρεκκλίσεων και παροχής συμβουλών για βελτίωση των πραγματοποιηθεισών διαδικασιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Σκοπός της έρευνας

Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως σκοπό την παρουσίαση και ανάλυση του εσωτερικού ελέγχου που λαμβάνει χώρα στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, κατά κύριο λόγο διαμέσου της καταγραφής των απόψεων των υπηρετούντων σε αυτήν. Άμεση απόρροια των παραπάνω αποτέλεσε η δημιουργία ενός ερωτηματολογίου, με στόχο την συλλογή δεδομένων, την επεξεργασία αυτών και την απάντηση των παρακάτω ερευνητικών ερωτημάτων.

5.2 Ερευνητικά ερωτήματα

Τα ερευνητικά ερωτήματα που επιδιώκονται να απαντηθούν στην παρούσα διπλωματική εργασία είναι τα εξής:

- Ποια είναι η επίδραση της ηλικίας και της προϋπηρεσίας των αστυνομικών υπαλλήλων;
- Ποια είναι η επίδραση της ύπαρξης εσωτερικού ελέγχου στην επιμέλεια των υπαλλήλων;
- Πως επηρεάζει η ύπαρξη διαταγών και Π.Δ.;
- Ποια είναι η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης εσωτερικού ελέγχου;
- Πως επηρεάζει η ύπαρξη καταρτισμένου προσωπικού στην Υπηρεσία;

Στόχος των ανωτέρω ερευνητικών ερωτημάτων αποτελεί ο προσδιορισμός της επίδρασης των προαναφερθέντων δεδομένων στη διαδικασία εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου στη λειτουργία της ΕΛ.ΑΣ., στην άποψη των αστυνομικών υπαλλήλων επί αυτού και στο χαρακτηρισμό της ως άνω διεργασίας ως αντικειμενικής και ουδέτερης.

Απαντώντας τα παραπάνω ερωτήματα θα είμαστε σε θέση να θεμελιώσουμε σε σταθερές βάσεις την έρευνα μας σχετικά με την υπεραξία του εσωτερικού ελέγχου και την προσφορά του στην ανεξαρτητοποίηση της Αστυνομίας από τις βουλήσεις της πολιτικής και φυσικής ηγεσίας της. Παράλληλα, θα είναι δυνατή η απόδειξη της ορθότητας των δράσεων και των εγγράφων που συντάσσονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, γεγονός που θα ισχυροποιήσει τη θέση της Ελληνικής Αστυνομίας στη συνείδηση του κάθε Έλληνα πολίτη και κατ' επέκταση στην κοινωνία.

5.3 Δείγμα της έρευνας μέσω ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από Υπαξιωματικούς και Αξιωματικούς της Ελληνικής Αστυνομίας, υπηρετούντες κατά κύριο λόγο σε Αστυνομικά Τμήματα, στη Διεύθυνση Προμηθειών και Διεύθυνση Υποστήριξης του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, έτσι ώστε οι ερωτώμενοι να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις, κατάρτιση και εμπειρία στη διαχείριση δημόσιου χρήματος και στον εσωτερικό έλεγχο που υλοποιείται στο πλαίσιο της. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η διανομή των ως άνω ερωτηματολογίων και η συλλογή και επεξεργασία των πρωτογενών δεδομένων αποτέλεσαν χρονοβόρες και κοπιώδεις διαδικασίες, δεδομένου ότι η αναζήτηση των στελεχών ήταν επίπονη, λόγω της πλειάδας υποχρεώσεων τους. Στο τέλος, βέβαια, επετεύχθη ο αρχικός στόχος των εκατό (100) ερωτηματολογίων, αφού απαντήθηκαν εκατόν οκτώ (108) ερωτηματολόγια.

5.4 Δομή του ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο δημιουργήθηκε υπό την καθοδήγηση του επιβλέποντος καθηγητή Κου Λεμονάκη και απαρτίζεται από 23 ερωτήσεις κλειστού τύπου, οι οποίες χωρίζονται σε δύο μέρη. Το πρώτο τμήμα του ερωτηματολογίου περιλαμβάνει 18 ερωτήσεις που σχετίζονται με τις διαδικασίες εσωτερικού ελέγχου και τη σημασία τους, τη συχνότητα εφαρμογής τους στις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας και τους εσωτερικούς ελεγκτές. Το δεύτερο τμήμα αποτελείται από 5 ερωτήσεις, οι οποίες αφορούν γενικές πληροφορίες και δημογραφικά στοιχεία του δείγματος.

5.5 Στατιστικές μέθοδοι επεξεργασίας πρωτογενών δεδομένων

Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από εκατόν οκτώ (108) Αστυνομικούς και τα δεδομένα του επεξεργάσθηκαν μέσω του στατιστικού προγράμματος SPSS v.26.

Τα αποτελέσματα της περιγραφικής στατιστικής παρουσιάσθηκαν μέσω διαγραμμάτων, στα οποία εμπεριέχονται απόλυτες και σχετικές συχνότητες. Τονίζεται ότι τα διαγράμματα που παραθέτουν σχετικές συχνότητες, χρησιμοποιούν ποσοστά που στηρίζονται στον αριθμό των ατόμων που απάντησαν κάθε ερώτηση.

Τέλος, για να εξακριβωθεί ο βαθμός συσχέτισης των στοιχείων που συνελέγησαν από τις δημογραφικές και τις ερευνητικές ερωτήσεις, χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος ανάλυσης διακύμανσης ή διασποράς ANOVA με έναν παράγοντα και το επίπεδο εμπιστοσύνης επιλέχτηκε να είναι το α=0,05, όπως συνηθίζεται στην πλειονότητα των κοινωνικών ερευνών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΙΣΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

6.1 Περιγραφική Στατιστική

6.1.1. Ερωτήσεις σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο στην Ελληνική Αστυνομία.

Η πρώτη ερώτηση του πρώτου μέρους αφορά τα εργαλεία διοίκησης που χρησιμοποιούνται σε κάθε υπηρεσία. Αποτελείται από τέσσερις (4) απαντήσεις και ο αστυνομικός μπορούσε να επιλέξει παραπάνω από μία απάντηση. Τα αποτελέσματα όλων των ερωτήσεων παρουσιάζονται με την βοήθεια της συχνότητας και της σχετικής συχνότητας των απαντήσεων, όπως εμφαίνονται στους παρακάτω πίνακες και διαγράμματα. Αναλύοντας τα παρακάτω δεδομένα, συμπεραίνουμε ότι στην Ελληνική Αστυνομία, κατά κύριο λόγο, χρησιμοποιούνται οι Εσωτερικές Διαταγές και ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας, έγγραφα που διέπουν τη λειτουργία της εξ απαλών ονύχων. Ουσιαστικά, οι εσωτερικές διαταγές προσδιορίζουν τη λειτουργία των υπηρεσιών και τον τρόπο με τον οποίο θα ενεργήσουν κατά περίπτωση, ενώ ο κανονισμός τα χαρακτηριστικά της άνω λειτουργίας. Από την εκτίμηση του δείγματος, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η Ελληνική Αστυνομία δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στις εσωτερικές διαταγές, με αποτέλεσμα να μπορούν να χαρακτηριστούν εν δυνάμει εργαλεία ελέγχου. Μια άλλη όψη αποτελεί ο χαρακτηρισμός των εσωτερικών διαταγών ως πεδίο ελέγχου, δεδομένου ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές θα μπορούν να ελέγξουν αν οι αρμόδιοι αστυνομικοί έπραξαν τις αναγραφόμενες, στις εσωτερικές διαταγές, ενέργειες και να ακολουθείται, εν συνεχεία η απαραίτητη πειθαρχική ή μη διαδικασία

Πίνακας 1. Χρησιμοποιεί η Υπηρεσία σας κάποια από τα κάτωθι εργαλεία διοίκησης;

Ερώτηση 1	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας	69	63,9%
Εσωτερικές Διαταγές	96	88,9%

Κώδικες Ηθικής – Δεοντολογίας	47	43,5%
Όχι	1	0,9%
Συγκεντρώσεις - Συσκέψεις Προσωπικού	1	0,9%

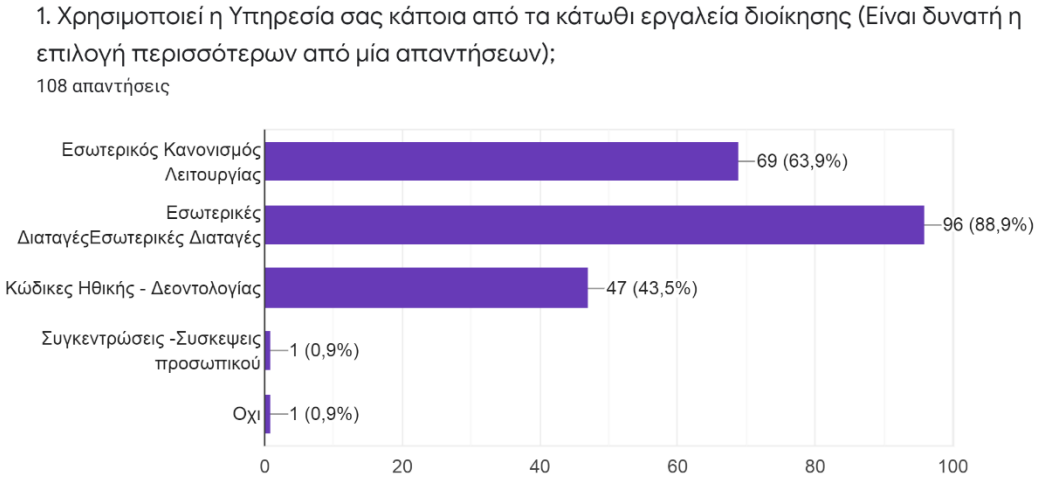

Διάγραμμα 2. Χρησιμοποιεί η Υπηρεσία σας κάποια από τα κάτωθι εργαλεία διοίκησης;

Οι απαντήσεις στη δεύτερη ερώτηση μας ενημερώνουν αν οι ερωτηθέντες είναι γνώστες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου που εφαρμόζονται. Σημειώνεται ότι οι ερωτώμενοι επέλεγαν από «Καθόλου» έως «Πάρα πολύ». Συμπεραίνουμε ότι οι αστυνομικοί, δυστυχώς, δεν είναι αρκετά ενήμεροι για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου. Προτείνεται, λοιπόν, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας να υλοποιήσει σεμινάρια ενημέρωσης και κατάρτισης των υπαλλήλων της με σκοπό την πληρέστερη και αποδοτικότερη εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου στο σύνολο της. Παρατηρούμε, όμως, ότι το 32,4% απάντησε «Καθόλου» και «Λίγο», γεγονός που θα μπορούσε να δημιουργήσει έναν σημαντικό προβληματισμό ως προς τη δομή του δείγματος μας. Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί στο σημείο αυτό, ότι μια πιθανή αιτία ύπαρξης αυτού του μεγάλου ποσοστού αποτελεί το γεγονός ότι δεν ασχολείται όλο το προσωπικό μιας

υπηρεσίας με θέματα γραφειοκρατικής φύσεως, καθώς υπάρχει καθορισμός συγκεκριμένων θέσεων και αρμοδιοτήτων. Επίσης, δεν είναι δυνατό όλοι οι υπάλληλοι να έχουν άμεση σχέση με τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου, δεδομένης της εξειδικευμένης φύσης των καθηκόντων τους (για παράδειγμα ο γραμματέας μιας υπηρεσίας).

Πίνακας 2. Γνωρίζετε για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που χρησιμοποιούνται στην Ελληνική Αστυνομία;

Ερώτηση 2	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	8	7,4%
Λίγο	27	25%
Αρκετά	41	38%
Πολύ	20	18,5%
Πάρα πολύ	12	11,1%

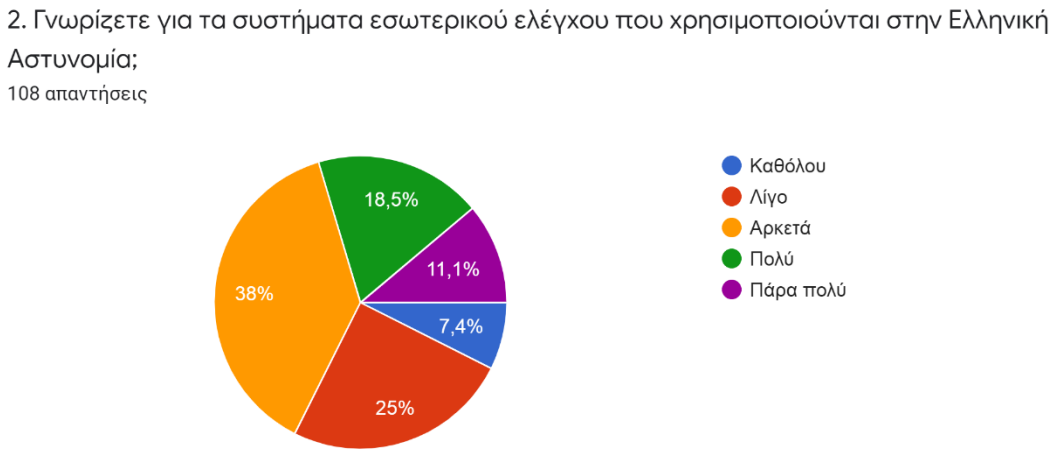

Διάγραμμα 3. Γνωρίζετε για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που χρησιμοποιούνται στην Ελληνική Αστυνομία;

Στην επόμενη ερώτηση εκμαιεύονται πληροφορίες σχετικά με την συχνότητα υλοποίησης του εσωτερικού ελέγχου. Αποτελείται από τέσσερις (4) απαντήσεις και ο αστυνομικός μπορούσε να επιλέξει μόνο μία απάντηση. Παρατηρούμε ότι στην πλειονότητα των Υπηρεσιών, ο εσωτερικός έλεγχος λαμβάνει χώρα τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό, δεδομένου ότι οι αστυνομικές Υπηρεσίες διαχειρίζονται «δημόσιο χρήμα» και θα πρέπει να υπόκεινται σε συνεχή έλεγχο.

Πίνακας 3. Κάθε πότε διεξάγεται εσωτερικός έλεγχος στην Υπηρεσία σας;

Ερώτηση 3	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Κάθε 3 μήνες	22	20,4%
Κάθε 6 μήνες	16	14,8%
Κάθε χρόνο	53	49,1%
Κάθε 2 χρόνια	17	15,7%

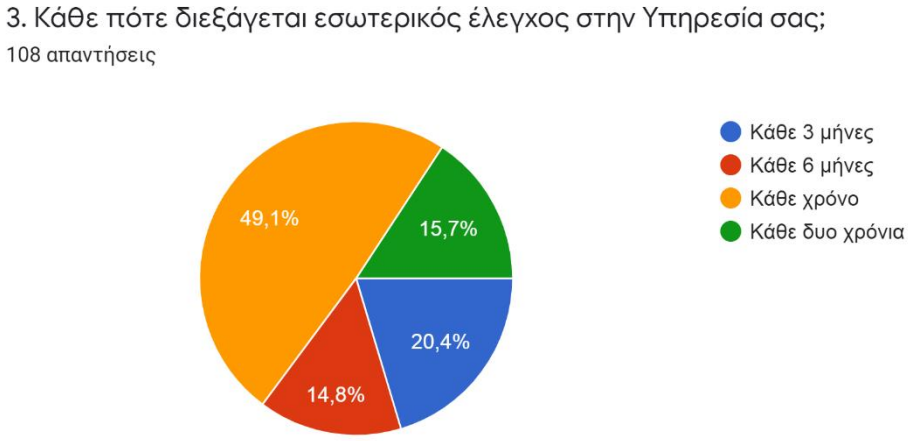

Διάγραμμα 4. Κάθε πότε διεξάγεται εσωτερικός έλεγχος στην Υπηρεσία σας;

Στην τέταρτη ερώτηση, οι ερωτώμενοι απάντησαν σε τι βαθμό, κατά την άποψη τους, έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι στην Υπηρεσία τους κατά τη διάρκεια του 2020.

Σημειώνεται ότι οι ερωτώμενοι επέλεγαν από «Καθόλου» έως «Πάρα πολύ». Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι δεν είναι ευχαριστημένοι από τη συχνότητα του εσωτερικού ελέγχου και για αυτό το λόγο προτείνεται η συχνότερη υλοποίηση του, με σκοπό την εκμηδένιση της πιθανότητας ανεύρεσης παρεκκλίσεων.

Πίνακας 4. Σε τι βαθμό έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι στην Υπηρεσία σας, κατά το προηγούμενο έτος;

Ερώτηση 4	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	15	13,9%
Λίγο	37	34,3%
Αρκετά	41	38%
Πολύ	8	7,4%
Πάρα πολύ	7	6,5%

Διάγραμμα 5. Σε τι βαθμό έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι στην Υπηρεσία σας, κατά το προηγούμενο έτος;

Στην επόμενη ερώτηση, οι Έλληνες αστυνομικοί απάντησαν αν ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στην ΕΛ.ΑΣ. Οι δυνατές επιλογές ήταν δύο, «Ναι» και «Όχι». Σχεδόν άπαντες θεωρούν σημαντική τη διαδικασία του εσωτερικού ελέγχου και με αυτό τον τρόπο αποδεικνύεται αφενός η σπουδαιότητα του εν θέματι επιστημονικού πεδίου και αφετέρου η ανάγκη εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Πίνακας 5. Πιστεύετε ότι η ύπαρξη και λειτουργία μιας μονάδας εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;

Ερώτηση 5	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ναι	101	93,5%
Όχι	7	6,5%

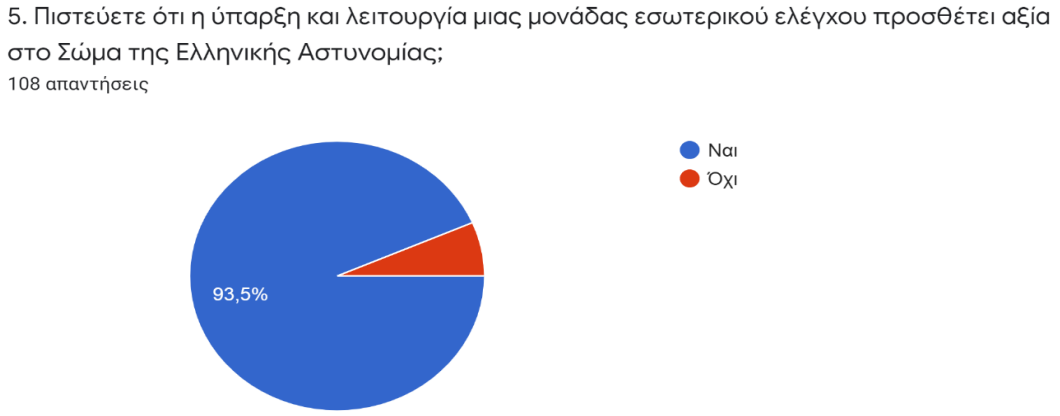

Διάγραμμα 6. Πιστεύετε ότι η ύπαρξη και λειτουργία μιας μονάδας εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;

Στην έκτη ερώτηση απάντησαν όσοι επέλεξαν «Ναι» στην προηγούμενη ερώτηση.

Η ερώτηση αυτή προσδιορίζει την κατεύθυνση στην οποία ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στην ΕΛ.ΑΣ. Αποτελείται από τέσσερις (4) απαντήσεις και ο αστυνομικός μπορούσε να επιλέξει παραπάνω από μία απάντηση. Τα δεδομένα αυτά αποδεικνύουν την πολύπλευρη προσφορά του εσωτερικού ελέγχου στον φορέα που εφαρμόζεται και δη στην Ελληνική Αστυνομία. Αποδεικνύεται, λοιπόν, ότι η ΕΛ.ΑΣ.

τηρεί τους νόμους και εντάσσεται σε ένα πλαίσιο μίας δημοκρατικής πολιτικής πραγματικότητας που διέπεται από θεσμούς και λειτουργίες της Δημοκρατίας.

Πίνακας 6. Σε ποια (-ες) κατεύθυνση (-εις) η μονάδα εσωτερικού ελέγχου πιστεύετε ότι προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;

Ερώτηση 6	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ενίσχυση λειτουργίας στο σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας	48	47,1%
Αποφυγή λαθών - σκόπιμων ενεργειών	63	61,8%
Επιβεβαίωση του σύννομου της λειτουργίας, βάσει των διατάξεων που διέπουν την ΕΛ.ΑΣ.	60	58,8%
Ανάδειξη πιθανών οργανωτικών κενών, που μπορεί να καλυφθούν	59	57,8%
Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του σώματος σε θέματα προστασίας το προσωπικού	71	69,6%

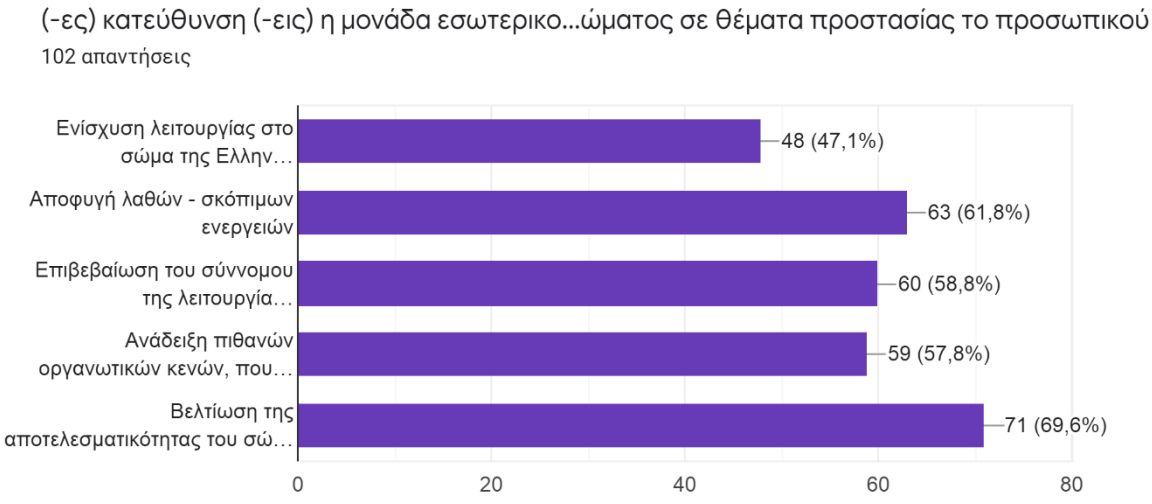

Διάγραμμα 7. Σε ποια (-ες) κατεύθυνση (-εις) η μονάδα εσωτερικού ελέγχου πιστεύετε ότι προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;

Στην επόμενη ερώτηση οι ερωτώμενοι κλήθηκαν να απαντήσουν αν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό εσωτερικό ελέγχου στην Ελληνική Αστυνομία. Τα αποτελέσματα δεν ήταν ενθαρρυντικά, καθώς η πλειοψηφία απάντησε αρνητικά. Όπως και στο εξωτερικό, έτσι και στην Ελλάδα, θα ήταν αποδοτικότερο να υπήρχαν τουλάχιστον 2-3 υπάλληλοι ανά Υπηρεσία, οι οποίοι θα είχαν καταρτιστεί σχετικά με αυτό το είδος ελέγχου και θα συνέτασσαν έγγραφες αναφορές ανά ένα ή τρεις μήνες και θα τις υπέβαλλαν στην αρμόδια υπηρεσία του Α.Ε.Α. Παρατηρείται, λοιπόν, η ανάγκη για ενίσχυση των εσωτερικών λειτουργιών και εκπαίδευση των αστυνομικών υπαλλήλων σε θέματα εσωτερικού ελέγχου.

Πίνακας 7. Υπάρχει στην Υπηρεσία σας ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, κατάλληλο για την υλοποίηση εργασιών εσωτερικού ελέγχου;

Ερώτηση 7	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ναι	31	28,7
Όχι	77	71,3

Διάγραμμα 8. Υπάρχει στην Υπηρεσία σας ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, κατάλληλο για την υλοποίηση εργασιών εσωτερικού ελέγχου;

Στην όγδοη ερώτηση οι αστυνομικοί υπάλληλοι εξέφρασαν την άποψη τους σχετικά με την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του εσωτερικού ελέγχου. Οι απόψεις

διίστανται, καθώς δεν υπάρχει ξεκάθαρο συμπέρασμα υπέρ ή κατά της αξιοπιστίας του εσωτερικού ελέγχου. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από την Ηγεσία, έτσι ώστε να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες που θα ενδυναμώσουν το θεσμό του εσωτερικού ελέγχου. Ερευνώντας περαιτέρω τους λόγους για τους οποίους το 35,2% απάντησε «Καθόλου» και «Λίγο», συμπεραίνουμε ότι υφίστανται θέματα κουλτούρας και προκατάληψης σε βάρος του εσωτερικού ελέγχου. Οπότε, θα πρέπει οι εσωτερικοί ελεγκτές να απευθύνονται στις δομές (Υπηρεσίες) και όχι σε πρόσωπα, καθώς ελέγχουν και κρίνουν, μέσω των θεσμοθετημένων διαδικασιών αξιολόγησης, τη λειτουργία των Υπηρεσιών και τον αστυνομικό ως χαρακτήρα ή ως άνθρωπο.

Πίνακας 8. Πιστεύετε ότι ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται αμερόληπτα και ανεξάρτητα;

Ερώτηση 8	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	10	9,3%
Λίγο	28	25,9%
Αρκετά	40	37%
Πολύ	24	22,2%
Πάρα πολύ	6	5,6%

Διάγραμμα 9. Πιστεύετε ότι ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται αμερόληπτα και ανεξάρτητα;

Στην ένατη ερώτηση οι ερωτώμενοι απάντησαν αν έχει η ομάδα εσωτερικού ελέγχου πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες της Υπηρεσίας. Είναι σαφές ότι οι εσωτερικοί ελεγκτές έχουν πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα πλην των απόρρητων (classified) εγγράφων, τα οποία ελέγχονται και εγκρίνονται από ειδικές επιτροπές της ελληνικής Βουλής.

Πίνακας 9. Έχει πρόσβαση η ομάδα εσωτερικού ελέγχου σε όλη τη διαθέσιμη πληροφορία του οργανισμού σας;

Ερώτηση 9	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ναι	73	67,6%
Όχι	35	32,4%

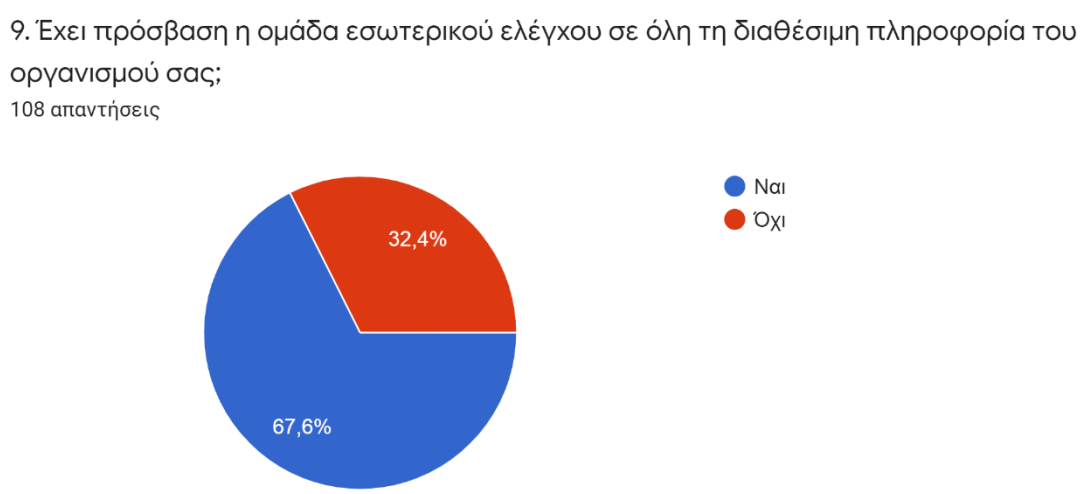

Διάγραμμα 10. Έχει πρόσβαση η ομάδα εσωτερικού ελέγχου σε όλη τη διαθέσιμη πληροφορία του οργανισμού σας;

Στη συνέχεια, οι ερωτηθέντες μας αποκάλυψαν αν οι συμβάσεις εκατομμυρίων ευρώ ελέγχονται ενδελεχέστερα ή όχι. Το συμπέρασμα είναι, λοιπόν, ότι οι εν λόγω συμβάσεις ελέγχονται περισσότερο δεδομένου του όγκου των χρημάτων που αφορούν.

Πίνακας 10. Ελέγχονται ενδελεχέστερα συμβάσεις και συναλλαγές με μεγάλα ποσά;

Ερώτηση 10	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	2	1,9%
Λίγο	11	10,2%
Αρκετά	36	33,3%
Πολύ	31	28,7%
Πάρα πολύ	28	25,9%

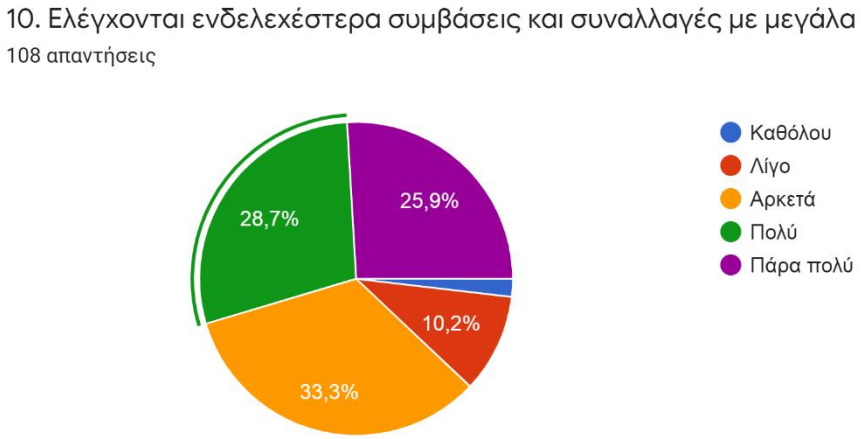

Διάγραμμα 11. Ελέγχονται ενδελεχέστερα συμβάσεις και συναλλαγές με μεγάλα ποσά;

Στην ενδέκατη ερώτηση προσδιορίσθηκε αν η περιγραφή των καθηκόντων των υπαλλήλων της ΕΛ.ΑΣ. είναι σαφής και κατανοητή. Η πλειοψηφία απάντησε ότι η ως άνω περιγραφή είναι αρκετά ικανοποιητική και σαφής, στοιχείο το οποίο πιστώνεται η Ηγεσία και αποδεικνύει το ενδιαφέρον της για τον Έλληνα αστυνομικό. Είναι λογικό να μην είναι δυνατόν να καταγραφούν όλα τα καθήκοντα που εμπεριέχονται στη λειτουργία ενός οργανισμού που είναι επιφορτισμένο με πλειάδα διαφορετικών τομέων ευθύνης.

Πίνακας 11. Υφίσταται σαφής περιγραφή των καθηκόντων και των ευθυνών σας;

Ερώτηση 11	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	6	5,6%
Λίγο	17	15,7%
Αρκετά	47	43,5%
Πολύ	26	24,1%
Πάρα πολύ	12	11,1%

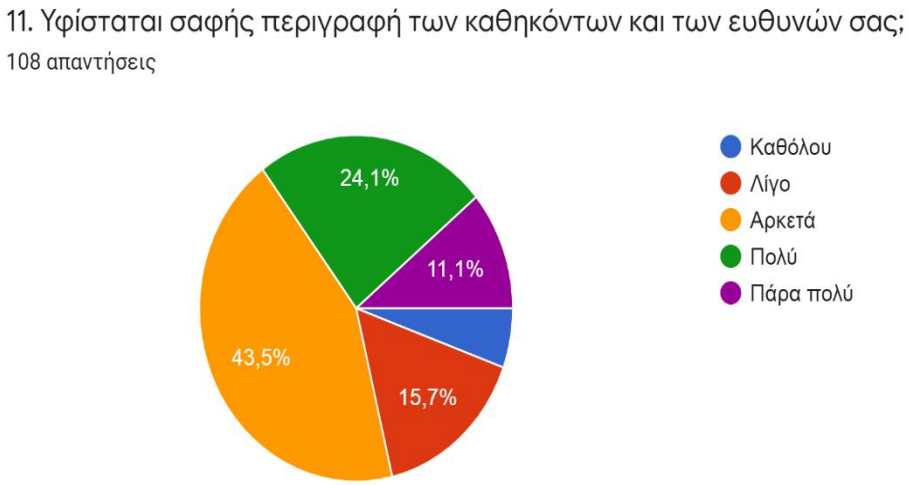

Διάγραμμα 12. Υφίσταται σαφής περιγραφή των καθηκόντων και των ευθυνών σας;

Στη δωδέκατη ερώτηση οι αστυνομικοί εξέφρασαν την άποψη τους σχετικά με την προληπτική λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου έναντι της διαφθοράς και των υπεξαιρέσεων. Σημειώνεται ότι ουδείς ερωτηθείς επέλεξε την απάντηση «Καθόλου». Στη συγκεκριμένη περίπτωση φαίνεται ξεκάθαρα πόσο χρήσιμη και αναγκαία είναι η

υλοποίηση ελέγχων εντός της Ελληνικής Αστυνομίας. Πραγματοποιώντας μια συσχέτιση με τα αποτελέσματα της ερώτησης 2 του παρόντος ερωτηματολογίου, παρατηρείται ότι αν και αρκετοί ερωτηθέντες δεν είναι επαρκώς ενημερωμένοι για τον εσωτερικό έλεγχο, μόνο 4 θεωρούν ότι ένα σωστά δομημένο σύστημα δεν θα συρρικνώσει τις περιπτώσεις διαφθοράς και υπεξαιρέσεων.

Πίνακας 12. Πιστεύετε ότι ένα σωστά δομημένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να προλάβει περιπτώσεις διαφθοράς και υπεξαιρέσεων;

Ερώτηση 12	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	0	0
Λίγο	4	3,7%
Αρκετά	27	25%
Πολύ	48	44,4%
Πάρα πολύ	29	26,9%

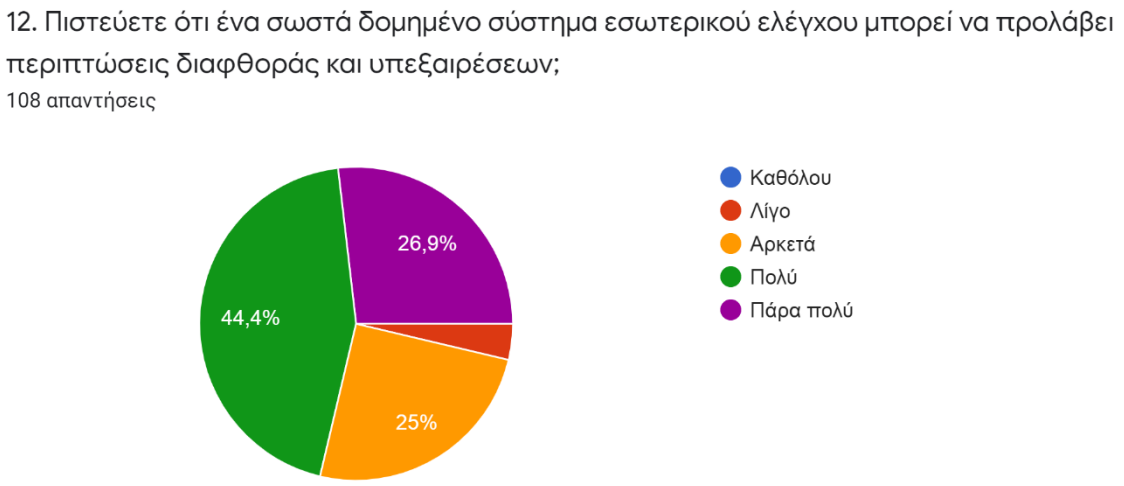

Διάγραμμα 13. Πιστεύετε ότι ένα σωστά δομημένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να προλάβει περιπτώσεις διαφθοράς και υπεξαιρέσεων;

Στις επόμενες δύο ερωτήσεις συλλέχθηκαν δεδομένα σχετικά με τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι εσωτερικοί ελεγκτές. Προτείνεται, λοιπόν, οι εσωτερικοί ελεγκτές να εκπαιδευτούν και να καταρτιστούν επαρκέστερα στο αντικείμενο τους, κάτι το οποίο μπορούν οι αρμόδιοι να επιβεβαιώσουν συγκρίνοντας την πραγματική κατάσταση και τις αναφορές που συντάσσονται από τους ελεγκτές. Το περιβάλλον της ΕΛ.ΑΣ. είναι δυναμικό και εξελισσόμενο με άμεσο απότοκο να είναι αναγκαία η συνεχής εκπαίδευση και ενίσχυση του προσωπικού της.

Πίνακας 13. Έχουν οι εσωτερικοί ελεγκτές την απαιτούμενη επάρκεια για την εκτέλεση των καθηκόντων τους;

Ερώτηση 13	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ναι	53	49,1%
Όχι	55	50,9%

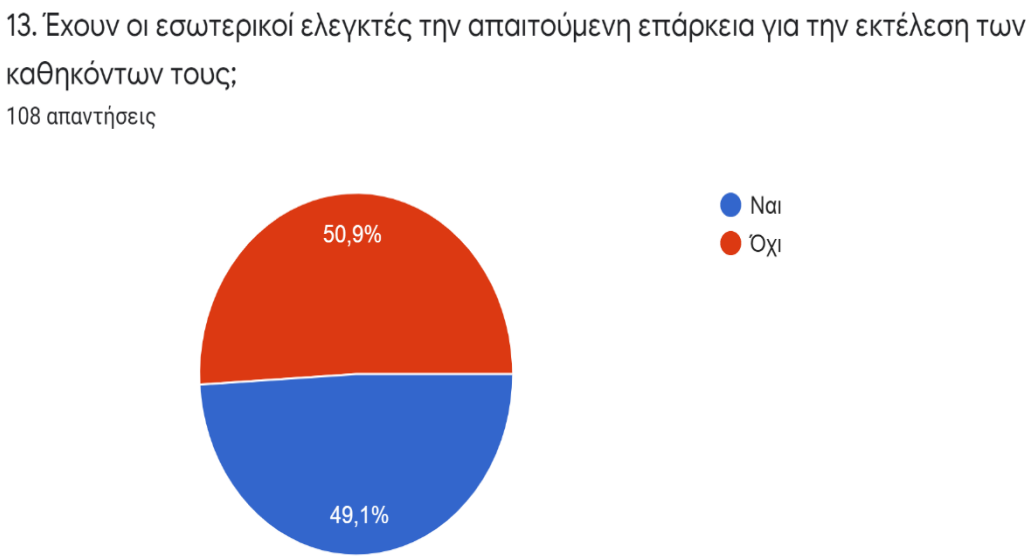

Διάγραμμα 14. Έχουν οι εσωτερικοί ελεγκτές την απαιτούμενη επάρκεια για την εκτέλεση των καθηκόντων τους;

Πίνακας 14. Συντάσσονται έγγραφες αναφορές από τους εσωτερικούς ελεγκτές όσον αφορά τα ευρήματα των ελέγχων;

Ερώτηση 14	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ναι	82	75,9%
Όχι	26	24,1%

Διάγραμμα 15. Συντάσσονται έγγραφες αναφορές από τους εσωτερικούς ελεγκτές όσον αφορά τα ευρήματα των ελέγχων;

Στη δέκατη πέμπτη ερώτηση, οι αστυνομικοί ερωτήθηκαν αν οι εσωτερικοί ελεγκτές τους συμβουλεύουν προς βελτίωση τους, ενώ στη δέκατη έκτη ερώτηση απάντησαν αν οι ανωτέρω ελεγκτές βοηθούν στην επίλυση των προβλημάτων που εμφανίζονται στον τακτικό έλεγχο, χρησιμοποιώντας τις ειδικές τους γνώσεις. Συμπεραίνουμε, λοιπόν, ότι η συνεργασία μεταξύ ελεγκτών και ελεγχόμενων κρίνεται, σε μεγάλο βαθμό, επιτυχημένη και θα πρέπει η ηγεσία της Ελληνικής Αστυνομίας να διατηρήσει αυτή τη θετική σχέση μεταξύ αυτών των δύο πλευρών, με στόχο την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή του ελέγχου. Είναι πασιφανές ότι η ΕΛ.ΑΣ. χρειάζεται υποστήριξη και συμβουλές από τους εσωτερικούς ελεγκτές, σχετικά με τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων της. Παρατηρείται ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση συγκεκριμένων κατευθύνσεων θεραπείας παρεκκλίσεων και στη βελτίωση της αποδοτικότητας της ΕΛ.ΑΣ. Βέβαια, θα πρέπει να επισημανθεί η διαφορετική προσέγγιση της ελεγκτικής

επιστήμης που χαρακτηρίζει κάθε εσωτερικό ελεγκτή, η οποία αποτυπώνεται στον τρόπο και στην αυστηρότητα ελέγχου και στις έγγραφες αναφορές που συντάσσονται.

Πίνακας 15. Παρέχονται συμβουλές από τους εσωτερικούς ελεγκτές προς τους αρμόδιους χειριστές υποθέσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας τους;

Ερώτηση 15	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	9	8,3%
Λίγο	31	28,7%
Αρκετά	50	46,3%
Πολύ	14	13%
Πάρα πολύ	4	3,7%

Διάγραμμα 16. Παρέχονται συμβουλές από τους εσωτερικούς ελεγκτές προς τους αρμόδιους χειριστές υποθέσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας τους;

Πίνακας 16. Βοηθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές με τις ειδικές τους γνώσεις στην αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου;

Ερώτηση 16	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	9	8,3%
Λίγο	30	27,8%
Αρκετά	47	43,5%
Πολύ	18	16,7%
Πάρα πολύ	4	3,7%

Διάγραμμα 17. Βοηθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές με τις ειδικές τους γνώσεις στην αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου;

Στη δέκατη έβδομη ερώτηση, οι Έλληνες αστυνομικοί απάντησαν αν υπάρχουν διαταγές και Π.Δ. που προσδιορίζουν τις διαδικασίες ελέγχου. Είναι λογικό ότι κάθε δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα στο δημόσιο τομέα, διέπεται από σειρά νομοθετημάτων που ορίζουν ενδελεχώς τα στάδια υλοποίησής της.

Πίνακας 17. Υπάρχουν διαταγές και Προεδρικά Διατάγματα που προσδιορίζουν επακριβώς τη διαδικασία με την οποία πρέπει να εκτελούνται και να ελέγχονται οι διάφορες διεργασίες εντός του Σώματος;

Ερώτηση 14	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Ναι	82	75,9%
Όχι	26	24,1%

Διάγραμμα 18. Υπάρχουν διαταγές και Προεδρικά Διατάγματα που προσδιορίζουν επακριβώς τη διαδικασία με την οποία πρέπει να εκτελούνται και να ελέγχονται οι διάφορες διεργασίες εντός του Σώματος;

Τέλος, μέσω της δέκατης όγδοης ερώτησης συλλέγονται σημαντικά στοιχεία που υποστηρίζουν την υψηλή επιρροή του εσωτερικού ελέγχου στη ψυχολογία και στο έργο των αστυνομικών. Οι απαντήσεις αποδεικνύουν την αναγκαιότητα υλοποίησης του εσωτερικού ελέγχου στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας και κατ' επέκταση στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Παρατηρείται μια διαβαθμισμένη κατανόηση της αξίας του εσωτερικού ελέγχου και του βαθμού επίδρασης του στην επαγγελματική οντότητα του κάθε αστυνομικού μέσα στην Υπηρεσία σε σχέση με την εφαρμογή ή μη του εν λόγω ελέγχου.

Πίνακας 18. Πόσο επιδρά στην επιμέλεια που δείχνετε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας το γεγονός ότι το έργο σας υπόκειται σε εσωτερικό έλεγχο;

Ερώτηση 18	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Καθόλου	9	8,3%
Λίγο	16	14,8%
Αρκετά	44	40,7%
Πολύ	29	26,9%
Πάρα πολύ	10	9,3%

Διάγραμμα 19. Πόσο επιδρά στην επιμέλεια που δείχνετε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας το γεγονός ότι το έργο σας υπόκειται σε εσωτερικό έλεγχο;

6.1.2. Δημογραφικά στοιχεία

Το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου αναφέρεται σε ερωτήσεις δημογραφικού περιεχομένου. Η δέκατη ένατη ερώτηση αφορούσε το φύλο του κάθε ερωτηθέντα.

Πίνακας 19. Φύλο

Ερώτηση 19	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Άνδρας	86	79,6%
Γυναίκα	22	20,4%

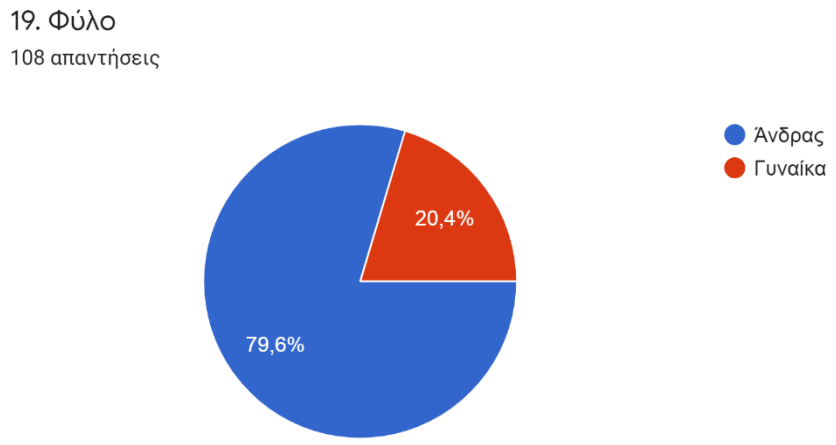

Διάγραμμα 20. Φύλο

Στην εικοστή ερώτηση οι αστυνομικοί προσδιόρισαν την ηλικία τους. Για τον σκοπό της ερώτησης αυτής, δημιουργήθηκαν πέντε κλίμακες ηλικιών, ήτοι α) 18 έως 25, β) 26 έως 35, γ) 36 έως 45, δ) 46 έως 55 και ε) άνω των 55.

Πίνακας 20. Ηλικία

Ερώτηση 20	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
18-25	2	1,9%
26-35	72	66,7%
36-45	30	27,8%

46-55	4	3,7%
Άνω των 55	0	0%

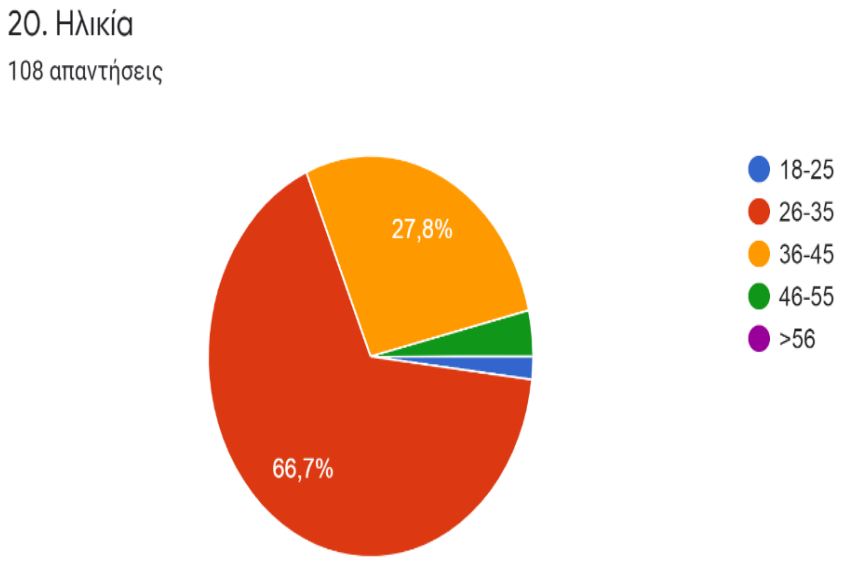

Διάγραμμα 21. Ηλικία

Στην εικοστή πρώτη ερώτηση, οι αστυνομικοί υπάλληλοι προσδιόρισαν την οικογενειακή τους κατάσταση και στην επόμενη ερώτηση το επίπεδο εκπαίδευσης τους.

Πίνακας 21. Οικογενειακή κατάσταση

Ερώτηση 21	**Συχνότητα**	**Σχετική Συχνότητα**
Άγαμος – η	60	55,6%
Έγγαμος - η	46	42,6%
Διαζευγμένος – η	2	1,9%
Χήρος - α	0	0%

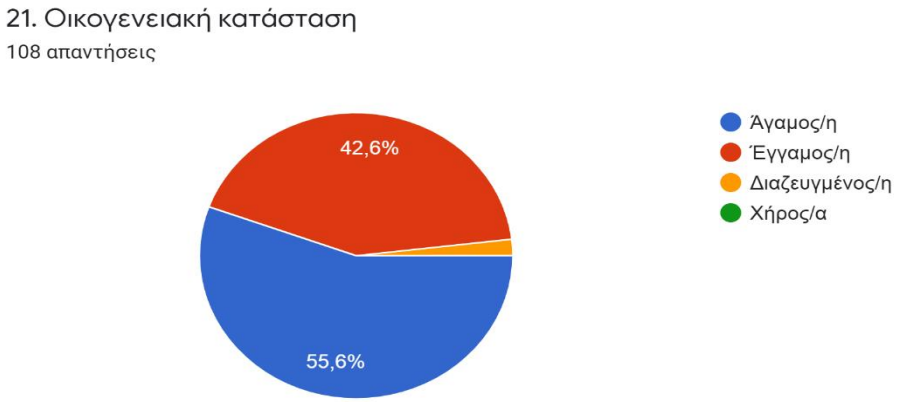

Διάγραμμα 22. Οικογενειακή κατάσταση

Πίνακας 22. Επίπεδο σπουδών

Ερώτηση 22	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Απόφοιτος ΑΕΙ – ΤΕΙ	55	50,9%
Κάτοχος Μεταπτυχιακού	23	21,3%
Κάτοχος Διδακτορικού	0	0%
Τίποτα από τα παραπάνω	35	32,4%

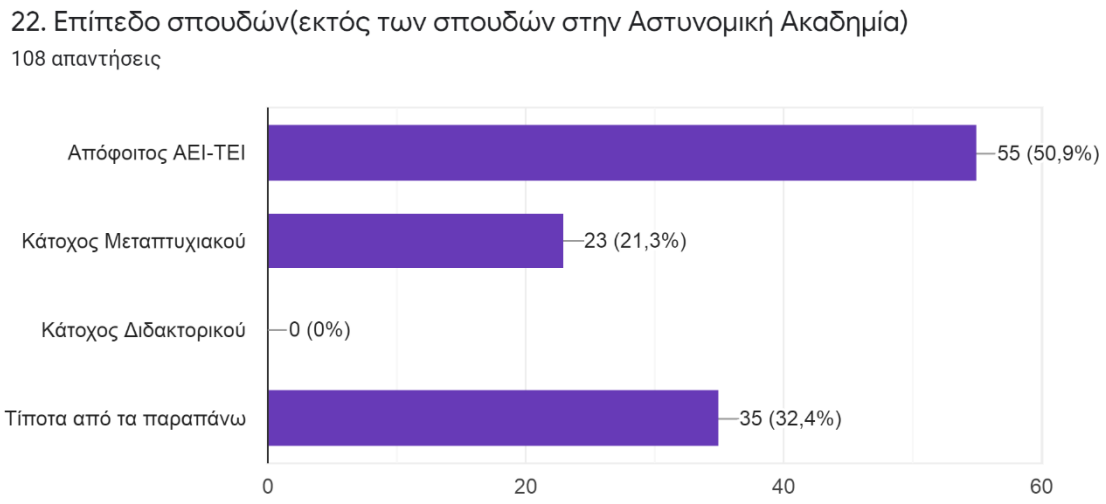

Διάγραμμα 23. Επίπεδο σπουδών

Τέλος, στην εικοστή τρίτη και τελευταία ερώτηση, οι ερωτηθέντες προσδιόρισαν τον χρόνο προϋπηρεσίας τους στην Ελληνική Αστυνομία.

Πίνακας 23. Χρόνος προϋπηρεσίας στην Ελληνική Αστυνομία

Ερώτηση 23	Συχνότητα	Σχετική Συχνότητα
Κάτω από 5 έτη	3	2,8%
6 – 10 έτη	24	22,2%
11 – 15 έτη	42	38,9%
16 – 20 έτη	23	21,3%
Άνω των 21 ετών	16	14,8%

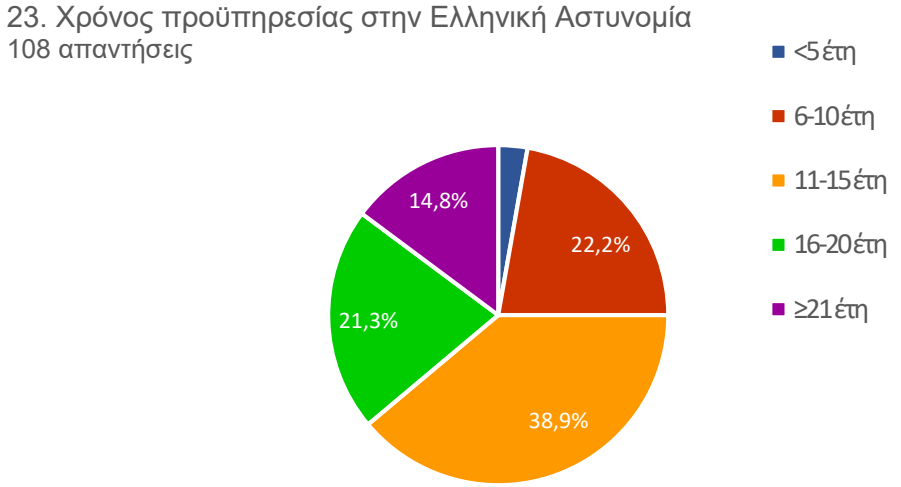

Διάγραμμα 24. Χρόνος προϋπηρεσίας στην Ελληνική Αστυνομία

6.2 Επαγωγική στατιστική

Σε αυτήν την παράγραφο γίνεται παρουσίαση των αποτελεσμάτων των στατιστικών ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν, έτσι ώστε να προσδιορισθεί το επίπεδο συσχέτισης ορισμένων παραγόντων με τις δοθείσες απαντήσεις των αστυνομικών. Τονίζεται ότι η εν λόγω παρουσίαση αφορά μόνο τις στατιστικά σημαντικές διαφορές των μεταβλητών που χαρακτηρίζονται ως ανεξάρτητες, σε επίπεδο σημαντικότητας α= 0,05.

6.2.1. Επίδραση της προϋπηρεσίας και της ηλικίας

Για τη μελέτη της επίδρασης της προϋπηρεσίας και της ηλικίας, ως ανεξάρτητές μεταβλητές, έλαβε χώρα ο στατιστικός έλεγχος της Ανάλυσης Διακύμανσης (ANOVA), δεδομένου ότι διαθέτουν περισσότερα από δυο (2) επίπεδα. Οι εν λόγω μεταβλητές επηρεάζουν τις απαντήσεις στην ερώτηση 5. Τέλος, προκειμένου να κατανοηθούν περισσότερο τα αποτελέσματα του στατιστικού ελέγχου, παρατίθενται και τα διαγράμματα Mean Plots του προγράμματος SPSS.

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι οι υπάλληλοι που έχουν είτε προϋπηρεσία μεγαλύτερη από έξι (6) έτη είτε ηλικία μεγαλύτερη από 25 ετών θεωρούν ότι ο εσωτερικός έλεγχος προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, ενώ οι νέοι αστυνομικοί δεν τείνουν προς την αντίθετη άποψη.

	Συχνότητα	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
<5 έτη	3	,3333	,57735
6-10 έτη	24	1,0000	,00000
11-15 έτη	42	1,0000	,00000
16-20 έτη	23	,8261	,38755
≥21 έτη	16	,9375	,25000

Πίνακας 24. Η επίδραση της προϋπηρεσίας στην ερώτηση 5

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1,638	4	,409	8,592	,000
Within Groups	4,909	103	,048		
Total	6,546	107			

Πίνακας 25. Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της προϋπηρεσίας στην ερώτηση 5

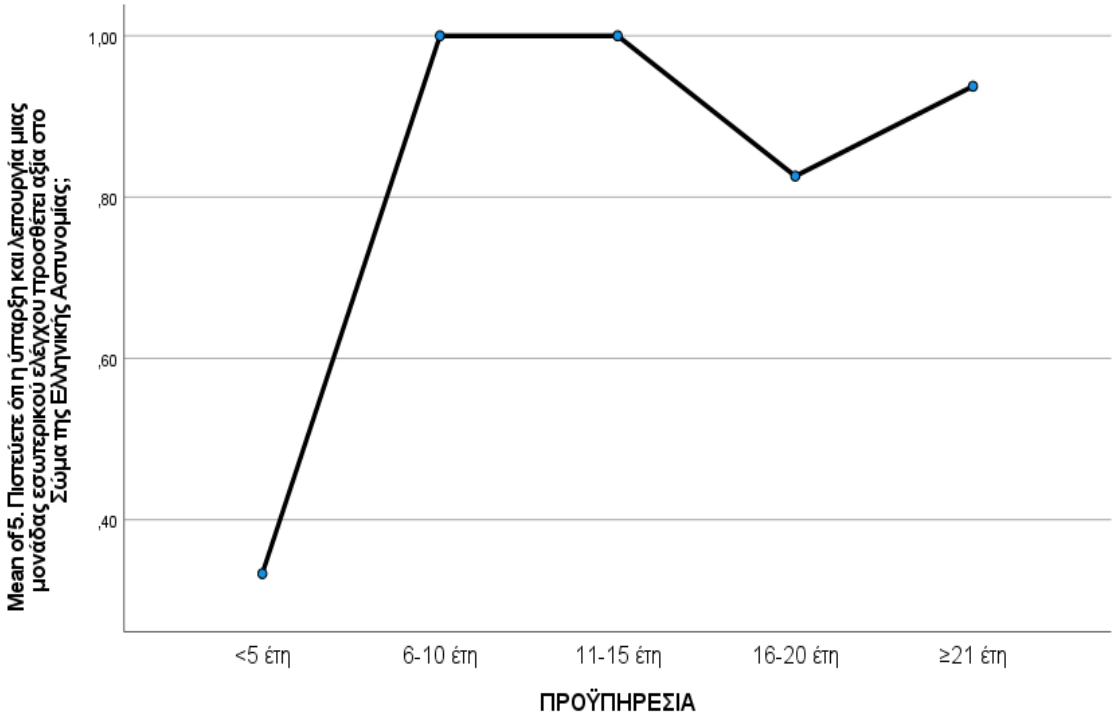

Διάγραμμα 25. Η επίδραση της προϋπηρεσίας στην ερώτηση 5

	Συχνότητα	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
18-25	2	,5000	,70711
26-35	72	,9722	,16549
36-45	30	,8667	,34575
46-55	4	1,0000	,00000

Πίνακας 26. Η επίδραση της ηλικίας στην ερώτηση 5

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,635	3	,212	3,725	,014
Within Groups	5,911	104	,057		
Total	6,546	107			

Πίνακας 27. Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της ηλικίας στην ερώτηση 5

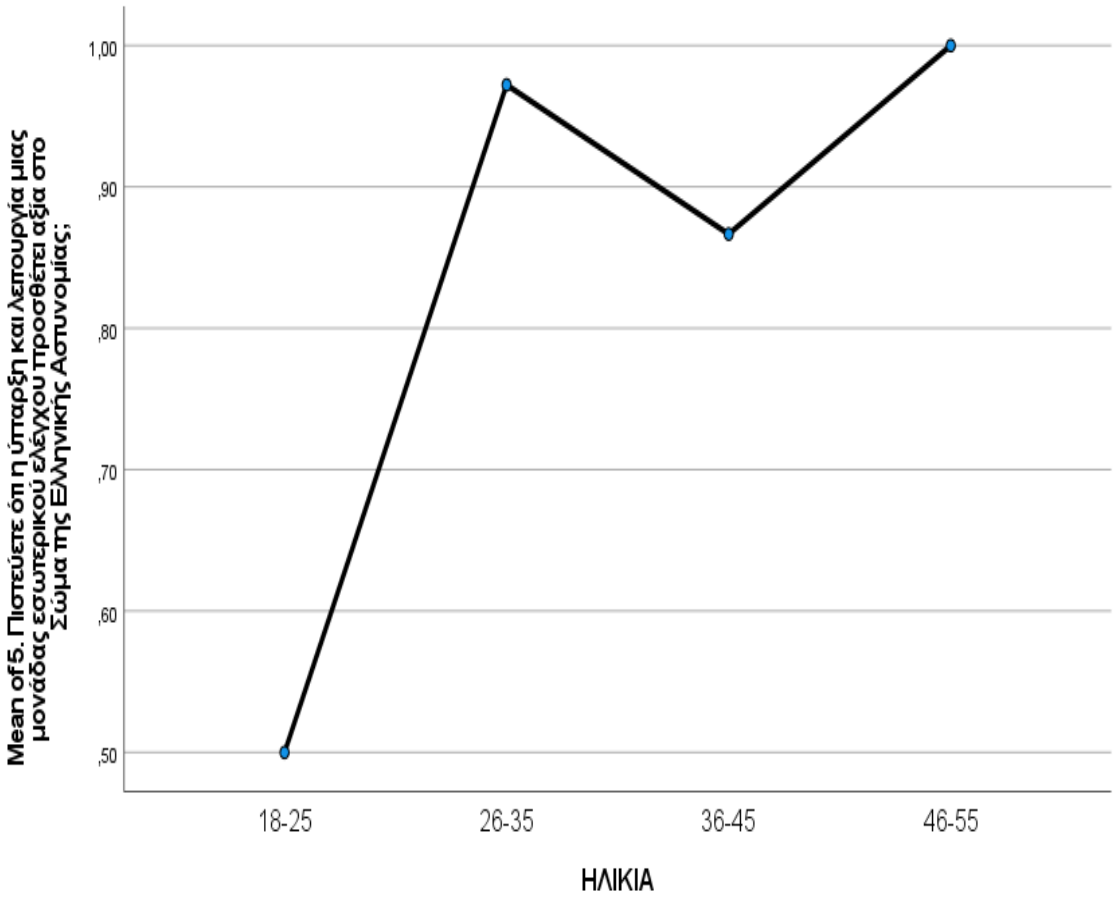

Διάγραμμα 26. Η επίδραση της ηλικίας στην ερώτηση 5

6.2.2. Επίδραση της αυξημένης, λόγω εσωτερικού ελέγχου, επιμέλειας των υπαλλήλων

Ο στατιστικός έλεγχος ANOVA έδειξε ότι η αυξημένη επιμέλεια που δείχνουν οι αστυνομικοί υπάλληλοι, εξαιτίας του γεγονότος ότι γνωρίζουν ότι σύντομα θα λάβει χώρα εσωτερικός έλεγχος, ενισχύει το ήδη σωστά δομημένο σύστημα ελέγχου (ερώτηση 12) που λειτουργεί στην Ελληνική Αστυνομία και βελτιώνει αποτελεσματικά το πλαίσιο ελέγχου του εν λόγω Σώματος.

	Συχνότητα	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Καθόλου	9	4,1111	,78174
Λίγο	16	3,6250	,80623
Αρκετά	44	3,7273	,84533
Πολύ	29	4,1034	,67320
Πάρα πολύ	10	4,8000	,42164

Πίνακας 28. Η επίδραση της αυξημένης επιμέλειας στην ερώτηση 12

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	12,011	4	3,003	5,184	,001
Within Groups	59,656	103	,579		
Total	71,667	107			

Πίνακας 29. Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της αυξημένης επιμέλειας στην ερώτηση 12

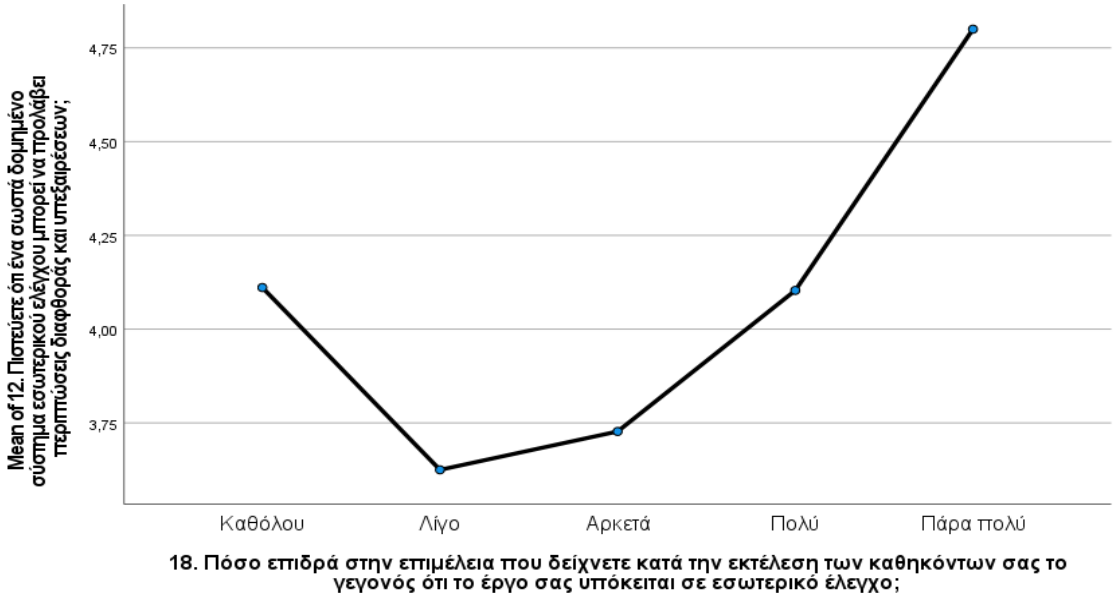

Διάγραμμα 27. Η επίδραση της αυξημένης επιμέλειας στην ερώτηση 12

6.2.3. Επίδραση της ύπαρξης διαταγών και Π.Δ.

Μέσω του στατιστικού προγράμματος SPSS, διαπιστώθηκε ότι η δημιουργία θεσμικού πλαισίου σχετικά με τον εσωτερικό έλεγχο αύξησε την επιμέλεια (ερώτηση 18) που επιδεικνύουν οι Έλληνες αστυνομικοί, καθώς στα θεσμοθετημένα Π.Δ. και στις εσωτερικές διαταγές προβλέπονται αυστηρές ποινές σε περιπτώσεις σοβαρών παρεκκλίσεων.

	Συχνότητα	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Όχι	7	2,1429	1,21499
Ναι	101	3,2079	1,01308

Πίνακας 30. Η επίδραση του θεσμικού πλαισίου στην ερώτηση 18

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	7,426	1	7,426	7,060	,009
Within Groups	111,491	106	1,052		
Total	118,917	107			

Πίνακας 31. Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης του θεσμικού πλαισίου στην ερώτηση 18

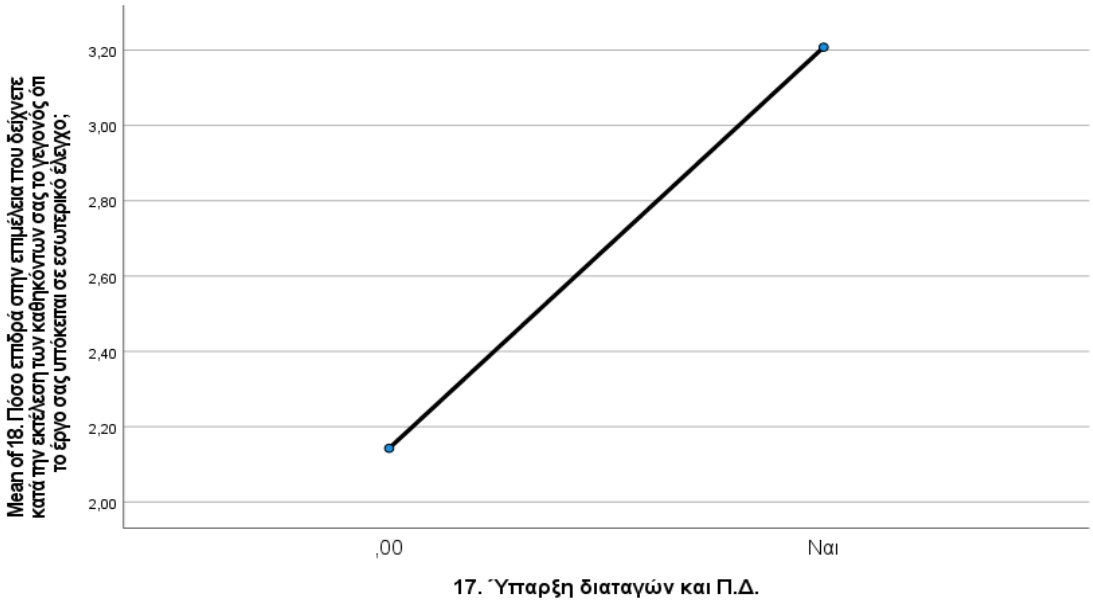

Διάγραμμα 28. Η επίδραση του θεσμικού πλαισίου στην ερώτηση 18

6.2.4. Η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης εσωτερικού ελέγχου

Η Ανάλυση Διακύμανσης έδειξε ότι όσο συχνότερα λαμβάνει χώρα ο εσωτερικός έλεγχος στην Ελληνική Αστυνομία, τόσο θετικότερη είναι η άποψη των ερωτηθέντων σχετικά με την αξιοπιστία του (ερώτηση 8). Αν και η ως άνω άποψη των αστυνομικών υπαλλήλων δεν είναι η επιθυμητή, αποδεικνύεται ότι οι ελεγχόμενοι αντιδρούν θετικά στον έλεγχο που υπόκεινται, ακόμα και αν αυτός γίνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

	Συχνότητα	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Κάθε 3 μήνες	22	3,4545	1,01076
Κάθε 6 μήνες	16	3,0625	1,06262
Κάθε χρόνο	53	2,7358	1,00290
Κάθε δύο χρόνια	17	2,4706	,87447

Πίνακας 32. Η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης στην ερώτηση 8

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	11,737	3	3,912	3,953	,010
Within Groups	102,929	104	,990		
Total	114,667	107			

Πίνακας 33. Τα αποτελέσματα της Ανάλυσης Διακύμανσης της συχνότητας υλοποίησης στην ερώτηση 8

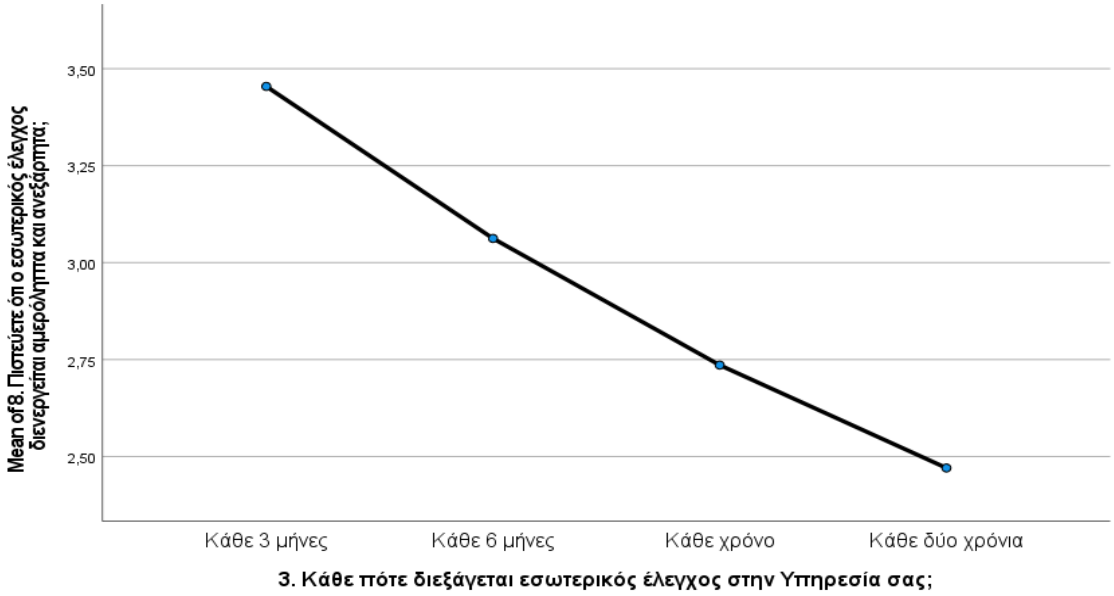

Διάγραμμα 29. Η επίδραση της συχνότητας υλοποίησης στην ερώτηση 8

6.2.5. Η επίδραση της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην Υπηρεσία

Η μελέτη της επίδρασης της έλλειψης καταρτισμένου προσωπικού σε κάθε Υπηρεσία οδήγησε στο συμπέρασμα ότι έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στην υλοποίηση ελάχιστων εσωτερικών ελέγχων στις Υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ., κατά το προηγούμενο έτος. Το ανωτέρω αποτέλεσμα θεωρείται φυσιολογικό, καθώς οι καταρτισμένοι αστυνομικοί θα είχαν τη δυνατότητα να διεξάγουν ελέγχους, όποτε το έκριναν απαραίτητο.

	Συχνότητα	Μέσος όρος	Τυπική απόκλιση
Όχι	77	2,4286	,95185
Ναι	31	2,9677	1,13970

Πίνακας 34. Η επίδραση της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην ερώτηση 4

ANOVA

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5,193	1	5,193	4,519	,036
Within Groups	121,798	106	1,149		
Total	126,991	107			

Πίνακας 35. Τα αποτελέσματα της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην ερώτηση 4

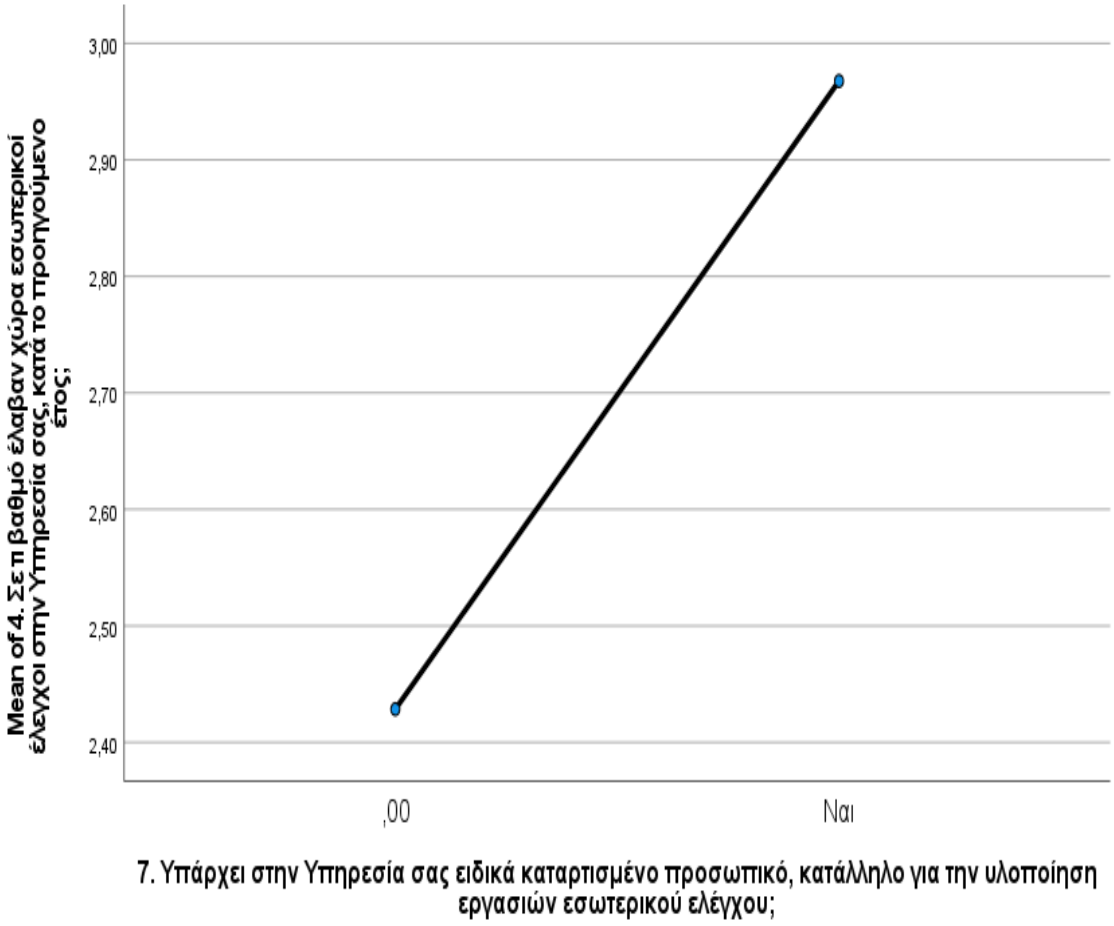

Διάγραμμα 30. Η επίδραση της ύπαρξης καταρτισμένου προσωπικού στην ερώτηση 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο θεσμός του εσωτερικού ελέγχου παρουσιάζει τεράστια ανάπτυξη σε διεθνές επίπεδο, λόγω της παγκοσμιοποίησης και της συνεχούς μεταβολής του μεγέθους των αγορών και των οργανισμών, στοιχεία τα οποία κατέστησαν απαραίτητη την υλοποίηση ελέγχων στο εσωτερικό και στις λειτουργίες των οικονομικών και μη, φορέων. Παράλληλα, το γεγονός ότι πλέον ο εσωτερικός έλεγχος διαχέεται και εφαρμόζεται σε όλες τις δραστηριότητες των εταιριών, είτε αυτές έχουν οικονομική υφή είτε όχι, έχει αναβαθμίσει αυτή τη διαδικασία και της έχει προσδώσει μία διαφορετική αίγλη, η οποία την κατατάσσει σε μία από τις σημαντικότερες λειτουργίες ενός φορέα.

Βέβαια, για να αποδώσει ο ανωτέρω έλεγχος θα πρέπει ο εκάστοτε φορέας να εξασφαλίζει την πλήρη αξιοπιστία των αποδεικτικών εγγράφων της, με σκοπό να προστατευτούν είτε το δημόσιο συμφέρον, στην περίπτωση που ο φορέας είναι το Δημόσιο, είτε το συμφέρον των μετόχων και της Διοίκησης, στην περίπτωση που ο φορέας είναι μια επιχείρηση κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Οπότε, κρίνεται θεμελιώδης η εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου δεδομένου ότι τα πορίσματα του αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο για τους διοικούντες και τα συμφέροντά τους, βελτιώνοντας την αποδοτικότητα και το επίπεδο της εταιρικής διακυβέρνησης (Βασιλείου, Ηρειώτης, Μενεξιάδης & Μπάλιος, 2017).

Σε αντίθεση με τους οικονομικούς φορείς, στους οποίες η εφαρμογή του εσωτερικού ελέγχου αποτελεί σημαντικό εργαλείο στην αξιολόγηση των κινδύνων και ενδυναμώνει την βιωσιμότητά τους διαμέσου της ενίσχυσης και της προόδου της οργανωτικής και δημοσιονομικής κουλτούρας του (Coram, Ferguson & Moroney, 2008), στη δημόσια διοίκηση ο εν θέματι έλεγχος δεν εφαρμόζεται σε ικανοποιητικά βαθμό και δεν κρίνεται ως αποτελεσματικό, καθώς φαίνεται ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι δημόσιες διοικήσεις παγκοσμίως.

Επομένως, κρίνεται αναγκαία η δημιουργία συστημάτων ελέγχου σε κάθε νομικό πρόσωπο με απώτερο σκοπό την πληροφόρηση των ελεγχόμενων φορέων, ώστε να προβούν σε βελτιώσεις και διορθώσεις του τρόπου που διαχειρίζονται τα οικονομικά και διοικητικά τους ζητήματα, αλλά και να εξασφαλίσουν τη μη κατασπατάληση του δημόσιου χρήματος. Τα εν λόγω συστήματα θα πρέπει να θεσμοθετηθούν στη βάση ανεξάρτητων επιτροπών ελέγχου και στις ειδικές γνώσεις και σπουδές στελεχών, τα οποία συνδυαζόμενα με την σωστή πολιτική καθοδήγηση, θα οδηγήσουν σε αύξηση της αποτελεσματικότητας και σε οικονομική και διαχειριστική επάρκεια.

Παράλληλα, η μελέτη της εφαρμογής του εσωτερικού ελέγχου στο πλαίσιο λειτουργίας της Ελληνικής Αστυνομίας, όπως αυτή έλαβε χώρα ανωτέρω, ανέδειξε δύο βασικά προβλήματα, τα οποία θα παρουσιασθούν παρακάτω και θα προταθούν λύσεις προς επίλυση τους. Αρχικά, χρειάζεται να προβληθεί η αξία και η αναγκαιότητα υλοποίησης του εσωτερικού ελέγχου, σε όλες τις αστυνομικές υπηρεσίες, κεντρικές – περιφερειακές – τοπικές, ώστε όλες οι οντότητες να κατανοήσουν το περιεχόμενο, τον τρόπο εφαρμογής και το έργο που επιτελεί ο εν λόγω έλεγχος. Αυτό θα καταστεί εφικτό, μέσω της διοργάνωσης διαλέξεων και διαδικτυακών σεμιναρίων, στα οποία οι εσωτερικοί ελεγκτές θα παρουσιάζουν τα ως άνω χαρακτηριστικά του εσωτερικού ελέγχουν και θα προτρέπουν τους αστυνομικούς υπαλλήλους να μελετήσουν εις βάθος τις διαταγές που έχει εκδώσει το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. περί εσωτερικού ελέγχου.

Επιπλέον, η ανάλυση των απαντήσεων του ερωτηματολογίου ανέδειξε την ανάγκη για εκπαίδευση και κατάρτιση αστυνομικών από όλες τις Υπηρεσίες σε θέματα εσωτερικού ελέγχου. Αν αυτό υλοποιηθεί, τότε η διαδικασία ελέγχου θα γίνει ταχύτερη και συχνότερα υλοποιούμενη, στοιχεία τα οποία θα οδηγήσουν σε μείωση λαθών, παρεκκλίσεων και κατασπατάλησης «δημόσιου χρήματος». Προτείνεται, λοιπόν, οι υπηρεσίες που έχουν στη δύναμη τους καταρτισμένους ελεγκτές, να πραγματοποιήσουν σεμινάρια στην πλειονότητα των λοιπών αστυνομικών που υπηρετούν στην ίδια Υπηρεσία, με στόχο να αποκτηθεί γνώση και εξειδίκευση από περισσότερα άτομα, η οποία θα οδηγήσει στα ανωτέρω επιθυμητά αποτελέσματα. Όσον αφορά τις υπηρεσίες που δεν διαθέτουν εκπαιδευμένους υπαλλήλους, το Αρχηγείο της ΕΛ.ΑΣ. οφείλει να διαθέσει το κατάλληλο προσωπικό και τα αναγκαία μέσα για την εν θέματι κατάρτιση. Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας χρήζει ενίσχυσης του έργου του εσωτερικού ελέγχου, με στόχο να καταστεί σαφές σε ολόκληρο το προσωπικό της η σημασία και η αξία αυτού του είδους ελέγχου.

Επιπρόσθετα, παρατηρήθηκε ότι ο εσωτερικός έλεγχος παράγει προστιθέμενη αξία στο πλαίσιο λειτουργίας της ΕΛ.ΑΣ. Αυτό σημαίνει ότι η εφαρμογή του βελτιώνει τις διεργασίες που λαμβάνουν χώρα στο εσωτερικό του εν λόγω Σώματος, νουθετεί και προσανατολίζει το προσωπικό της προς την αντικειμενικότητα και τη δικαιοσύνη και βελτιώνει την εικόνα της στο κοινωνικό σύνολο και στους επικριτές της. Τα προαναφερθέντα πραγματοποιούνται ακολουθώντας τα πρότυπα της ευνομούμενης Ελληνικής Πολιτείας, με παράλληλη και αδιαμφισβήτητη υιοθέτηση και τήρηση των συνταγματικών κανόνων. Η προστασία και επιβολή των κανόνων αυτών αποτελούν το σπουδαιότερο εχέγγυο που προσφέρει ο εσωτερικός έλεγχος στην Ελληνική Αστυνομία,

δεδομένου ότι συρρικνώνει τη διαφθορά στο εσωτερικό της και βελτιώνει την ανταποδοτικότητα της στην Ελληνική καθεστηκυία τάξη.

Πέρα από όλα όσα αναφέρθηκαν σχετικά με την προσφορά του εσωτερικού ελέγχου στην οντότητα της Ελληνικής Αστυνομίας, θα πρέπει να τονιστεί και η συμβολή του στη διασφάλιση των στελεχών της σε θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο. Αρχικά, όλες οι ενέργειες των αστυνομικών που σχετίζονται με διαχείριση «δημόσιου χρήματος» και υλικών του δημοσίου, ελέγχεται ακροθιγώς από συναδέλφους τους – εσωτερικούς ελεγκτές -, οι οποίοι είναι άρτια καταρτισμένοι και μορφωμένοι, ώστε να τους προστατεύουν από οποιοδήποτε λάθος, το οποίο θα επιφέρει βαρύτατες συνέπειες σε αυτούς και στο Κράτος. Επίσης, ο εσωτερικός έλεγχος που διενεργείται δείχνει τον τρόπο και τη νοοτροπία που πρέπει να ακολουθούν τα στελέχη της ΕΛ.ΑΣ., με απώτερο σκοπό την ενίσχυση του πνεύματος εμπιστοσύνης και αξιοπιστίας στο πρόσωπο τους, και κατ' επέκταση στο Σώμα, σε όλες τις εκφάνσεις της εργασίας τους, ως πυρήνες ενός οργανισμού που προασπίζει τα συμφέροντα της Ελλάδος και των πολιτών της.

Τέλος, η υλοποίηση του εν θέματι ελέγχου αποτελεί σημαντικό αρωγό στην αύξηση της εμπιστοσύνης και της αξιοπιστίας του Σώματος, αλλά και στην υιοθέτηση μιας έννομης, δίκαιης και εκσυγχρονισμένης δεοντολογίας, η οποία θα κληροδοτηθεί από γενιά σε γενιά, θα μεταδοθεί μέσω των κατάλληλων διαύλων σε όλες τις Υπηρεσίες της ΕΛ.ΑΣ. και θα οδηγήσει στην εμπέδωση, από μέρους του λαού, ενός υψηλότατου κλίματος εμπιστοσύνης. Με αυτό τον τρόπο θα ενισχυθούν σε απόλυτο βαθμό οι έννοιες της χρηστής διοίκησης, οργάνωσης και διαχείρισης της εσωτερικής λειτουργίας της Αστυνομίας με άμεσο απότοκο την καταπολέμηση της «εσωτερικής» διαφθοράς, την εκμηδένιση της κατασπατάλησης «δημοσίου χρήματος» και την αποτελεσματικότερη προστασία της λαϊκής κυριαρχίας και των συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

- ✓ Αληφαντής, Γεώργιος (2011). *Ελεγκτική*. Εκδόσεις Πάμισος. Αθήνα.
- ✓ *Αστυνομική Επιθεώρηση* (1984-1985). Τεύχη 6-12. Αθήνα.
- ✓ *Αστυνομική Ανασκόπηση (2016).* Τεύχος 298. Σελ. 40-43. Αθήνα.
- ✓ Βασιλείου – Belsom, Joyce (2002). *Άρθρο*. Εφημερίδα «Ναυτεμπορική».
- ✓ Βάμβουκας, Μιχαήλ (2007). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική Έρευνα και Μεθοδολογία*. Εκδόσεις Γρηγόρης. Αθήνα.
- ✓ Δανούσης Κων/νος & Καραβίτης Γεώργιος (1997). *Ιστορία της Ελληνικής Αστυνομίας*. Σελ. 137-139. Αθήνα.
- ✓ Δήμου, Νικόλαος (2000). *Ελεγκτική Ι*. Εκδόσεις Έλλην.
- ✓ Ζαφειράκου, Η. και Ταχυνάκης, Παναγιώτης (2007). *Ο εσωτερικός έλεγχος των ελληνικών επιχειρήσεων: Εμπειρική προσέγγιση*. Επιστημονικό Περιοδικό «ΣΠΟΥΔΑΙ», Τεύχος 57, No.1, σελ. 658-679.
- ✓ Καζαντζής, Χρήστος (2006). *Ελεγκτική & Εσωτερικός Έλεγχος. Μια συστηματική προσέγγιση Εννοιών, Αρχών και Προτύπων*. Εκδόσεις Business Plus Α.Ε. Πειραιάς.
- ✓ Μπάλιος Δημήτριος & Βασιλείου Δημήτριος & Μενεξιάδης Μάριος & Ηρειώτης Νικόλαος (2017). *Εσωτερικός έλεγχος (για επιχειρήσεις και οργανισμούς)*. Εκδόσεις Rosili.
- ✓ Παπαστάθης, Παντελής (2014). *Ο σύγχρονος εσωτερικός έλεγχος (Internal audit) και η πρακτική εφαρμογή του*. Εκδόσεις Παπαστάθη. Αθήνα.
- ✓ Νάκος, Γεώργιος (2008). *Ιστορία Ελληνικού και Ρωμαϊκού Δικαίου*. University Studio Press.
- ✓ Παπαδάτου, Θεοδώρα (2001). Εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος

ανώνυμων εταιρειών. Εκδόσεις Σάκκουλας Α.Ε.

- ✓ Τσακλαγκάνος, Άγγελος (2015). *Εισαγωγή στην οικονομική των επιχειρήσεων.* Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε. Θεσσαλονίκη.
- ✓ Τσακλαγκάνος, Άγγελος (2015). *Ελεγκτική.* Αφοί Κυριακίδη Εκδόσεις Α.Ε. Θεσσαλονίκη.
- ✓ Φίλιας, Β. (2004). *Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών*. Εκδόσεις Gutenberg. Αθήνα.
- ✓ Φίλος, Ιωάννης (2004). *Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου Επιχειρήσεων*. Εκδόσεις IQ Group. Αθήνα.
- ✓ Φλιτούρης, Αθανάσιος (2007). *Σημειώσεις στο μάθημα της «Ελεγκτικής»*. ΤΕΙ Σερρών.
- ✓ Ψαθάς, Δημήτριος (2001). *Άρθρο*. Εφημερίδα «Το ΒΗΜΑ».
- ✓ Cohen, Louis & Manion, Lawrence & Morrison, Keith (2008). *Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας*. Μετάφραση από Κυρανάκης Σταύρος, & Μαυράκη Ματίνα & Μπιθαρά Παναγιώτα & Φιλοπούλου Μάνια & Κουλαουζίδης Γιώργος. Εκδόσεις Μεταίχμιο. Αθήνα.
- ✓ Montana, P. & Charnoy, B. (2011). *Μάνατζμεντ*. Μετάφραση από Κατσαντώνη Σοφία. Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Ξενόγλωσση

- ✓ Baumgartner. Grant & Hamilton, Angela (2004). *Internal audit considers the implications.* Healthcare Financial Management. Vol. 58. Issue 6.
- ✓ Colbert, L. J. (2002). "*Corporate Governance: Communications from Internal and External Auditor*", Managerial Auditing Journal, Vol. 17, No. 3, pp. 149-151.
- ✓ Coram, Paul & Ferguson, Colin & Moroney, Robyn (2008). *Internal Audit, Alternative Internal Audit Structures, and the Level of*

Misappropriation of Assets Fraud. Research Journal of Finance and Accounting. 48(4). Pages 543-559.

- ✓ Oussii, Ahmed Atef & Taktak, Neila Boulila (2015). *Internal Audit Function in Tunisian Listed Companies: An Explanatory Study.* Research Journal of Finance and Accounting. Vol.6. No.19.
- ✓ Power, Michael (1999). *The Audit Society: Rituals of Verification.* Oxford Scholarship Online.
- ✓ Sawyer, Lawrence & Dittenhofer, Mortimer & Scheiner, James (2003). *Sawyer's Internal Auditing: The Practice of Modern Internal Auditing*. The Institute of Internal Audits.
- ✓ Spencer Pickett, K. (2005). *The essential handbook of internal auditing.* John Wiley and Sons Publications. Pages 211-262.
- ✓ Spencer Pickett, K. (2010). *The Internal Auditing Handbook, 3rd Edition.* John Wiley and Sons Publications. Pages 311-420.

Εγκύκλιοι

- ➢ Το από 16.04.2014 Πλάνο Δραστηριοτήτων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- ➢ Υπ' αριθ. ΔΙΔΔΑ/Φ.10/οικ.12961 από 30.06.2020 εγκύκλιο της Διεύθυνσης Δομών, Διαδικασιών και Αρχείων του Υπουργείου Εσωτερικών, στο Μητρώο Υπηρεσιών και Φορέων της Ελληνικής Διοίκησης.
- ➢ Απολογισμός 2020 – Προγραμματισμός 2021 της Διεύθυνσης Προμηθειών / Γενική Διεύθυνση Οικονομικής Υποστήριξης και Επιτελικού Σχεδιασμού / Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη.

Νομοθεσία

- Νόμος 2190/1920 «Περί ανώνυμων εταιρειών», όπως κωδικοποιήθηκε σε ενιαίο κείμενο με το Βασιλικό Διάταγμα 174/1963.
- Νομοθετικό Διάταγμα 3329/1955 «Περί συστάσεως σώματος ορκωτών λογιστών». Φ.Ε.Κ. Α' 280.
- Β.Δ. 15/05/1959 «Κανονισμός Οικονομικής Υπηρεσίας Χωροφυλακής (Κ.Ο.Υ.Χ)».
- Νόμος 1481/1984 «Οργανισμός Υπουργείου Δημόσιας Τάξης». ΦΕΚ Α' 152/8-10-1984.
- Νόμος 2477/1997 «Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης». ΦΕΚ Α' 59/18-4-1997.
- Νόμος 2671/1998 « Ρύθμιση Θεμάτων ΟΣΕ και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 289/28.12.1998.
- Νόμος 2676/1999 «Οργανωτική και λειτουργική αναδιάρθρωση των φορέων κοινωνικής ασφάλισης και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 1/05.01.1999.
- Νόμος 2734/1999 «Εκδιδόμενα με αμοιβή πρόσωπα και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 161/5-8-1999.
- Νόμος 2800/2000 «Αναδιάρθρωση Υπηρεσιών Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, σύσταση Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 41/29-2-2000.
- Νόμος 2920/2001 «Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (Σ.Ε.Υ.Υ.Π.) και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 131/27-6-2001.
- Νόμος 2947/2001 «Θέματα Ολυμπιακής Φιλοξενίας Έργων Ολυμπιακής υποδομής και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 228/9-10-2001.
- Νόμος 3074/2002 «Γενικός Επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης. Αναβάθμιση του Σώματος Επιθεωρητών - Ελεγκτών Δημόσιας

Διοίκησης και του Συντονιστικού οργάνου Επιθεώρησης και Ελέγχου και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 296 /4-12-2002.

- Νόμος 3148/2003 «Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων, αντικατάσταση και συμπλήρωση των διατάξεων για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 136/05-06-2003.
- Π.Δ. 120/2008 «Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού», ΦΕΚ Α΄ 182/02-9-2008.
- Νόμος 3938/2011 «Σύσταση Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και άλλες διατάξεις». ΦΕΚ Α' 61/31-3-2011.
- Νόμος 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) - δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α΄143/28-6-2014.
- Υπ' αριθ. 8000/20/45/199-δ' από 03-09-2015 (ΦΕΚ Β' 1880) κοινή Υπουργική Απόφαση «Διάρθρωση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ευρωπαϊκών και Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Υ.Δ.Ε.Α.Π.)» του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησής του άρθρου 9 παρ. 11 εδάφιο γ' του Νόμου 4332/2015.
- Νόμος 4548/2018 «Αναμόρφωση του δικαίου των ανωνύμων εταιρειών (Νέος νόμος περί Ανωνύμων Εταιριών)». ΦΕΚ Α' 104/13-06-2018.
- Π.Δ. 62/2019 «Αναδιάρθρωση υπηρεσιών Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Ελληνικής Αστυνομίας, Πυροσβεστικού Σώματος, Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας και ρύθμιση λοιπών θεμάτων». ΦΕΚ Α΄ 101/18-6-2019.

Μελέτες

- Δήμος Παπάγου – Χολαργού: Αυτοτελές γραφείο εσωτερικού ελέγχου, ποιότητας και διαφάνειας (2019). *Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών εσωτερικού ελέγχου και παροχή θεωρητικής & πρακτικής εκπαίδευσης προσωπικού έτους 2019/2020.* Αριθμός Μελέτης: 2019156.
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης (2018). *Ο εσωτερικός έλεγχος ως εργαλείο πολιτικής στο Δημόσιο Τομέα.*
- Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών Ελλάδας (2017). *Εσωτερικός έλεγχος και ο ρόλος του στη διακυβέρνηση του Δημόσιου τομέα.*
- Κουτούπης, Ανδρέας & Μπεκιάρης, Μιχαήλ & Αργυρόπουλος Αθανάσιος (2011). *Ο Εσωτερικός Έλεγχος στον Δημόσιο Τομέα.* 10ο Ετήσιο Συνέδριο Συνδέσμου Επιστημόνων Χρηματοοικονομικής και Λογιστικής Ελλάδος (HFAA). Πειραιάς.
- Ρακιντζής, Λέανδρος. *Ο θεσμός του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης.*
- *Τεχνικές Και Εργαλεία Εσωτερικού Ελέγχου.* Δημοσίευση άρθρου. Περιοδικό "EPSILON 7". Δεκέμβριος 2014. σελ. 1543.
- OECD (2018). *Εγχειρίδιο Εκπαιδευτών*. OECD Publishing. Paris.
- OECD (2018). *Εγχειρίδιο Εσωτερικού Ελέγχου για την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση*. OECD Publishing. Paris.
- OECD (2018). *Τεχνική Έκθεση για τον Εκσυγχρονισμό του Εσωτερικού Ελέγχου: Χαρτογράφηση και Ανάλυση Αποκλίσεων*. OECD Publishing. Paris.
- Corporate Ownership & Control (204). Volume 11. Issue 4. Continued – 7. Pages 126-132.
- Σεγγούνη, Ευσταθία (2007). *ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: Το υφιστάμενο σύστημα και οι προοπτικές αναμόρφωσης του στο νέο*

οικονομικό περιβάλλον. Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης

Διπλωματικές Εργασίες

- Διαμαντοπούλου, Σοφία (2011). *Η χρησιμότητα του Εσωτερικού Ελέγχου στην Δημόσια Διοίκηση: η περίπτωση του Γενικού Νοσοκομείου Κιλκίς*. ΤΕΙ Σερρών.
- Λογοθέτης, Αθανάσιος (2019). *Ο εσωτερικός έλεγχος στον δημόσιο τομέα*. Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Χίος.
- Μούχτη, Ελένη (2015). *Ποιότητα εσωτερικού ελέγχου.* Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Παπαδοπούλου, Χριστίνα – Ιωάννα (2015). *Εσωτερικός έλεγχος στο δημόσιο τομέα*. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Προκόπης, Δημήτριος (2008). *Ο εσωτερικός έλεγχος στα πλαίσια της σύγχρονης εταιρικής διακυβέρνησης*. Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

Ηλεκτρονική

- https://www.tanea.gr/2021/02/07/greece/erxontai-oi-adiafthoroi-tou-dimosiou-ti-perilamvanei-to-nomosxedio-tou-yp-esoterikon/(προσπελάστηκε στις 01/03/2021)
- https://www.kathimerini.gr/society/561255919/monades-esoterikoy-elegchoy-se-olo-to-dimosio/ (προσπελάστηκε στις 01/03/2021)
- http://www.soel.gr (προσπελάστηκε στις04/03/2021)
- https://na.theiia.org/ (προσπελάστηκε στις 06/03/2021)
- www.hiia.gr (προσπελάστηκε στις 06/03/2021)

- https://internalaudit.gr/ (προσπελάστηκε στις09/03/2021)
- http://www.e-nomothesia.gr (προσπελάστηκε στις10/03/2021)
- http://www.taxheaven.gr (προσπελάστηκε στις10/03/2021)
- http://www.astynomia.gr (προσπελάστηκε στις16/04/2021)
- www.espa.gr (προσπελάστηκε στις16/04/2021)
- www.mopocp.gov.gr (προσπελάστηκε στις16/04/2021)
- www.ydeap.gr (προσπελάστηκε στις16/04/2021)
- https://www.hellenicparliament.gr (προσπελάστηκε στις 16/04/2021)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Χρησιμοποιεί η Υπηρεσία σας κάποια από τα κάτωθι εργαλεία διοίκησης (Είναι δυνατή η επιλογή περισσότερων από μία απαντήσεων);
   - Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
   - Εσωτερικές Διαταγές
   - Κώδικες Ηθικής - Δεοντολογίας
   - Άλλο

2. Γνωρίζετε για τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που χρησιμοποιούνται στην Ελληνική Αστυνομία;
   - Καθόλου
   - Λίγο
   - Αρκετά
   - Πολύ
   - Πάρα πολύ

3. Κάθε πότε διεξάγεται εσωτερικός έλεγχος στην Υπηρεσία σας;
   - Κάθε 3 μήνες
   - Κάθε 6 μήνες
   - Κάθε χρόνο
   - Κάθε δυο χρόνια

4. Σε τι βαθμό έλαβαν χώρα εσωτερικοί έλεγχοι στην Υπηρεσία σας, κατά το προηγούμενο έτος;
   - Καθόλου
   - Λίγο
   - Αρκετά
   - Πολύ
   - Πάρα πολύ

5. Πιστεύετε ότι η ύπαρξη και λειτουργία μιας μονάδας εσωτερικού ελέγχου προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας;
   - Ναι
   - Όχι

Αν απαντήσατε ναι στην προηγούμενη ερώτηση προχωρήσετε στην επόμενη:

6. Σε ποια (-ες) κατεύθυνση (-εις) η μονάδα εσωτερικού ελέγχου πιστεύετε ότι προσθέτει αξία στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας; (Είναι δυνατή η επιλογή περισσότερων από μία απαντήσεων)
   - Ενίσχυση λειτουργίας στο σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας
   - Αποφυγή λαθών - σκόπιμων ενεργειών
   - Επιβεβαίωση του σύννομου της λειτουργίας, βάσει των διατάξεων που διέπουν την ΕΛ.ΑΣ.
   - Ανάδειξη πιθανών οργανωτικών κενών, που μπορεί να καλυφθούν
   - Βελτίωση της αποτελεσματικότητας του σώματος σε θέματα προστασίας το προσωπικού
   - Εμπέδωση κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων
   - Καλύτερη εποπτεία εργασιών και δικλίδων ασφάλειας

7. Υπάρχει στην Υπηρεσία σας ειδικά καταρτισμένο προσωπικό, κατάλληλο για τη Υλοποίηση εργασιών εσωτερικού ελέγχου;
   - Ναι
   - Όχι

8. Πιστεύετε ότι ο εσωτερικός έλεγχος διενεργείται αμερόληπτα και ανεξάρτητα;
   - Καθόλου
   - Λίγο
   - Αρκετά
   - Πολύ
   - Πάρα πολύ

9. Έχει πρόσβαση η ομάδα εσωτερικού ελέγχου σε όλη τη διαθέσιμη πληροφορία του οργανισμού σας;
   - Ναι
   - Όχι

10. Ελέγχονται ενδελεχέστερα συμβάσεις και συναλλαγές με μεγάλα ποσά;
    - Καθόλου
    - Λίγο
    - Αρκετά
    - Πολύ
    - Πάρα πολύ

11. Υφίσταται σαφής περιγραφή των καθηκόντων και των ευθυνών σας;
    - Καθόλου
    - Λίγο
    - Αρκετά
    - Πολύ
    - Πάρα πολύ

12. Πιστεύετε ότι ένα σωστά δομημένο σύστημα εσωτερικού ελέγχου μπορεί να προλάβει περιπτώσεις διαφθοράς και υπεξαιρέσεων;
    - Καθόλου
    - Λίγο
    - Αρκετά
    - Πολύ
    - Πάρα πολύ

13. Έχουν οι εσωτερικοί ελεγκτές την απαιτούμενη επάρκεια για την εκτέλεση των καθηκόντων τους;
    - Ναι
    - Όχι

14. Συντάσσονται έγγραφες αναφορές από τους εσωτερικούς ελεγκτές όσον αφορά τα ευρήματα των ελέγχων;
    - Ναι
    - Όχι

15. Παρέχονται συμβουλές από τους εσωτερικούς ελεγκτές προς τους αρμόδιους χειριστές υποθέσεων προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας τους;
    - Καθόλου
    - Λίγο
    - Αρκετά
    - Πολύ
    - Πάρα πολύ

16. Βοηθούν οι εσωτερικοί ελεγκτές με τις ειδικές τους γνώσεις στην αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διενέργεια του τακτικού ελέγχου;
    - Καθόλου
    - Λίγο
    - Αρκετά
    - Πολύ
    - Πάρα πολύ

17. Υπάρχουν διαταγές και Προεδρικά Διατάγματα που προσδιορίζουν επακριβώς τη διαδικασία με την οποία πρέπει να εκτελούνται και να ελέγχονται οι διάφορες διεργασίες εντός του Σώματος;
    - Ναι
    - Όχι

18. Πόσο επιδρά στην επιμέλεια που δείχνετε κατά την εκτέλεση των καθηκόντων σας το γεγονός ότι το έργο σας υπόκειται σε εσωτερικό έλεγχο;
    - Καθόλου
    - Λίγο
    - Αρκετά
    - Πολύ

- Πάρα πολύ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

19. Φύλο

- Άνδρας
- Γυναίκα

20. Ηλικία

- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-55
- >56

21. Οικογενειακή κατάσταση

- Άγαμος/η
- Έγγαμος/η
- Διαζευγμένος/η
- Χήρος/α

22. Επίπεδο σπουδών(εκτός των σπουδών στην Αστυνομική Ακαδημία)

- Απόφοιτος ΑΕΙ-ΤΕΙ
- Κάτοχος Μεταπτυχιακού
- Κάτοχος Διδακτορικού
- Τίποτα από τα παραπάνω

23. Χρόνος προϋπηρεσίας στην Ελληνική Αστυνομία

- <5 έτη
- 6-10 έτη
- 11-15 έτη
- 16-20 έτη
- ≥21 έτη